

Finansiering för regional tillväxt 2018

Uppföljning av regionala företagsstöd, stöd till
projektverksamhet och stöd till kommersiell service

Rapport 0303

Vi stärker Sverige genom att stärka företagens konkurrenskraft

Tillväxtverket ska skapa så bra förutsättningar som möjligt för företag i hela landet att vara konkurrenskraftiga. Det innebär att vi öppnar dörrar och river barriärer – för ett Sverige där fler företag vill, kan och vågar.

Kunskap, nätverk och finansiering är våra viktigaste verktyg. Tillväxtverkets insatser skapar direkta resultat hos de företag och aktörer som vi samverkar med, men även förutsättningar för företag och regioner att möta framtidens utmaningar. Vårt största enskilda uppdrag är att bidra till att EU-medel investeras i projekt för regional konkurrenskraft och sysselsättning.

Tillväxtverkets publikationer kan laddas ner på tillvaxtverket.se.

© Tillväxtverket

Stockholm, oktober 2019
Digital: ISBN 978-91-88961-30-3
Rapport 0303

Har du frågor om denna publikation, kontakta:

Frida Andersson
Telefon, växel 08-681 91 00

Förord

Till sin hjälp i arbetet med tillväxt och utveckling får regionerna statliga medel. Dessa medel utgår ifrån utgiftsområde 19 i statsbudgeten och de sorteras under anslag 1:1 och 1:2. Den regionala tillväxtpolitiken kan delas in i tre huvudsakliga stöd: kommersiell service, projekt-verksamhet samt företagsstöd (inklusive transportbidrag).

I denna rapport beskriver Tillväxtverket hur medlen används, av vem och hur tilldelningen har förändrats över tid. Det regionala tillväxtarbetet skiljer sig åt mellan landets regioner, beroende på vilka behov och utmaningar som finns. Gemensamt är dock en vilja till att stärka företagets konkurrenskraft och, om möjligt, bidra till en omvandling inom näringslivet.

Tillväxtverkets har regeringens uppdrag att följa upp användningen av anslag 1:1 och 1:2 under 2018. Detta är arbetets slutrapport och den har framförallt genomförts av: Pär Ove Bergquist, Elin Sixtensson, Frida Karlman, Peter Malmsten, Ola Lundman, Federica Calidoni, Eva Hagsten samt Maria Weimer-Löfvenberg. Steffen Ovdahl har varit projektledare.

De statistikuppgifter som redovisas har sammanställts ur hanläggningssystemet Nyps och kompletterats i dialog med ansvariga regionala aktörer.

Stockholm, oktober 2019

Lena Carlsson

Avdelningschef Kunskapsutveckling
Tillväxtverket

Innehåll

Sammanfattning	1
1. Inledning	5
2. Stöd inom det regionala tillväxtarbetet	7
2.1 Regionala företagsstöd.....	7
2.2 Stöd till kommersiell service	10
2.3 Stöd till projektverksamhet	10
3. Regionala företagsstöd	11
3.1 Övergripande bild	11
3.2 Investeringsstöd	14
3.3 Främjandestöd.....	17
3.4 Redovisning av enskilda stödtyper	19
3.5 Transportbidrag.....	28
4. Stöd till kommersiell service	32
4.1 Stödets omfattning.....	32
4.2 Stöd till kommersiell service fördelat på län	33
4.3 Vad händer framöver?.....	36
5. Stöd till projektverksamhet	37
5.1 Regionalt beslutad projektverksamhet.....	37
5.2 Tillväxtverkets projektverksamhet	47
6. Fördjupad finansieringsbild av den regionala projektverksamheten	54
6.1 Störst summor till innovation, företagande och entreprenörskap.....	54
6.2 1:1-anslaget och den totala projektfinansieringen hänger tätt samman	54
6.3 EU-programmen har en styrande funktion	56
7. Jämställdhet inom företagsstöden	57
7.1 Andel kvinnor och män i företagsledning och styrelse	57
7.2 Sammanfattande iakttagelser	59
7.3 Tillväxtverkets utvecklingsarbete.....	59
8. Jämförande analys kring företagsstöden	60
8.1 Överlevnad, omsättning och förädlingsvärde	60
8.2 Produktivitet	61
8.3 Antal anställda	62
8.4 Sammanfattande slutsatser.....	63
Bilaga 1 - Regionalt investeringsstöd beviljat av Tillväxtverket.....	64
Bilaga 2 - Regionalt investeringsstöd beviljat av länsstyrelse och landsting	66
Bilaga 3 - Innovationsstöd fördelat på län.....	68
Bilaga 4 - Nationell ämneskategorisering.....	71
Bilaga 5 - Total finansiering av stöd till projektverksamhet per aktörsgrupp.....	76
Bilaga 6 - Samtliga statliga medfinansierare under 2018	77
Bilaga 7 - Länsbeskrivningar.....	78
Bilaga 8 - Fördjupad jämställdhetsredovisning	118
Bilaga 9 - Utveckling i företag med regionalt stöd (i procent).....	120

Sammanfattning

Det beviljade stödet från anslag 1:1 och 1:2 uppgår till **2 165** miljoner kronor år 2018, vilket motsvarar en ökning med 118 miljoner sedan i fjol. Denna ökning kan förklaras av tre faktorer. För det första har Tillväxtverket fått 42 miljoner mer i ramanslag. Dessa medel används framförallt till större projektsatsningar och ett mer omfattande investeringsstöd (se avsnitt 5.2 och 3.4).

För det andra har **transportbidraget** vuxit med 31 miljoner kronor. Detta beror dels på den goda konjunkturen (och på de ökade transportkostnader som följer av en stark efterfrågan), dels på att fler företag är berättigade till stöd genom en förändring i EUs lagstiftning (se avsnitt 3.5).

För det tredje har den regionala projektverksamheten stigit med 83 miljoner jämfört med 2017. Denna utveckling beror inte på en stärkt finansiering från statens sida, då 1:1-medlen sällan förändras över tid (se kapitel 5), utan på att fler regioner beviljat större summor än vad det årliga anslaget medger. Denna **överinteckning** sker med hjälp av antingen anslagskrediter eller den buffert som finns inom regeringens bemyndiganderam och den ökar vanligen när mycket pengar går att hämta från EU-systemen. Anledningen till att stora summor fanns tillgängliga under just 2018 har att göra med Regionalfondernas cykler. Programmen sjösattes 2014 och en mängd insatser inleddes 2015, vilket har skapat utrymme för nya 3-årsbeslut under årets gång.

Störst belopp går till projekt och företagsstöd

Anslag 1:1 och 1:2 förmedlas via fem **finansieringskällor**, där mest resurser går till projekt och olika företagsstöd. I tabell 1 ser vi att projektverksamheten står för 44 procent av totalen. Vi kan även konstatera att investeringsstödet (493 mnkr) och transportbidraget (427 mnkr) är störst bland företagsstöden samt att stödet till kommersiell service (81 mnkr) är förhållandevis litet.

Tabell 1: Anslag 1:1 och 1:2 fördelat på olika finansieringskällor

Finansieringskälla	Beviljade medel år 2018	Andel av totalsumman
Projektverksamhet	961 miljoner	44 procent
Investeringsstöd	493 miljoner	23 procent
Främjandestöd	203 miljoner	9 procent
Transportbidrag	427 miljoner	20 procent
Kommersiell service	81 miljoner	4 procent
Totalt	2 165 miljoner	100 procent

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

Ett starkt fokus på innovation och företagande

Tabell 2 redogör för finansieringens innehåll i förhållande till de prioriteringar som lyfts fram i den nationella strategin (se kapitel 1). Denna sammanställning visar att 80 procent av det totala stödbeloppet (1 726 miljoner kronor) går till satsningar på innovation och företagande. En förklaring till den fokuserade träffbilden är att tre av fem finansieringskällor, helt och hållet, ryms under denna prioritering (investeringsstöd, främjandestöd och transportbidrag). En annan förklaring har att göra med Regionalfondens innehåll och upplägg. ERUF-programmen är särskilt inriktade på frågor kring innovation (Tematiskt Mål 1) samt företagande (Tematiskt Mål 3) och de har en **styrande** effekt på hur 1:1-medlen används, framförallt i norra Sverige (se kapitel 6).

Tabell 2: Anslag 1:1 och 1:2 i förhållande till den nationella strategin, år 2018, i miljoner kronor

Prioritering/ Finansieringskälla	Innovation och företagande	Attraktiva miljöer och tillgänglighet	Kompetens- försörjning	Internationellt samarbete	Övriga insatser	Totalt beviljat stöd
Investeringsstöd	493,1					493,1
Regionalt investeringsstöd	323,5					323,5
Särskilt investeringsstöd till SMF	145,8					145,8
Stöd till nystartade företag	22,5					22,5
Stöd till forskningsinfrastruktur	0,8					0,8
Stöd till energieffektivitetsåtgärder	0,6					0,6
Främjandestöd	202,8					202,8
Stöd till konsulttjänster	24,9					24,9
Stöd till företagsutveckling	144,4					144,4
Stöd till deltagande i mässor	0,3					0,3
Stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt	30,2					30,2
Innovationsstöd	2,9					2,9
Stöd till process- och organisationsinnovation	0,2					0,2
Stöd till kommersiell service		80,5				80,5
Transportbidrag	427,3					427,3
Stöd till projektverksamhet	603,4	183,9	73,1	34,8	66,1	961,4
Tillväxtverket	32,0	10,6	13,3		17,0	73,0
Regionalt	571,4	173,3	59,8	34,8	49,1	888,4
Totalt	1 726,6	264,4	73,1	34,8	66,1	2 165,1

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

Mest stöd till norra Sverige

De största beloppen beviljas i Västerbotten, Norrbotten, Jämtland, Västernorrland, Värmland och Gävleborg; dessa län svarar för **två tredjedelar** av totalsumman på 2 165 miljoner (se tabell 3). Detta innebär att 1:1-medlen, i stor utsträckning, används till att främja tillväxt och konkurrenskraft i gleset befolkade regioner. Tonvikten på våra nordligaste län är stabil över tid, även om det förekommer vissa variationer från år till år; under 2018 beviljades till exempel mest pengar i Västerbotten (449 miljoner), medan motsvarande roll intogs av Norrbotten i följande. Satsningen i Västerbotten har använts till att finansiera ett stort antal Regionalfondsprojekt, men även till ett större investeringsstöd på 56 miljoner åt skogsmaskintillverkan Komatsu Forest (se avsnitt 3.1).

Tabell 3: Anslag 1:1 och 1:2 fördelat på län, år 2018, i miljoner kronor

Län	Investeringsstöd	Främjandestöd	Beräknad Sysselsättningsökning* (antal)	Stöd till kommersiell service	Transportbidrag	Projektmedel	Totalt beviljat stöd
Stockholm		16,9	405	4,6		15,0	36,5
Uppsala		2,6	67	1,2		24,3	28,1
Södermanland		2,4	29	0,9		28,0	31,3
Östergötland		12,1	201	3,7		32,0	47,8
Jönköping		5,8	93	3,9		28,5	38,2
Kronoberg		5,5	46	8,1		17,5	31,1
Kalmar	0,04	16,2	277	4,8		42,1	63,1
Gotland	12,7	3,0	97			28,7	44,4
Blekinge	1,1	3,9	108	0,5		39,7	45,2
Skåne		19,7	285	0,4		26,8	46,9
Halland		13,7	374	0,8		7,4	21,9
Västra Götaland	28,8	24,3	545	5,7		44,9	103,7
Värmland	56,2	3,5	254	3,8		72,3	135,8
Örebro	15,0	3,7	140	0,9		20,4	40,0
Västmanland	5,1	9,6	192	1,0		21,9	37,6
Dalarna	26,2	4,3	188	3,4		66,1	100,0
Gävleborg	35,4	6,4	249	8,1		80,1	130,0
Västernorrland	45,4	14,6	248	5,5	39,7	69,6	174,8
Jämtland	78,5	11,9	166	5,7	54,9	86,2	237,2
Västerbotten	113,8	18,1	542	9,5	185,2	122,5	449,1
Norrbottn	74,9	4,4	289	8,2	147,5	87,4	322,4
Summa	493,1	202,8	4 795	80,5	427,3	961,4	2165,1

Källa: Tillväxtverket (Nyss och DI-Diver).

* Beräknad sysselsättningsökning registreras inte på stödtyperna Stöd till nystartade företag, Stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt, Innovationsstöd samt Stöd till process- och organisationsinnovation.

Tillväxtverkets budget har stärkts med 89 miljoner

Tabell 4 visar att Tillväxtverket beviljade stöd på totalt **627 miljoner** år 2018. Detta motsvarar en ökning med 89 miljoner jämfört med 2017. Ökningen kan tillskrivas två faktorer som vi redan nämnt i denna sammanfattning. Tillväxtverket har, först och främst, fått 42 miljoner kronor mer i ramanslag. Dessa medel har legat till grund för större projektsatsningar och fler investeringsstöd. Vi kan även se att kostnaderna för transportbidraget har stigit på grund av den goda konjunkturen och en förändring i EUs allmänna gruppundantag. Denna regeländring har b.l.a. gjort det möjligt för ett 50-tal livsmedelsföretag att ansöka om kompensation för långa transporter.

Tabell 4: Medel som beviljats av Tillväxtverket, fördelat på län, i miljoner kronor

Län	Investeringsstöd	Främjandestöd	Beräknad Sysselsättnings- ökning* (antal)	Transportbidrag	Projektmedel	Totalt beviljat stöd
Stockholm		0,25			6,4	6,4
Uppsala					3,3	3,3
Södermanland					1,4	1,4
Östergötland					8,4	8,4
Jönköping					1,4	1,4
Kronoberg					0,3	0,3
Kalmar					0,8	0,8
Gotland					4,5	4,5
Blekinge					8,8	8,8
Skåne					6,6	6,6
Halland					2,4	2,4
Västra Götaland	6,1		12		3,3	9,4
Värmland	34,7		45		1,0	35,7
Örebro					4,1	4,1
Västmanland					4,0	4,0
Dalarna					1,5	1,5
Gävleborg	5,5		4		-0,2**	5,3
Västernorrland				39,7	2,3	42,0
Jämtland	22,1		12	54,9	2,6	79,6
Västerbotten	56,0		200	185,2	7,9	249,1
Norrbottn	1,6		10	147,5	2,3	151,4
Summa	126,0	0,25	283	427,3	73,0	626,6

Källa: (Tillväxtverket Nyps, DI-Diver)

* Beräknad sysselsättningsökning registreras inte på stödtyperna Stöd till nystartade företag, Stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt, Innovationsstöd samt stöd till Process- och organisationsinnovation.

** Minusposter uppstår då ett tidigare beslut om stöd reduceras.

1. Inledning

Sverige har haft en aktiv politik för regional utveckling och tillväxt sedan 1960-talet, vilket i huvudsak innebär att regionerna ges statliga medel för att främja frågor såsom innovation, entreprenörskap och företagande. Stödet utgår ifrån **utgiftsområde 19** och det sorteras under anslag 1:1 (Regionala tillväxtåtgärder) samt anslag 1:2 (Transportbidrag).

De statliga anslagen ska användas strategiskt, fungera katalyserande och bidra till politikens övergripande mål. Detta mål är utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft. Verksamheten ska även ligga i linje med den nationella strategin (2015–2020), vars prioriteringar och fokusområden sammanfattas i tabellen nedan.

Tabell 5: En nationell strategi för hållbar regional tillväxt och attraktionskraft 2015–2020

Prioriteringar	Fokusområden
Innovation och företagande	- Innovation - Företagande och entreprenörskap - Miljödriven näringslivsutveckling och energifrågor
Attraktiva miljöer och tillgänglighet	- Tillgänglighet genom transportsystemet - Fysisk planering och boende - Tillgänglighet genom informationsteknik - Kommersiell och offentlig service - Kultur och fritid
Kompetensförsörjning	Strategin anger inga fokusområden
Internationellt samarbete*	- Internationellt samarbete - Närområdet - både handel och stärkt samarbete
Övrigt	Strategin anger inga fokusområden

Källa: Näringsdepartementet

* De fokusområden som ligger under internationellt samarbete fångas inte upp av Nyps. I den fortsatta texten kommer vi därför inte att särredovisa resultaten för "Internationellt samarbete" och "Närområdet".

I denna rapport beskriver Tillväxtverket vad de regionala tillväxtmedlen använts till under **2018**, utifrån instruktionerna i myndighetens regleringsbrev. Uppföljningen baseras på den nationella strategins prioriteringar, men även på de ämneskategorier som visas i bilaga 4.

Den **statistik** som redovisas är hämtad ur handläggningssystemen Nyps och DI-Diver med följande undantag: a) texten om kommersiell service har kompletterats med uppgifter från Jordbruksverket, b) information kring antal anställda tillhandahålls av Statistiska Centralbyrån, c) de projektexempel som beskrivs i bilaga 7 kommer från de regionala beslutsfattarna samt d) uppgifter om NYPS-kostnader har sammanställts från Tillväxtverkets interna ekonomisystem.

Nyps och DI-Diver bygger på en självrapportering från regionernas sida. Den regionala tillväxtpolitiken genomförs i en decentraliserad form, där betydande ansvar och beslutsrätt ligger hos regionala aktörer. Hur regionerna använder och rapporterar i Nyps varierar, vilket påverkar **kvalitén** i data. För att förbättra kvalitén har Tillväxtverket dels erbjudit stöd och utbildning till relevanta aktörer, dels efterfrågat korrigeringar vid uppenbara fel. Vår bedömning är att de uppgifter som presenteras i rapporten håller en ändamålsenlig kvalitet överlag, men i de fall vi ser betydande brister i underlaget, så åtföljs detta av en kommentar.

Tillväxtverket har, på regeringens uppdrag, utvecklat ett nytt uppföljningssystem för projektmedel finansierat av anslag 1:1. Syftet med detta utvecklingsarbete har varit att stärka uppföljningen genom tydliga verksamhetslogiker samt ett fokus på resultat framför aktiviteter och prestationer. Det nya systemet **implementerades** vid årsskiftet 2018/2019. Detta innebär att förändringsarbetet inte påverkar årets rapportering (som utgår ifrån budgetåret 2018). Uppföljningssystemet finns beskrivet i en slutrapport som levererades till Näringsdepartementet i februari 2019. Denna rapport kommer att publiceras på myndighetens webbsida inom kort.

Den regionala tillväxtpolitiken kan delas in i tre **stöd**:

- Företagsstöd
- Kommersiell service
- Projektverksamhet

Den fortsatta texten inleds med en kort bakgrund till de olika insatserna (kapitel 2), vilket följs av en redogörelse för respektive stöd (kapitel 3–5). Denna genomgång är beskrivande och speglar rapportens **uppföljande** syfte. Mer djupgående analyser och bedömningar görs i andra sammanhang, framförallt i publikationen ”Politik för utvecklingskraft i hela Sverige” (2018) och i de Regionalfondsutvärderingar som Tillväxtverket har upphandlat under programperioden.

I kapitel 6 ges en detaljerad bild av projektfinansieringen och vi konstaterar att EU-programmen är av stor betydelse för verksamhetens innehåll och syfte. I kapitel 7 beskriver vi företagsstöden utifrån ett jämställdhetsperspektiv och i kapitel 8 presenteras en analys av insatsernas effekt på förädlingsvärde och arbetsproduktivitet. Analysen i kapitel 8 visar att stödföretagen, i många fall, utvecklas bättre än jämförbara företag som inte fått stöd. Denna slutsats bör tolkas med viss **försiktighet**, då vi inte genomfört en fullskalig undersökning inom ramen för denna rapport.

Tidigare studier från SKL visar att utgiftsområde 19 står för mindre än hälften av det kapital som regionerna avsätter för tillväxt- och utvecklingspolitik. Vår uppföljning av anslag 1:1 och 1:2 gör därför inte anspråk på att fånga den regionala politiken i stort. Denna **begränsade räckvidd** innebär att tabellerna bör tolkas med viss försiktighet i de kapitel som följer, eftersom de inte nödvändigtvis ger en helhetsbild av det arbete som genomförs och de insatser som finansieras.

I kapitel 5 konstaterar vi till exempel att regionerna, i relativt liten utsträckning, fokuserar på kompetensförsörjningsfrågor och att detta kan diskuteras. Denna kommentar är befogad, utifrån 1:1-medlens fördelning och den behovsbild som företagen rapporterar till oss, men vi kan inte **utesluta** att betydande kompetensförsörjningsinsatser finansieras via andra källor som ligger utanför uppföljningens ramar. Tillväxtverket är medvetna om denna problematik och vi uppmanar läsaren att vara detsamma vid tolkningar och reflektioner av de resultat som presenteras.

Till rapporten hör följande **bilagor**:

- Bilaga 1: Regionalt investeringsstöd beviljat av Tillväxtverket
- Bilaga 2: Regionalt investeringsstöd beviljat av Länsstyrelse och Landsting
- Bilaga 3: Innovationsstöd fördelat på län
- Bilaga 4: Nationell ämneskategorisering
- Bilaga 5: Total finansiering av stöd till projektverksamhet per aktörsgrupp
- Bilaga 6: Samtliga statliga medfinansierare under 2018
- Bilaga 7: Länsbeskrivningar
- Bilaga 8: Fördjupad jämställdhetsredovisning
- Bilaga 9: Utveckling i företag med regionalt stöd (i procent)

2. Stöd inom det regionala tillväxtarbetet

Här presenteras de stödtyper som ligger till grund för det regionala tillväxtarbetet. Vi sammanfattar insatsernas mål och innehåll, men redovisar även vem som beviljar medel och under vilka förutsättningar. En viktig **poäng** är att åtgärderna skiljer sig åt på ett grundläggande sätt. Vissa eftersträvar en ökad tillväxt och konkurrenskraft på företagsnivå, medan andra har ett bredare syfte, där det bland annat handlar om en säkrad varuförsörjning i vissa delar av landet.

2.1 Regionala företagsstöd

Företagsstöden ska, något förenklat, bidra till regionala utvecklingsstrategier och regeringens målsättningar genom en **kapitalförsörjning** till enskilda bolag. Denna kapitalförsörjning sker först och främst med hjälp av bidrag, men lån används också under vissa omständigheter.

Många företagsstöd motiveras av att **marknadsmislyckanden** leder till underinvesteringar, bland annat på grund av asymmetrisk information och ofullständiga kapitalmarknader. De som söker kapital vet, med andra ord, mer om sitt företag än vad potentiella finansiärer gör, vilket kan leda till en överdriven försiktighet i form av höga räntor eller så kallad kreditransonering (dvs. att färre lån beviljas än vad samhället behöver). Den här typen av finansieringsgap har en geografisk dimension, där kapitalförsörjningen är särskilt ansträngd i lågt befolkade områden. Detta kan dels förklaras av en generell brist på investerare och ekonomisk aktivitet, dels av att lågt värderade fastigheter gör det svårt att lämna pantsäkerhet vid ansökningar om banklån.

Det är framförallt Länsstyrelser, Landsting och Regionförbund som beviljar företagsstöd, även om transportbidraget hanteras Tillväxtverket. Detta innebär att insatserna genomförs på ett **decentraliserat** sätt och att de i huvudsak utgår ifrån den behovsbild som finns regionalt. Från och med den 1 januari 2019 har de sista regionerna tagit över det regionala utvecklingsansvaret från länsstyrelserna, men detta påverkar inte årets rapport som utgår ifrån budgetåret 2018.

De regionala företagsstöden kan delas upp i investeringsstöd, främjandestöd och transportbidrag, mot bakgrund av **förordningarna** (2015:210), (2015:211) och (2000:281). Dessa stödformer beskrivs i den text som följer, där vi närmare presenterar insatsernas innehåll och syfte.

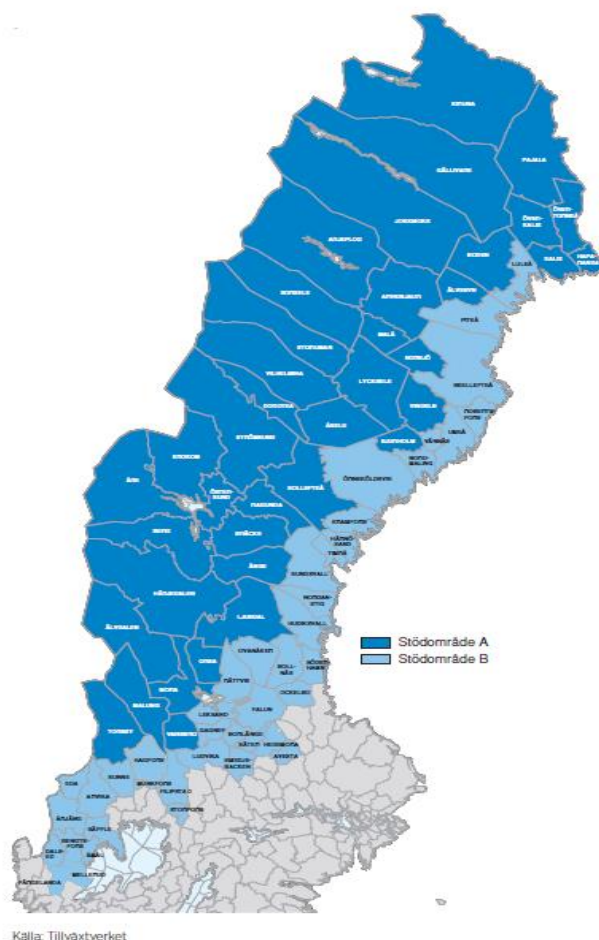
2.1.1 Investeringsstöd

Investeringsstöd ges för att uppmuntra till investeringar som kanske annars inte hade blivit av, framförallt i maskiner, byggnader, löner och FoU. Stöden ska stärka företagets konkurrenskraft, men främjar även en hållbar regional tillväxt, och de sorteras utifrån följande **kategorier**:

- Stöd till nystartade företag
- Särskilt investeringsstöd till små och medelstora företag
- Regionalt investeringsstöd i stödområde
- Investeringsstöd till:
 - Forskningsinfrastruktur
 - Energieffektivitetsåtgärder
 - Bredbandsinfrastruktur
 - Lokal infrastruktur

Insatserna ovan genomförs i hela landet, förutom regionalt investeringsstöd, som endast får beviljas i **stödområde** A och B. Dessa stödområden visas i figur 1 och de utgörs av glest befolkade platser i norra Sverige med långa avstånd till större orter, sysselsättning och service.

Figur 1: Stödområde A och B

2.1.2 Främjandestöd

Medan investeringsstöden riktas mot "döda ting" som byggnader och maskiner, så fokuserar främjandestöden på **immateriella** tillgångar i allmänhet och kapacitetsförstärkning i synnerhet.

Främjandestöden vänder sig till små och medelstora företag i hela landet och de ges i form av antingen lån eller bidrag. **Syftet** med insatserna är att stärka företagens konkurrenskraft och de används vanligen till produktutveckling, marknadsföring och till olika åtgärder för ett livslångt lärande. Precis som investeringsstöden kan främjandestöden delas upp i olika kategorier och insatstyper. Denna indelning bestäms av förordning (2015: 210) och presenteras nedan:

- Mässdeltagande
- Kostnader vid europeiskt territoriellt samarbete
- Innovationsstöd
- Stöd till:
 - Konsulttjänster
 - Forsknings- och utvecklingsprojekt
 - Innovationskluster
 - Process- och organisationsinnovation
 - Utbildning
 - Företagsutveckling (däribland checkar, samverkansprojekt och mikrobidrag)

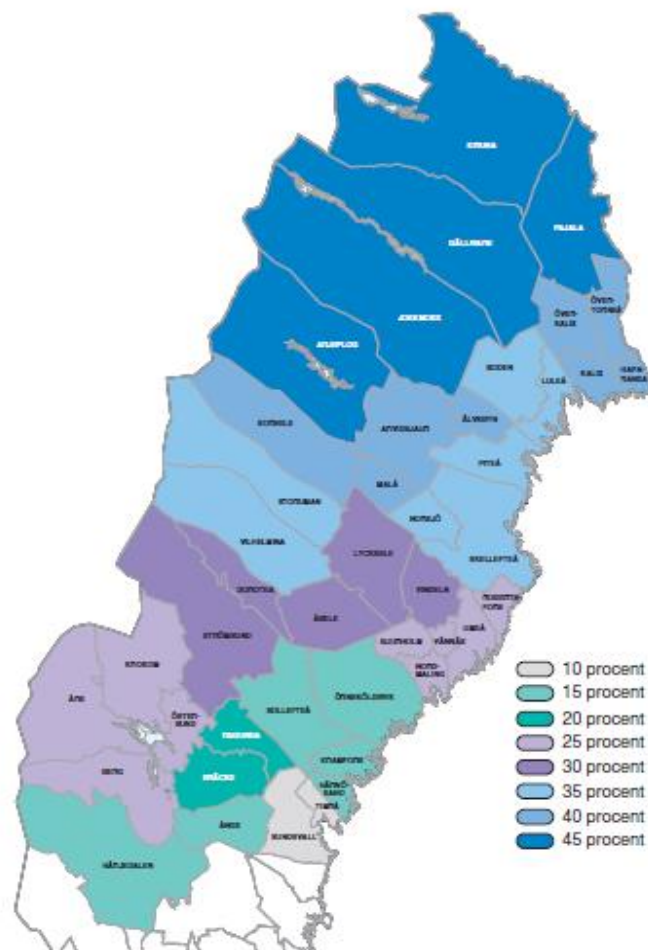
2.1.3 Transportbidrag

Transportbidraget ska dels ska kompensera för kostnadsnackdelar, dels stimulera till en höjd förädlingsgrad. Tanken är att företag på vissa platser har betydande transportkostnader för de varor som tillverkas och att de, åtminstone delvis, bör **kompenseras** för detta.

Transportbidraget är ett generellt företagsstöd, vilket skiljer denna åtgärd från de selektiva stöd som vi presenterat ovan. **Generella bidrag** handläggs på ett systematiskt sätt, men de tilldelas utan konkurrens när vissa grundkriterier uppfylls. För transportbidraget gäller till exempel följande omständigheter: a) varan ska genomgå en betydande bearbetning, b) den måste färdas minst 401 kilometer samt c) transporten behöver ske via antingen järnväg, bil eller sjöfart.

Transportbidraget riktar sig till tillverkande företag i Norrbotten, Västerbotten, Jämtland och Västernorrland. Figur 2 illustrerar hur **fördelningen** skiljer sig åt mellan olika kommuner och det generella mönster som visas är att bidragsprocenten ökar ju längre norrut ett företag är verksamt. Intransportbidraget är fem procent lägre än uttransportbidraget.

Figur 2: Stödområden för transportbidrag

Källa: Tillväxtverket

2.2 Stöd till kommersiell service

För att uppnå en god **servicenivå** i hela landet finns ekonomiska stöd till i första hand dagligvarubutiker och drivmedelsstationer på gles- och landsbygden. Stödet till kommersiell service sker på olika sätt och de finansieringsformer som används sammanfattas i tabell 6 nedan.

Tabell 6: Olika stöd till kommersiell service

Typ av stöd	Beskrivning
Investeringsbidrag	Investeringsbidrag ges för tre huvudsakliga ändamål: a) inköp, ombyggnad eller större reparation av lokal, b) finansiering av inredning och utrustning samt c) utbildning av butiksägare och anställda inom dagligvaruhandeln.
Investeringslån	Investeringslån lämnas av samma skäl som bidraget ovan.
Servicebidrag	Servicebidrag kan beviljas vid tillfälliga lönsamhets- och likviditetsproblem, i syfte att hindra eller fördröja en nedläggning av särskilt viktiga företag för varuförsörjningen.
Hemsändningsbidrag	Hemsändningsbidrag lämnas till kommuner som antingen bekostar hemsändning av dagligvaror, eller anordnar inköpsturer för hushåll som har svårt att ta sig till en butik.
Särskilt driftsstöd i sårbara och utsatta områden	Driftsstöd ger en långsiktig finansiering till mindre dagligvarubutiker i särskilt utsatta områden, där kommersiella aktörer har begränsade möjligheter att driva företag.
Investeringsstöd och projektmedel från Landsbygdsprogrammet 2014–2020	Stöden från Landsbygdsprogrammet belastar inte anslag 1:1, men de har ungefär samma syfte som det tidigare investeringsbidraget, varför de redovisas i denna rapport. Investeringsstöd och projektmedel från LBU ges för att stödja dagligvarubutiker och drivmedelsanläggningar, men även för att främja olika distributions- och logistiklösningar.

Källa: Förordning (2000:284)

2.3 Stöd till projektverksamhet

Projektverksamheten ska konkretisera och samordna det regionala utvecklingsarbetet utifrån en **hävstångsprincip**, där goda idéer attraherar ytterligare finansiering från både offentliga och privata aktörer. De projekt som genomförs ska helst vara innovativa och de bör inte användas som ett driftstöd för ordinarie verksamhet.

Projektens innehåll styrs av den nationella strategin i allmänhet (se tabell 5) och de **regionala utvecklingsstrategierna** i synnerhet. Stöden är tillgängliga i hela landet, men de riktar sig framförallt mot norra Sverige. Finansieringsbeslut fattas av flera aktörer, däribland: Tillväxtverket, Länsstyrelser, Landsting och kommunala samverkansorgan.

Användningen av projekt har både för- och nackdelar. En återkommande fråga är därför hur relevant **verktyget** är för regionernas strategiska tillväxtarbete? En fördel med projektmedel är att de möjliggör ett fokuserat arbete under en begränsad tid, där nya arbetsformer kan prövas på ett systematiskt sätt. Nackdelen är att de medför en del administration och riskerar att främja kortsiktiga resursproblem snarare än långsiktiga strategier. För en djupare analys av projektverksamheten hänvisas läsaren till de ERUF-utvärderingar som Tillväxtverket har upphandlat.

3. Regionala företagsstöd

I kapitel 2 beskrivs de insatser som ligger till grund för tillväxtarbetet inom utgiftsområde 19, nämligen: regionala företagsstöd, stöd till kommersiell service och projektverksamhet. Fortsättningsvis presenterar Tillväxtverket hur medlen **används** inom respektive stödform och vi inleder med företagsstöden. Denna text är femdelad och vi redogör för:

- Stöden i sin helhet
- Investeringsstöden
- Främjandestöden
- Enskilda stödtyper
- Transportbidraget

3.1 Övergripande bild

De selektiva företagsstöden kan delas in i två huvudkategorier: investerings- och främjandestöd. I tabellen nedan redovisas utvecklingen för dessa stöd under en fem-årsperiod. De summor som diskuteras avser beviljade stöd, vilket inte är detsamma som utbetalda belopp, då medlen ofta portioneras ut under flera års tid. I tabell 7 framgår det att 696 miljoner kronor beviljades år 2018. Detta utgör en minskning med **60 miljoner** kronor, eller 9 procent, i förhållande till 2017.

I kapitel 5 visar Tillväxtverket att de regionala projekten ökat med 83 miljoner sedan ifjol. Vi kan alltså konstatera att utvecklingen går åt **olika håll** för två av huvudposterna inom 1:1-anslaget. Detta kan förklaras av finansieringens uppbyggnad och struktur. 1:1-medlen ges som en klumpsumma, där regionerna själva bestämmer fördelningen mellan olika stödtyper och de totala volymerna ändras, i liten utsträckning, över tid. Detta innebär att stora projektsatsningar, till exempel inom den Europeiska Regionala Utvecklingsfonden (ERUF), minskar utrymmet för regionala företagsstöd och vice versa, vilket beskrivs närmare i avsnitt 3.4.5.

Tabell 7: Beviljade regionala företagsstöd*, mellan 2014-2018, i miljoner kronor**

Indikatorer	2014	2015	2016	2017	2018
Beviljat belopp (mnkr)	575,2	525,3	722,4	756,7	695,9
Beräknat antal nya arbetstillfällen totalt***	3 309	3 751	5 415	5 851	4 795
Beräknat antal nya arbetstillfällen kvinnor***	1 431	1 526	2 401	2 730	2 382
Beräknat antal nya arbetstillfällen män***	1 878	2 225	3 014	3 121	2 413
Beräknade investeringar som delfinansieras med de regionala företagsstöden (mnkr)	3 673,4	1 891,2	3 012,4	2 584,7	2 861,2

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

* Stöden beviljas av länsstyrelser, landsting, samverkansorgan och Tillväxtverket.

** Från och med 2015 grupperas stöden i investeringsstöd och främjandestöd, i enlighet med den förordningsändring som genomförts. Dessförinnan ingick följande stödtyper i dataunderlaget: regionalt investeringsstöd, regionalt bidrag till företagsutveckling, sysselsättningsbidrag samt såddfinansiering.

*** Dessa siffror inkluderar inte innovationsstöd.

3.1.1 Förväntad sysselsättningsökning

I samband med att företag ansöker om stöd ska de bedöma vilka effekter som kommer att uppstå gällande nya arbetstillfällen. I tabell 7 framgår det att antalet nya arbetstillfällen förväntas öka med 4 795. Dessa uppgifter bör tolkas med viss **försiktighet**, just eftersom de baseras på uppskattningar från företagen själva, vilket aktualiserar två potentiella felkällor.

För det första vet vi att stödmottagare kan överskatta betydelsen av offentlig finansiering när de tror att positiva svar gynnar dem själva, till exempel i form av framtida utbetalningar. Inom forskningen kallas detta för "**hypotetisk bias**". För det andra är det genuint svårt att bedöma hur många arbetstillfällen ett stöd ger upphov till, i relation till alla andra faktorer som påverkar sysselsättningen, däribland lagstiftning, konjunktur och den teknologiska utvecklingen i stort.

3.1.2 Fem län fördelar en majoritet av medlen

De regionala företagsstöden är störst i Västerbotten, Jämtland, Norrbotten, Västernorrland och Värmland; dessa län svarar för 60 procent av de beviljade medlen år 2018 (se tabell 8 nedan). Detta innebär att företagsstöden, i stor utsträckning, används till att främja tillväxt och konkurrenskraft i **glest befolkade** regioner.

Mot bakgrund av tabell 8 kan vi även konstatera att det skett en viss förändring över tid. År 2018 beviljades nämligen mest stöd i **Västerbotten**, till skillnad från Norrbotten, vilket vanligen är fallet. Anledningen till detta är att Tillväxtverket har avsatt 56 miljoner i regionalt investeringsstöd till ett och samma ärende i Umeå. Detta ärende handlar om byggandet av en ny fabrik åt skogsmaskinstillverkaren Komatsu Forest.

Tabell 8: Beviljade regionala företagsstöd*, fördelat på län, i miljoner kronor**

Län	Totalt godkända kostnader (mnkr)	Beviljat stöd (mnkr)	Beräknad sysselsättningsökning*** (antal)		
			Män	Kvinnor	Totalt
Stockholm	33,7	16,9	190	215	405
Uppsala	5,3	2,6	37	30	67
Södermanland	4,8	2,4	14	15	29
Östergötland	24,3	12,1	105	96	201
Jönköping	11,7	5,8	48	45	93
Kronoberg	11,0	5,5	27	19	46
Kalmar	32,6	16,3	152	125	277
Gotland	56,0	15,7	40	57	97
Blekinge	12,1	5,0	53	55	108

Län	Totalt godkända kostnader (mnkr)	Beviljat stöd (mnkr)	Beräknad sysselsättningsökning*** (antal)		
			Män	Kvinnor	Totalt
Skåne	39,4	19,7	153	132	285
Halland	28,1	13,7	178	196	374
Västra Götaland	141,1	53,0	265	280	545
Värmland	306,2	59,7	110	144	254
Örebro	64,0	18,7	74	66	140
Västmanland	40,7	14,7	109	83	192
Dalarna	98,6	30,5	90	98	188
Gävleborg	147,5	41,8	120	129	249
Västernorrland	191,1	60,1	137	111	248
Jämtland	336,5	90,4	93	73	166
Västerbotten	1 019,1	132,0	273	269	542
Norrbottnen	257,3	79,3	145	144	289
Totalt	2 861,2	695,9	2 413	2 382	4 795

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

* Stöden beviljas av länsstyrelser, landsting, samverkansorgan och Tillväxtverket.

** Avser investeringsstöd och främjandestöd.

*** Dessa siffror inkluderar inte innovationsstöd.

Under 2018 har Kalmar, Värmland, Dalarna, Gävleborg, Jämtland, Västerbotten och Norrbotten använt sig av **medfinansiering** från Regionalfonden i totalt 229 ärenden gällande företagsstöd. Summan av medfinansieringen uppgår till 33 miljoner kronor, vilket innebär en nedgång på 86 miljoner jämfört med 2017. Denna utveckling kan förstås av att företagsstöden, på ett övergripande plan, har minskat med 9 procent sedan ifjol (se tabell 7). Det är, med andra ord, fullt naturligt att medfinansieringen stannar av när de totala volymerna gör detsamma.

3.1.3 För många stödtyper?

I tabellerna ovan presenteras företagsstöden, förändringen över tid och den geografiska fördelningen på ett övergripande plan. Som ett komplement till denna redogörelse visar tabell 9 hur medlen används bland de 17 **stödtyper** som ligger till grund för förordningarna (2015:210) och (2015:211). Detta underlag illustrerar att de tre största stöden - Regionalt investeringsstöd, Särskilt investeringsstöd till SMF och Stöd till företagsutveckling - täcker 88 procent av medlen.

Den snäva träffbilderna aktualiserar frågan om ett framtida **förändringsarbete**. Med andra ord: krävs 17 stöd om bara tre används i någon större utsträckning? I Danmark fanns också ett omfattande främjandesystem, med 14 olika instrument, men sedan 2014 består den nationella innovationsfonden av tre investeringstyper: a) stora projekt, b) tillväxtprojekt samt c) talanger.

Eventuella **fördelar** med att strama upp den finansiella verktygslådan är dels att den externa kommunikationen underlättas, gentemot företagen, dels att den interna styrningen förenklas, bland de organisationer som administrerar stöden. Med detta sagt har Tillväxtverket inlett en översyn av de företagsstöd som vi hanterar. Detta utvecklingsprojekt fokuserar på tydligare mål, kriterier för hållbar tillväxt samt på möjliga förenklingar och det slutförs under 2019.

Tabell 9: Investeringsstöd och främjandestöd, beviljat år 2018, i miljoner kronor och procent

Stödtyp	Regelverk EU	Antal Ärenden	Godkända kostnader			Beräknad sysselsättningsökning (antal)		
			Totalt (mnr)	Varav beviljat stöd		Män	Kvinnor	Totalt
				Totalt (mnr)	Andel (%)			
Investeringsstöd		556	2 435,0	493,1	19	823	745	1 568
Regionalt investeringsstöd	GBER 14	93	1 920,6	323,5	17	365	307	672
Särskilt investeringsstöd till SMF	de minimi	389	465,0	145,8	27	454	435	889
Stöd till nystartade företag*	GBER 22	72	46,7	22,5	48			
Stöd till forskningsinfrastruktur	GBER 26	1	1,5	0,8	50	1	1	2
Stöd till energieffektivitetsåtgärder	GBER 38	1	1,2	0,6	50	3	2	5
Stöd till bredbandsinfrastruktur	GBER 52							
Stöd till idrottsinfrastruktur och multifunktionell rekreativinfrastruktur	GBER 55							
Investeringsstöd till lokal infrastruktur	GBER 56							
Främjandestöd		1 517	426,2	202,8	48	1 590	1 637	3 227
Stöd till konsulttjänster	GBER 18	275	51,4	24,9	48	331	363	694
Stöd till företagsutveckling**	de minimi	1 102	295,2	144,4	49	1 256	1 268	2 524
Stöd till deltagande i mässor	GBER 19	4	0,6	0,3	50	3	6	9
Stöd för samarbetskostnader för deltagande i ETS	GBER 20							
Stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt*	GBER 25	129	72,3	30,2	41			
Stöd till innovationskluster	GBER 27							
Innovationsstöd*	GBER 28	6	6,3	2,9	45			
Stöd till process- och organisationsinnovation*	GBER 29	1	0,4	0,2	45			
Stöd till utbildning	GBER 31							
Totalt		2 073	2 861,2	695,9	24	2 413	2 382	4 795

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

* Beräknad sysselsättningsökning finns inte för dessa stödtyper.

** Denna kostnadspost innehåller affärsutvecklingscheckar (98,9 mnr), externa konsulttjänster (23,3 mnr), mikrobidrag (5,5 mnr) samt övriga "Stöd till företagsutveckling" (16,7 mnr).

3.2 Investeringsstöd

I avsnittet ovan har Tillväxtverket redogjort för den samlade finansieringsbilden kring företagsstöden. I den fortsatta texten bryter vi upp redovisningen genom att beskriva investeringsstöden och främjandestöden var för sig. Vad gäller **investeringsstöden** kan vi konstatera: a) att medlen är geografiskt fokuserade, b) att störst summor beviljas i Stödområde A samt c) att tilldelningen är särskilt hög inom tillverkningsindustrin. Dessa slutsatser beskrivs närmare nedan.

3.2.1 Stöden är koncentrerade till norra Sverige

Under 2018 valde 13 av 21 län att jobba med investeringsstöd av olika slag. Stödets fördelning presenteras i tabell 10, där det framgår att medlen framförallt beviljas i: Västerbotten, Jämtland och Norrland. Denna träffbild följer av insatsernas **struktur och uppbyggnad**. Kategorin "Investeringsstöd" innehåller flera stödtyper, varav det "Regionala investeringsstödet" är klart störst (323,5 miljoner). Regionala investeringsstöd får, i sin tur, bara ges i Stödområde A-B och dessa stödområden består huvudsakligen av våra nordligaste län (se kapitel 2).

Tabell 10: Investeringsstöd fördelat på län, beviljat år 2018, i miljoner kronor och procent

Län	Antal ärenden	Godkända kostnader			Antal anställda*			Beräknad Sysselsättningsökning (antal)		
		Totalt (mnkr)	Varav investeringsstöd		Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
			Totalt (mnkr)	Andel						
Kalmar	2	0,2	0,04	25	0	4	4	-	-	-
Gotland	21	49,8	12,7	25	127	50	177	19	26	45
Blekinge	6	4,3	1,1	25	68	17	85	7	2	9
Västra Götaland	61	88,3	28,8	33	153	23	176	30	15	45
Värmland	38	299,2	56,2	19	308	178	486	72	107	179
Örebro	36	56,7	15,0	26	236	51	287	51	31	82
Västmanland	9	20,2	5,1	25	86	14	100	13	12	25
Dalarna	26	90,0	26,2	29	166	35	201	58	61	119
Gävleborg	53	133,6	35,4	27	536	95	631	68	60	128
Västernorrland	64	158,1	45,4	29	532	118	650	74	53	127
Jämtland	39	304,6	78,5	26	307	89	396	83	59	142
Västerbotten	111	982,0	113,8	12	1 032	211	1 243	234	211	445
Norrbottnen	90	247,9	74,9	30	516	229	745	114	108	222
Totalt	556	2 435,0	493,1	20	4 067	1 114	5 181	823	745	1 568

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

* Denna statistik är hämtad från SCB RAMS, baserat på data från 2017. För 190 företag saknas uppgift. Detta beror dels på att vissa arbetsställen inte har några anställda enligt den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken, dels på att flera arbetsställen har registreringsdatum under 2018.

3.2.2 Störst summor beviljas i Stödområde A

Tabell 11 visar att runt 86 procent av investeringsstöden beviljas i Stödområde A och B. Vi kan även fastställa att det förra området ges större resurser än det senare (39,7 miljoner), vilket förklaras av att bidragsprocenten, något förenklat, ökar ju längre norrut ett företag är verksamt. Detta innebär till exempel att små och medelstora företag kan erhålla upp till **25 procent** av de belopp som investeras i Stödområde A, medan motsvarande siffra är 20 procent i Stödområde B.

Tabell 11: Investeringsstöd fördelat på stödområde, beviljat år 2018, miljoner kronor och antal

Stödområde	Antal Ärenden	Totalt godkända Kostnader (mnkr)	Investeringsstöd (mnkr)	Beräknad sysselsättningsökning (antal)		
				Män	Kvinnor	Totalt
Stödområde A	237	794,0	233,9	332	335	667
Stödområde B	167	1 421,5	194,2	360	285	645
Övriga landet	152	219,5	65,0	131	125	256
Totalt	556	2 435,0	493,1	823	745	1 568

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

3.2.3 Mest pengar går till tillverkningsindustrin

Precis som tidigare år beviljas störst medel till företag inom tillverkningsindustrin (se tabell 12). Under 2018 gick **269,7 miljoner** kronor till denna verksamhetsart, vilket motsvarar 55 procent av det totala stödet samt en ökning med 8 procent sedan föregående år.

Norrbottnen är ett av de län som ökat stöden till tillverkningsindustrin. Denna utveckling drivs exempelvis av bryggerier samt charkuterier och den förklaras av att stöd till livsmedelsförädling nu är tillåtet genom en förändring i EU:s **gruppundantag** (se avsnitt 3.5). Även Jämtland Härjedalen har upplevt en stärkt efterfrågan från industrisektorn under 2018. Denna ökning kan relateras till de medel som finns tillgängliga via Tillväxtverkets satsning på en "Smart industri".

Tabell 12: Investeringsstöd fördelat på verksamhetsart, år 2018, i miljoner kronor och antal

Verksamhetsart	Antal ärenden	Totalt godkända kostnader (mnkr)	Investeringsstöd (mnkr)	Beräknad sysselsättningsökning (antal)		
				Män	Kvinnor	Totalt
Jordbruk, skogsbruk och fiske	5	4,0	1,7	1	3	4
Utvinning av mineral	3	4,8	2,2	4	1	5
Tillverkning	265	1 682,8	269,7	516	430	946
Vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och sanering	3	33,1	8,9	4	4	8
Byggverksamhet	16	36,2	8,5	26	11	37
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	24	31,7	9,3	35	28	63
Transport och magasinering	2	4,6	1,5	36	14	50
Hotell- och restaurangverksamhet	69	240,3	69,2	66	94	160
Informations- och kommunikationsverksamhet	32	43,0	14,7	7	6	13
Fastighetsverksamhet	17	162,0	43,2	19	18	37
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	44	85,9	27,3	36	57	93
Uthyrning, fastighets-service, resetjänster och andra stödtjänster	42	63,7	23,1	37	49	86
Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	2	2,4	0,6	4	3	7
Utbildning	1	0,8	0,4	0	0	0
Vård och omsorg; sociala tjänster	4	1,9	0,9	2	4	6
Kultur, nöje och fritid	19	34,7	10,6	27	21	48
Annan serviceverksamhet	8	3,0	1,2	3	2	5
Totalt	556	2 435,0	493,1	823	745	1 568

Källa: Tillväxtverket (Nyss och DI-Diver).

3.3 Främjandestöd

I tabellerna ovan har vi redogjort för olika investeringsstöd som ges till bland annat maskiner, byggnader, lönekostnader och FoU. I detta avsnitt presenteras de främjandestöd som särskilt fokuserar på **kapacitetsförstärkande** åtgärder (se kapitel 2). I likhet med avsnittet ovan, så utgår den fortsatta texten ifrån en beskrivning av både geografisk träffbild och verksamhetsarter.

3.3.1 Stöd ges framförallt i storstadsregionerna

Främjandestöd används huvudsakligen i landets storstadsregioner. Tabell 13 visar till exempel att Stockholm, Skåne och Västra Götaland svarar för nästan en tredjedel av de beviljade medlen under 2018. Vi kan alltså konstatera att investerings- och främjandestöden, sinsemellan, har en kompletterande **geografisk räckvidd**. I tabell 13 framgår det även att den totala stödvolymen uppgår till 202,8 miljoner. Detta utgör en minskning med 35,7 miljoner från i fjol, vilket beror på utvecklingen inom affärsutvecklingscheckarna. Denna slutsats beskrivs närmare i avsnitt 3.4.

Tabell 13: Främjandestöd fördelat på län, beviljat år 2018, i antal och miljoner kronor

Län	Antal ärenden	Totalt godkända kostnader (mnkr)	Främjandestöd (mnkr)	Antal anställda *			Beräknad sysselsättningsökning (antal)		
				Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Stockholm	81	33,7	16,9	476	340	816	190	215	405
Uppsala	15	5,3	2,6	82	42	124	37	30	67
Södermanland	14	4,8	2,4	99	46	145	14	15	29
Östergötland	81	24,3	12,1	439	162	601	105	96	201
Jönköping	34	11,7	5,8	340	136	476	48	45	93
Kronoberg	25	11,0	5,5	195	77	272	27	19	46
Kalmar	246	32,5	16,2	1 035	398	1 433	152	125	277
Gotland	24	6,1	3,0	15	29	44	21	31	52
Blekinge	47	7,8	3,9	298	138	436	46	53	99
Skåne	87	39,4	19,7	632	268	900	153	132	285
Halland	126	28,1	13,7	499	330	829	178	196	374
Västra Götaland	179	52,7	24,3	964	371	1 335	235	267	502
Värmland	26	7,0	3,5	116	76	192	38	37	75
Örebro	43	7,4	3,7	170	84	254	23	35	58
Västmanland	48	20,5	9,6	105	45	150	96	71	167
Dalarna	41	8,6	4,3	113	46	159	33	37	70
Gävleborg	73	13,9	6,4	394	83	477	51	69	120
Västernorrland	107	33,0	14,6	396	115	511	63	58	121
Jämtland	37	31,9	11,9	48	12	60	10	14	24
Västerbotten	139	37,1	18,1	132	71	203	39	56	95
Norrbottnen	44	9,4	4,4	150	44	194	31	36	67
Totalt	1 517	426,2	202,8	6 698	2 913	9 611	1 590	1 637	3 227

Källa: Tillväxtverket (Nypps och DI-Diver).

* Denna statistik är hämtad från SCB RAMS, baserat på data från 2017. För 442 företag saknas uppgift. Detta beror dels på att vissa arbetsställen inte har några anställda enligt den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken, dels på att flera arbetsställen har registreringsdatum under 2018.

3.3.2 En jämn spridning mellan olika verksamhetsarter

Till skillnad från investeringsstöden har främjandestöden en relativt jämn spridning mellan olika verksamhetsarter, även om **tillverkningsindustrin** är störst också här (54,9 miljoner). Denna slutsats beskrivs närmare i tabell 14 nedan, där det bland annat framgår att betydande summor tilldelas företag som är verksamma inom handel (29,3 miljoner), information och kommunikation (33 miljoner) samt juridik, ekonomi, vetenskap och teknik (41,2 miljoner).

Tabell 14: Regionala främjandestöd fördelat på verksamhetsarter, i antal och miljoner kronor

Verksamhetsarter	Antal ärenden	Totalt godkända kostnader (mnkr)	Främjandestöd (mnkr)	Beräknad sysselsättningsökning (antal)		
				Män	Kvinnor	Totalt
Jordbruk, skogsbruk och fiske	26	3,3	1,7	22	27	49
Tillverkning	372	120,4	54,9	488	396	884
Försörjning av el, gas, värme och kyla	4	1,3	0,6	1	2	3
Vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och sanering	9	3,5	1,7	6	4	10
Byggverksamhet	59	13,4	6,6	70	40	110
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	224	59,9	29,3	173	222	395
Transport och magasinering	18	5,7	2,8	28	21	49
Hotell- och restaurangverksamhet	46	7,3	3,7	33	62	95
Informations- och kommunikationsverksamhet	191	68,8	33,0	248	237	485
Finans- och försäkringsverksamhet	10	3,1	1,4	12	11	23
Fastighetsverksamhet	7	1,2	0,7	1	7	8
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	310	84,9	41,2	340	326	666
Uthyrning, fastighets-service, resetjänster och andra stödtjänster	76	21,0	9,9	71	96	167
Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	16	5,4	2,2	13	18	31
Utbildning	45	7,8	3,9	19	42	61
Vård och omsorg; sociala tjänster	28	6,1	3,0	34	58	92
Kultur, nöje och fritid	36	4,7	2,4	15	18	33
Annan serviceverksamhet	40	8,4	3,9	16	50	66
Totalt	1 517	426,2	202,8	1 590	1 637	3 227

Källa: Tillväxtverket (Nyss och DI-Diver).

3.4 Redovisning av enskilda stödtyper

Tabellerna ovan fokuserar på de regionala företagsstöden i stort och redogörelsen baseras på övergripande kategorier såsom investerings- och främjandestöd. I detta avsnitt bryter vi loss fyra stödtyper och presenterar dem separat. Denna **särredovisning** utgår från stödets storlek, varför vi fokuserar på det regionala investeringsstödet och affärsutvecklingscheckarna, men vi tar även hänsyn till de insatser som berör båda förordningarna (2015:210 och 2015:211). Detta gäller för särskilt investeringsstöd och stöd till företagsutveckling samt för innovationsstöd.

Vi har tidigare nämnt att de selektiva företagsstöden, på ett övergripande plan, minskat med 60 miljoner kronor från 2017 till 2018. I detta avsnitt konstaterar vi dels att nedgången kan härledas till de regionala investeringsstöden och affärsutvecklingscheckarna, dels att utvecklingen kan förklaras på olika sätt, beroende på stödtyp. Dessa **slutsatser** beskrivs närmare nedan.

3.4.1 Regionalt investeringsstöd

De regionala investeringsstöd som betalas ut i Stödområde A och B utgör, som vi nämnt tidigare, den **största** kostnadsposten bland de företagsstöd som finansieras med hjälp av anslag 1:1.

Investeringsstöd beviljas av Tillväxtverket och Länsstyrelser eller Landsting. År 2018 fördelade **Tillväxtverket** stöd på totalt 125,9 miljoner kronor till 11 ärenden. Den totala stödvolymen är något högre än i fjol (105,8 miljoner), men lägre än 2014 och 2016 (se tabell 15 nedan). För mer information om de medel som fördelas av Tillväxtverket hänvisas läsaren till bilaga 1.

Tabell 15: Regionalt investeringsstöd beviljat av Tillväxtverket, i miljoner kronor

Indikatorer	2014	2015	2016	2017	2018
Antal ärenden	30	9	9	11	11
Totalt godkända kostnader (mnkr)	2 360,0	523,7	1 270,8	597,2	1 158,8
Regionalt investeringsstöd (mnkr)	172,6	96,8	140,6	105,8	125,9
Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	238	59	127	128	171
Beräknad sysselsättningsökning (antal kvinnor)	188	38	125	76	112

Källa: Tillväxtverket (Nypps och DI-Diver).

Länsstyrelser och Landsting beviljade, i sin tur, 82 ärenden om regionalt investeringsstöd till en sammanlagd kostnad på 197,6 miljoner kronor år 2018. Medan Tillväxtverket ökat sina utgifter från 2017, så visar tabell 16 att det skett en minskning på den **regionala** nivån med omkring 50 miljoner kronor. I bilaga 2 framgår det att denna förändring, i stor utsträckning, kan härledas till Jämtland, där stödet gått från 73,9 miljoner kronor år 2017 till 47,3 miljoner under 2018.

En förklaring till detta är att regionen, rent tekniskt, har flyttat två ärenden gällande flygplatser i Åre och Sveg från förordning (2003:596) till förordning (2015:211). Om dessa beslut hade registrerats som investeringsstöd i första skedet, så skulle summan för 2018 varit betydligt högre (87,4 miljoner). Med detta sagt upplever regionen att företagen har varit **återhållsamma** med investeringar under hösten. Detta beror dels på den politiska osäkerhet som uppstod i och med den långdragna regeringsbildningen, dels på en ökad oro för att konjunkturen ska vända.

Tabell 16: Regionalt investeringsstöd, beviljat av länsstyrelse och landsting, i miljoner kronor

Indikatorer	2014	2015	2016	2017	2018
Antal ärenden	61	93	102	118	82
Totalt godkända kostnader (mnkr)	528,7	585,8	781,5	992,4	761,8
Regionalt investeringsstöd (mnkr)	137,2	152,1	214,7	249,1	197,6
Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	176	278	325	335	194
Beräknad sysselsättningsökning (antal kvinnor)	152	159	207	271	195

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

3.4.2 Affärsutvecklingscheckar

Regionala investeringsstöd utgör den största stödtypen inom kategorin "Investeringsstöd". Motsvarande roll bland främjandestöden spelas av affärsutvecklingscheckarna. Checkar för affärsutveckling ges till insatser för såväl digitalisering som internationalisering och de vänder sig till **små företag** (2-49 anställda), med en omsättning på minst 3 miljoner kronor.

Under 2018 beviljades affärsutvecklingscheckar för totalt **98,9 miljoner** kronor; 48,5 miljoner användes till digitalisering och 47 miljoner till internationalisering, varav 3,5 miljoner utgjordes av så kallade Brexitcheckar. Checkarna hanteras av Länsstyrelser, Landsting och Regionförbund.

Tillgänglig statistik visar att stöden har minskat med **22 procent** sedan i fjol. Skälen till detta är rent administrativa och vi ser ingen avtagande efterfrågan från företagens sida. 2018 användes bara de medel som fanns i budgeten, men under tidigare år har det funnits en eftersläpning i programgenomförandet, där till exempel siffrorna för 2017 även innehåller medel från 2016.

År 2018 hanterade 17 län beslut om checkarna. Precis som föregående år har **Skåne** beviljat mest medel (omkring 20 procent av det sammanlagda stödet), följt av Stockholm (17 procent) och Västra Götaland (12 procent). Enligt företagens egna uppskattningar kommer stödet leda till en sysselsättningsökning på 1 707 nya årsarbetskrafter (se tabell 17). Denna uppskattning bör, i enlighet med tidigare resonemang, betraktas som ett högscenario och tolkas med försiktighet.

Tabell 17: Affärsutvecklingscheckar fördelat på län, beviljat år 2018, i antal och miljoner kronor

Län	Antal ärenden	Totalt godkända kostnader (mnkr)	Digitalisering (mnkr)	Brexit Tillväxt (mnkr)	Internationalisering (mnkr)	Totalt beviljat belopp (mnkr)	Antal anställda*			Beräknad sysselsättningsökning (antal)		
							Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Stockholm	80	33,7	6,5	3,5	6,8	16,8	476	339	815	190	215	405
Uppsala	13	5,1	1,7		0,8	2,5	82	40	122	35	25	60
Södermanland	14	4,8	0,6		1,8	2,4	99	46	145	14	15	29
Östergötland	51	22,7	5,3		6,1	11,3	425	147	572	87	65	152
Jönköping	21	8,3	2,7		1,5	4,1	135	63	198	29	23	52
Kronoberg	25	11,0	3,0		2,5	5,5	195	77	272	27	19	46
Kalmar	7	3,0	1,2		0,3	1,5	101	50	151	7	9	16
Blekinge	7	2,2	1,1		0,0	1,1	64	11	75	7	8	15
Skåne	87	39,4	9,2		10,5	19,7	632	268	900	152	131	283
Halland	27	11,1	3,8		1,7	5,6	206	169	375	48	58	106
Västra Götaland	61	25,9	5,4		6,3	11,7	444	201	645	132	141	273
Värmland	18	6,4	1,8		1,4	3,2	115	75	190	33	32	65
Örebro	9	4,0	0,5		1,5	2,0	59	34	93	8	12	20
Västmanland	18	8,2	1,3		2,8	4,1	91	39	130	57	33	90
Dalarna	13	5,8	1,6		1,3	2,9	103	33	136	20	19	39
Gävleborg	16	5,8	1,8		1,1	2,9	156	43	199	17	16	33
Västerbotten	10	3,1	0,9		0,7	1,6	59	26	85	8	15	23
Totalt	477	200,5	48,5	3,5	46,9	98,9	3442	1661	5103	871	836	1 707

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

* Denna statistik är hämtad från SCB RAMS, baserat på data från 2017. För 10 företag saknas uppgift. Detta beror dels på att vissa arbetsställen inte har några anställda enligt den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken, dels på att flera arbetsställen har registreringsdatum under 2018.

Som ett komplement till statistiken ovan visar tabell 18 hur affärsutvecklingscheckarna fördelar sig mellan olika **verksamhetsarter**. Precis som vid främjandestöden i stort (se avsnitt 3.3.2) kan vi konstatera att de högsta beloppen tillfaller tillverkningsindustrin. Fördelningen mellan olika verksamhetsarter ligger dessutom i linje med föregående år, även om en bransch har tillkommit sedan 2017 (fastighetsverksamhet), samtidigt som en annan fallit bort (utvinning av mineral).

Tabell 18: Affärsutvecklingscheckar fördelat på verksamhetsarter, i antal och miljoner kronor

Verksamhetsarter	Antal ärenden	Totalt godkända kostnader (mnkr)	Beviljat stöd (mnkr)	Beräknad sysselsättningsökning (antal)		
				Män	Kvinnor	Totalt
Jordbruk, skogsbruk och fiske	1	0,5	0,3	-	1	1
Tillverkning	127	52,8	26,1	276	204	480
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	3	1,4	0,7	5	3	8
Byggverksamhet	24	8,8	4,4	40	23	63
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	90	38,3	18,7	98	125	223
Transport och magasinering	12	4,6	2,3	26	18	44
Hotell- och restaurangverksamhet	5	2,0	1,0	6	7	13
Informations- och kommunikationsverksamhet	51	22,1	11,0	120	125	245
Finans- och försäkringsverksamhet	2	0,9	0,4	1	3	4
Fastighetsverksamhet	3	0,7	0,3	-	6	6
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	97	41,7	20,8	208	181	389
Uthyrning, fastighets-service, resetjänster och andra stödtjänster	26	12,8	5,9	34	48	82
Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	6	2,0	1,0	8	6	14
Utbildning	10	3,5	1,7	7	12	19
Vård och omsorg; sociala tjänster	7	3,1	1,6	32	47	79
Kultur, nöje och fritid	6	2,6	1,3	3	5	8
Annan serviceverksamhet	7	2,8	1,4	7	22	29
Totalt	477	200,5	98,9	871	836	1 707

Källa: Tillväxtverket (Nypps och DI-Diver).

3.4.3 Särskilt investeringsstöd och stöd till företagsutveckling

Särskilt investeringsstöd och stöd till företagsutveckling är stöd av mindre betydelse och de beviljas enligt såväl förordning (2015:2010) som (2015:211). Till skillnad från det regionala investeringsstödet, men i likhet med affärsutvecklingscheckarna, kan dessa stöd beviljas i **hela** Sverige. Stöden ges till små och medelstora företag för investeringar i byggnader, maskiner, anläggningar och inventarier. Stöd får lämnas på högst 50 procent av investeringens kostnader, med ett tak på 1,8 miljoner per treårsperiod, och stödnivån varierar i olika delar av landet.

Tabell 19 visar hur särskilt investeringsstöd och stöd till företagsutveckling fördelas per **län** år 2018. I tabellen framgår det att 514 ärenden beviljades till ett totalt värde av 162,4 miljoner kronor. Detta är en ökning med 22 ärenden sedan 2017, men totalsumman har endast stigit med 1,1 miljoner. Detta innebär att det genomsnittliga beslutsbeloppet minskat under årets gång.

Vi kan även konstatera att **Västerbotten** har beviljat flest ärenden (144 stycken). Detta beror på egeninitierade stöd till underrepresenterade grupper såsom kvinnor och utrikesfödda.

Tabell 19: Särskilt investeringsstöd och stöd till företagsutveckling*, fördelat på län år 2018

Län	Antal Ärenden	Godkända kostnader			Antal anställda**			Beräknad sysselsättningsökning (antal)		
		Totalt (mnkr)	Varav särskilt Investeringsstöd		Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
			Totalt (mnkr)	Andel (%)						
Kalmar	2	0,2	0,04	25	0	4	4	-	-	-
Gotland	45	56,0	15,7	28	138	69	207	40	57	97
Blekinge	6	4,3	1,1	25	68	17	85	7	2	9
Västra Götaland	15	18,8	3,9	21	126	34	160	23	19	42
Värmland	24	48,4	12,0	25	92	40	132	34	47	81
Örebro	30	54,3	13,8	25	236	51	287	51	31	82
Västmanland	9	20,2	5,1	25	86	14	100	13	12	25
Dalarna	15	38,4	9,9	26	115	29	144	38	44	82
Gävleborg	53	32,7	10,8	33	411	53	464	63	47	110
Västernorrland	83	66,1	25,7	39	511	136	647	84	67	151
Jämtland	17	24,4	8,7	36	104	35	139	22	25	47
Västerbotten	144	73,0	32,6	45	340	112	452	83	112	195
Norrbottnen	71	63,7	23,2	36	326	127	453	72	74	146
Totalt	514	500,5	162,4	32	2553	721	3274	530	537	1 067

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

* De kostnader som redovisas här bygger på stöd till företagsutveckling, exklusive affärsutvecklingscheckar, externa konsulttjänster och mikrobidrag (se även tabell 9).

** Denna statistik är hämtad från SCB RAMS, baserat på data från 2017. För 157 företag saknas uppgift. Detta beror dels på att vissa arbetsställen inte har några anställda enligt den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken, dels på att flera arbetsställen har registreringsdatum under 2018.

Särskilt investeringsstöd och stöd till företagsutveckling går, i hög utsträckning, till tillverkningsindustrin. Detta ligger i linje med de resultat som redovisades i fjol. År 2018 gavs 84,6 miljoner kronor i stöd till tillverkande företag, vilket motsvarar 52 procent av totalsumman (se tabell 20).

Tabell 20: Särskilt investeringsstöd och stöd till företagsutveckling, fördelat på verksamhetsarter

Verksamhetsarter	Antal ärenden	Totalt godkända kostnader (mnkr)	Särskilt inv. stöd (mnkr)	Beräknad sysselsättningsökning (antal)		
				Män	Kvinnor	Totalt
Jordbruk, skogsbruk och fiske	7	2,0	0,8	4	7	11
Utvinning av mineral	2	4,2	2,1	2	1	3
Tillverkning	239	281,0	84,6	287	255	542
Byggverksamhet	16	8,1	2,5	25	12	37
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	36	25,5	8,4	39	38	77
Transport och magasinering	1	1,8	0,6	2	2	4
Hotell- och restaurangverksamhet	59	63,7	22,0	45	63	108
Informations- och kommunikationsverksamhet	16	7,5	3,8	15	18	33
Finans- och försäkringsverksamhet	10	11,8	3,3	7	5	12
Fastighetsverksamhet	47	35,7	11,8	39	51	90
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	39	33,3	12,4	40	53	93
Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster	4	4,7	1,3	4	4	8
Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	4	0,5	0,3	-	1	1
Utbildning	6	0,7	0,4	2	6	8
Vård och omsorg; sociala tjänster	17	17,7	7,5	16	17	33
Kultur, nöje och fritid	11	2,3	0,9	3	4	7
Annan serviceverksamhet	7	2,0	0,8	4	7	11
Totalt	514	500,5	162,4	530	537	1 067

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

3.4.4 Innovationsstöd

Innovationsstöd består av olika **utvecklingsinsatser** som vill hjälpa företag i tidiga skeenden, däribland stödtyperna: "Innovationsstöd", "Stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt", "Stöd till process- och organisationsinnovation" samt "Stöd till nystartade företag".

Stöden kan sökas av små och medelstora företag, med ingen eller begränsad affärsverksamhet, och de ska fokusera på varor, tjänster, processer och teknologiska lösningar som har en stor **tillväxtpotential**. Innovationsstöd beviljas som bidrag och villkorslån. Finansieringen täcker normalt 50 procent av kostnaden, vilket innebär att stödföretagen står för halva investeringen.

Tabell 21 visar att det beviljades 55,7 miljoner kronor i innovationsstöd under 2018, vilket är en minskning med 5 miljoner kronor från 2017. Västra Götaland fördelar de högsta beloppen inom innovationsstödet (över 40 procent av medlen) och det län som står för den största ökningen sedan ifjol är **Jämtland** (runt 10 miljoner). Denna ökning beror på ett stärkt samarbete mellan Region Jämtland Härjedalen och innovationsaktörer såsom Almi Mitt AB och Peak Region Ab.

Tabell 21: Innovationsstöd fördelat på län, beviljat år 2018, i antal och miljoner kronor

Län	Antal ärenden	Totalt godkända kostnader (mnkr)	Bidrag (mnkr)	Villkorslån (mnkr)	Totalt beviljat stöd (mnkr)	Antal anställda*		
						Män	Kvinnor	Totalt
Västra Götaland	73	47,5	4,3	18,7	23,0	228	73	301
Värmland	3	0,6	0,2		0,2	0	1	1
Örebro	6	2,3	1,2		1,2			
Västmanland	9	6,4	2,6		2,6	5	2	7
Dalarna	6	0,7	0,6		0,6			
Gävleborg	7	1,6	0,5		0,5	1	0	1
Västernorrland	40	4,4	2,0		2,0	17	6	23
Jämtland	22	29,8	1,8	9,1	10,9	29	5	34
Västerbotten	37	25,6	11,6		11,6	35	9	44
Norrbotten	5	6,7	3,0		3,0	3	1	4
Totalt	208	125,7	27,8	27,8	55,7	318	97	415

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

* Denna statistik är hämtad från SCB RAMS, baserat på data från 2017. För 122 företag saknas uppgift. Detta beror dels på att vissa arbetsställen inte har några anställda enligt den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken, dels på att flera arbetsställen har registreringsdatum under 2018.

Innovationsstöd ska slutligen gå till företag med en nyskapande verksamhet. I tabell 22 kan vi därför se att medlen, i relation till övriga stöd, har en stark tonvikt på **utvecklingsfokuserade** branscher såsom information och kommunikation samt juridik, ekonomi, vetenskap och teknik.

Tabell 22: Innovationsstöd fördelat på verksamhetsarter, i antal och miljoner kronor

Verksamhetsart	Antal ärenden	Totalt godkända kostnader (mnkr)	Bidrag (mnkr)	Villkorslån (mnkr)	Totalt beviljat stöd (mnkr)
Jordbruk, skogsbruk och fiske	3	2,5	0,1	1,1	1,3
Tillverkning	41	31,1	4,6	7,4	12,0
Försörjning av el, gas, värme och kyla	2	0,9	0,4		0,4
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	3	2,4	0,7	0,4	1,1
Byggverksamhet	4	0,5	0,3		0,3
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	9	5,3	1,6	0,9	2,4
Transport och magasinering	1	0,1	0,1		0,1
Hotell- och restaurangverksamhet	1	0,1	0,1		0,1
Informations- och kommunikationsverksamhet	58	41,1	10,1	9,0	19,1
Finans- och försäkringsverksamhet	1	1,0	0,4		0,4
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	64	26,9	5,7	6,5	12,3
Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	6	5,4	1,5	1,0	2,5
Utbildning	3	1,1	0,1	0,4	0,5
Vård och omsorg; sociala tjänster	6	3,4	0,9	0,7	1,6
Kultur, nöje och fritid	3	0,3	0,1		0,1
Annan serviceverksamhet	3	3,6	1,3	0,4	1,7
Totalt	208	125,7	27,8	27,8	55,7

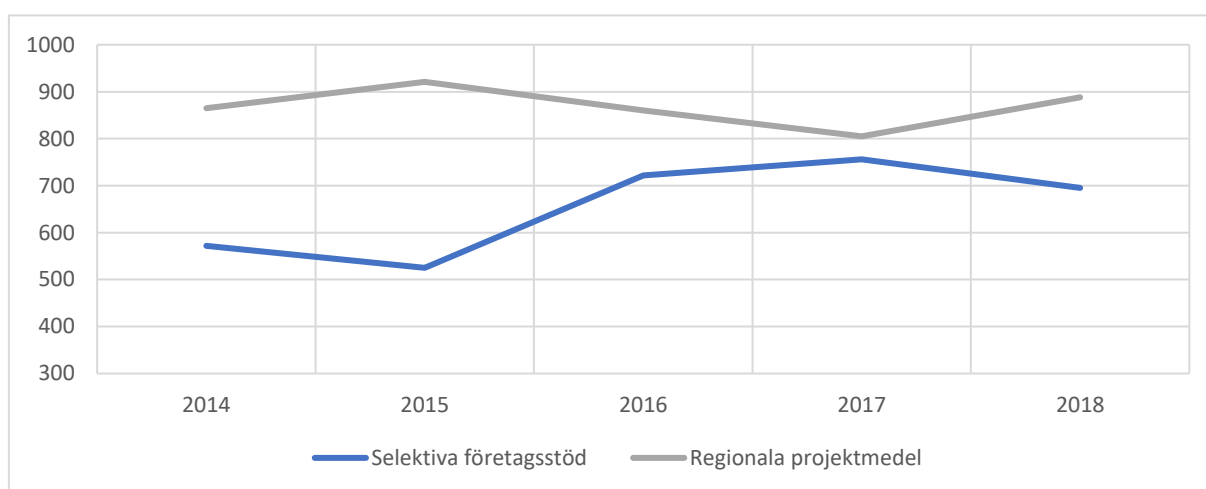
Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

3.4.5 Sammanfattning

I avsnitten ovan har Tillväxtverket redovisat utvecklingen bland de **selektiva företagsstöden**, mot bakgrund av förordningarna (2015:210) och (2015:211). Denna genomgång har fokuserat på 17 stödtyper inom två huvudsakliga insatsområden: investerings- och främjandestöd.

Den viktigaste slutsatsen så långt är att företagsstöden minskat med 60 miljoner sedan ifjol och att detta kan förklaras av **fyra faktorer**. För det första steg projekten med 9 procent år 2018. Figur 3 visar att en stigande projektfinansiering sammanfaller med lägre företagsstöd, vilket har en enkel förklaring. 1:1-anslaget fördelas till regionerna som ett fast belopp, där ökade utgifter inom ett stöd leder till minskade kostnader inom något eller några av de andra (se avsnitt 3.1).

Figur 3: Beviljade företagsstöd och projektmedel, mellan 2014-2018, i miljoner kronor

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

För det andra har Jämtland Härjedalen, rent administrativt, flyttat befintliga ärenden från förordning (2003:596) till det regionala investeringsstödet. Dessa ärenden uppgår till sammanlagt 40 miljoner kronor och de berör flygplatserna i Åre och Sveg (se avsnitt 3.4.1.). För det tredje har arbetet med affärsutvecklingscheckarna kommit i fas, vilket innebär budgeten inte längre förstärks av eftersläpningar från tidigare år (se avsnitt 3.4.2). För det fjärde har en ökad **osäkerhet** minskat investeringsviljan hos vissa företag. Denna osäkerhet beror på höstens långdragna regeringsförhandlingar, men även på en oro för att konjunkturen ska vända.

Med denna sammanfattning för handen kommer Tillväxtverket, i den fortsatta texten, att redogöra för **generella** företagsstöd i form av transportbidrag. Som vi såg i kapitel 2, så skiljer sig transportbidraget från de övriga företagsstöden genom att de tilldelas utan konkurrens när vissa grundkriterier uppfylls. För transportbidraget gäller till exempel följande:

- Varan ska genomgå en betydande bearbetning
- Den måste färdas minst 401 kilometer
- Transporten behöver ske via antingen järnväg, bil eller sjöfart

3.5 Transportbidrag

Vår uppföljning av transportbidraget fokuserar på län, branscher, företagsstorlek och olika transportslag. De summor som presenteras avser **utbetalda** belopp, vilket är detsamma som beviljade medel när det gäller transportbidrag, eftersom stödet ofta ges samma dag som det godkänns I den text som följer lyfter Tillväxtverket bland annat fram följande slutsatser:

- Utbetalningarna har ökat sedan i fjol, framförallt i:
 - Norrbotten
 - Livsmedelsindustrin
- Flest ansökningar kommer från små företag
- Transport med lastbil dominerar
- De största stödmottagarna arbetar med trävarutillverkning

3.5.1 Transportbidragets syften

Transportbidraget har två **syften**: a) att kompensera för kostnadsnackdelar, bland annat på grund av långa avstånd till stora marknader samt b) att stimulera till förhöjd förädlingsgrad.

Våra uppföljningsdata visar att bidraget täckte 28 procent av företagens transportkostnader år 2018. Det bör även nämnas att vi, på en regelbunden basis, frågar stödmottagarna om transportbidraget haft en positiv effekt på deras vidareförädling. Denna enkät visar att så är fallet bland **59 procent** av respondenterna (i mycket hög grad, i hög grad, eller till viss grad). Enkäten har ändrats sedan den skickades ut förra gången, varför ingen jämförelse görs mot tidigare år.

3.5.2 Starkt läge för de tillverkande företagen i norr

År 2018 erhöll tillverkningsföretag i de fyra nordligaste länen 427,3 miljoner i transportbidrag (se tabell 23). Detta utgör en tydlig **ökning** jämfört med 2017 (396,7 miljoner). Skillnaden mot ifjol kan förklaras av två faktorer. För det första har den goda konjunkturen medfört en större efterfrågan på varor och därmed ökade transportkostnader. För det andra har en förändring av EU:s allmänna gruppundantag inneburit att fler livsmedelsföretag kan beviljas transportbidrag.

Under 2018 har beslut om transportbidrag fattats i cirka **1 150** ärenden.

Tabell 23: Transportbidrag fördelat på län, utbetalt åren 2014–2018, i miljoner kronor

	2014	2015	2016	2017	2018
Västernorrland	43,2 (12%)	45,4 (13%)	37,6 (10%)	47,2 (12%)	39,7 (9%)
Jämtland	48,5 (13%)	50,6 (14%)	46,5 (12%)	48,9 (12%)	54,9 (13%)
Västerbotten	160,6 (44%)	145,9 (41%)	175,2 (45%)	170,1 (43%)	185,2 (43%)
Norrbotten	116,6 (32%)	112,4 (32%)	125,9 (33%)	130,5 (33%)	147,5 (35%)
Totalt	368,9 (100%)	354,3 (100%)	385,2 (100%)	396,7 (100%)	427,3 (100%)

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

3.5.3 Störst förändring i Norrbotten

Tabell 23 visar att utbetalningarna steg i alla län utom Västernorrland under 2018, varav Norrbotten ökade mest. Norrbotten har en högre **bidragsprocent** än övriga län, vilket även beskrivs i rapportens inledning (se kapitel 2). Detta innebär att fler transporter, till exempel på grund av en stark konjunktur, får större finansiella konsekvenser här än i andra stödområden.

Ett skäl till att bidraget har minskat i **Västernorrland** beror på att några större företag, rent formellt, erhöll sina stöd i januari 2019, varför dessa utbetalningar inte ingår i redovisningen.

3.5.4 Flest ansökningar från små företag

Flest ansökningar om transportbidrag kommer från små företag, det vill säga företag med färre än 50 anställda och en årsomsättning på mindre än 10 miljoner euro. Det var knappt 460 små företag som beviljades medel under 2018, vilket motsvarar 77 procent av alla ansökningar. Om vi istället ser till **utbetalda** belopp, så visar uppföljningen att stora och medelstora företag står för en betydande del av stöden (64 procent). Dessa slutsatser presenteras närmare nedan.

Tabell 24: Transportbidrag fördelat på företagsstorlek, mellan 2014-2018, i miljoner kronor

Antal anställda*		2014	2015	2016	2017	2018
1-4	Antal arbetsställen	82	85	94	81	91
	Transportbidrag (mnkr)	7	8,5	5,5	4,9	3,98
	Antal män	172	187	219	167	192
	Antal kvinnor	36	33	39	31	40
5-9						
5-9	Antal arbetsställen	103	97	98	97	100
	Transportbidrag (mnkr)	14	10,1	10,7	12,5	12,1
	Antal män	579	558	553	566	569
	Antal kvinnor	110	117	129	108	113
10-19						
10-19	Antal arbetsställen	120	119	110	108	119
	Transportbidrag (mnkr)	30,1	29,4	26,3	22,7	24,2
	Antal män	1 341	1 312	1 286	1 275	1333
	Antal kvinnor	309	318	272	257	306
20-49						
20-49	Antal arbetsställen	140	153	143	143	152
	Transportbidrag (mnkr)	69	70,1	78,2	86	97,5
	Antal män	3 743	3 945	3 640	3 579	3796
	Antal kvinnor	708	777	775	763	835
50-249						
50-249	Antal arbetsställen	105	103	101	102	101
	Transportbidrag (mnkr)	179,4	177,8	168,3	177	181,6
	Antal män	8 175	7 821	7 676	7 519	7711
	Antal kvinnor	2 206	2 280	2 157	2 049	2055
250-						
250-	Antal arbetsställen	15	15	14	14	15
	Transportbidrag (mnkr)	59,3	44,7	86	84,2	92,3
	Antal män	7 221	6 446	6 790	6 211	6461
	Antal kvinnor	1 951	1 731	1 742	1 217	1301

Antal anställda*		2014	2015	2016	2017	2018
Ingen uppgift	Antal arbetsställen	23	13	18	10	23
	Transportbidrag (mnkr)	10,2	13,7	10,8	9,4	15,6
	Antal män	-	-	-	-	-
	Antal kvinnor	-	-	-	-	-
Totalt	Antal arbetsställen	588	585	578	555	601
	Transportbidrag (mnkr)	368,9	354,3	385,2	396,7	427,3
	Antal män	21 231	20 269	20 164	19 317	20 062
	Antal kvinnor	5 320	5 256	5 114	4 425	4 650

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

* Denna statistik är hämtad från SCB RAMS, baserat på data från 2017. Uppgifterna om arbetsplatsen storlek är framtagna per arbetsställe, eftersom bidragen söks på den nivån. Ett företag har oftast ett arbetsställe, men det finns fall där samma företag har flera arbetsställen.

Bland de företag som har fått transportbidrag drivs omkring 10 procent av kvinnor. Andelen kvinnor i bolagens styrelser är vidare 22 procent. Tillväxtverket kan alltså konstatera att transportbidraget framförallt ges till företag och branscher som domineras av **män**.

3.5.5 Livsmedelsindustrin ökar mest

Tabell 25 visar att transportbidragen ökat mest inom livsmedelsbranschen år 2018, vilket bland annat beror på den förändring i EU:s gruppundantag som beskrevs ovan. Denna **regeländring** har inneburit att drygt 50 nya livsmedelsföretag kan beviljas 11,7 miljoner i transportbidrag. Inom hela kategorin "Livsmedel" betalas störst summor till företag som gör matbröd och bakverk, medan flest ansökningar kommer från charkuterier och andra köttvarutillverkare.

Tabell 25: Transportbidrag fördelat på verksamhetsarter, i miljoner kronor och procent

Verksamhetsart	2014	2015	2016	2017	2018
Jordbruk, skog och fiske	0,1 (0%)	0,1 (0%)	0,1 (0%)	0,1 (0%)	0,5 (0%)
Livsmedel	25,8 (7%)	26,4 (7%)	25,5 (7%)	26,3 (7%)	34,0 (8%)
Tillverkning av textilier och läder	0,8 (0%)	0,8 (0%)	1,0 (0%)	1,0 (0%)	1,2 (0%)
Trävarutillverkning	135,6 (37%)	137,8 (39%)	143,0 (37%)	154,8 (39%)	159,8 (37%)
Tillverkning av massa och papper samt förlag	0,8 (0%)	0,6 (0%)	0,7 (0%)	0,8 (0%)	0,9 (0%)
Kemisk industri	42,1 (11%)	45,5 (13%)	31,9 (8%)	37,8 (10%)	37,3 (9%)
Järn, stål och metallverk	9,1 (3%)	8,2 (2%)	13,0 (3%)	11,6 (3%)	13,3 (3%)
Metallvarutillverkning (ej maskin)	32,0 (9%)	35,8 (10%)	33,3 (9%)	36,5 (9%)	38,5 (9%)
Maskintillverkning	32,8 (9%)	30,2 (9%)	35,7 (9%)	36,1 (9%)	41,3 (10%)
Tillverkning av transportmedel	39,3 (11%)	15,2 (4%)	54,8 (14%)	40,4 (10%)	42,8 (10%)
Övrig tillverkning	50,4 (14%)	53,7 (15%)	46,0 (12%)	51,2 (13%)	57,7 (14%)
Totalt	368,9 (100%)	354,3 (100%)	385,2 (100%)	396,7 (100%)	427,3 (100%)

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

Även bland de nyttillkomna livsmedelsföretagen, så kommer flest ansökningar (ca 20 stycken) från olika köttvarutillverkare. De största beloppen gick däremot till företag inom "Beredning och hållbarhetsberedning av frukt, bär och grönsaker" (**4,5 miljoner** kronor). Här ingår bolag som till exempel rensar bär eller tillverkar sylt och saft.

3.5.6 Transport med lastbil dominerar

Andelen transportbidrag som betalas ut för lastbilstransporter har ökat marginellt under 2018; från 86 till 88 procent, vilket presenteras närmare i tabell 26. I denna siffra ingår även så kallade **kombitransporter**, där den längre sträckan har gått på järnväg. Mot bakgrund av dagens uppföljningsdata har Tillväxtverket inte möjlighet att bedöma kombitransporternas omfattning.

Tabell 26: Transportbidrag fördelat på transportslag, utbetalt åren 2014–2018, i miljoner kronor

	2014	2015	2016	2017	2018
Bil	306,6 (83%)	308,9 (87%)	327,5 (85%)	339,9 (86%)	374,0 (88%)
Järnväg	33,4 (9%)	20,4 (6%)	40,6 (11%)	36,0 (9%)	28,9 (7%)
Sjö	28,8 (8%)	25,1 (7%)	17,0 (4%)	20,8 (5%)	24,4 (6%)
Totalt	368,9 (100%)	354,3 (100%)	385,2 (100%)	396,7 (100%)	427,3 (100%)

Källa: Tillväxtverket (Nyss och DI-Diver).

3.5.7 De största mottagarna av transportbidrag

De tio största transportbidragsmottagarna listas i tabell 27. Notera att flera företag har mer än ett **arbetsställe** och att varje arbetsställe söker transportbidrag separat. Bidrag som betalas ut 2018 gäller för transporter som utförts under andra halvåret 2017 och första halvåret 2018.

Tillväxtverket drar två slutsatser från tabellen nedan. För det första dominerar företag inom trävarutillverkning och här ingår bland annat sågverk samt företag som säljer monteringsfärdiga trähus. För det andra ges **betydande** stöd till några av landets större bolag, däribland Volvo Lastvagnar och Boliden.

Tabell 27: De tio största mottagarna av transportbidrag, utbetalt år 2018, i miljoner kronor

Företagsnamn	Bidrag	Bransch
Boliden Mineral AB	20,9	Tillverkning av andra oorganiska baskemikalier
Martinsons Såg AB	20,2	Sågning och hyvling av trä, tillverkning av faner och träbaserade skivor
Setra Trävaror AB	18,2	Sågning av trä, hyvling av trä
Polarbröd AB	16,4	Tillverkning av mjukt matbröd och färska bakverk
VOLVO Lastvagnar AB	15,0	Tillverkning av karosserier för motorfordon; tillverkning av släpfordon och påhängsvagnar
Ferruform AB	14,9	Tillverkning av andra delar och tillbehör till motorfordon
Lindbäcks Bygg AB	11,2	Tillverkning av monteringsfärdiga trähus
Älvsbyhus AB	10,1	Tillverkning av monteringsfärdiga trähus
Part Construction AB	9,9	Tillverkning av metallstommar och delar därav
Stenvalls Trä AB	8,8	Sågning av trä, hyvling av trä
Totalt	145,6	

Källa: Tillväxtverket (Nyss och DI-Diver).

4. Stöd till kommersiell service

I detta kapitel redovisas stöd till kommersiell service under budgetåret 2018 samt utvecklingen över **tid** från och med 2014. Redovisningen fördelas på såväl stödtyper som län. Avslutningsvis redogör Tillväxtverket för vad som troligen kommer att hända med stöden framöver.

Det beslutade stödet motsvarar den utbetalda summan till kommersiell service i följande **fall**:

- Servicebidrag
- Särskilt driftstöd
- Investeringslån
- Hemsändningsbidrag

För investeringsbidrag, investeringsstöd och projektverksamhet sker finansieringen efter att investeringen är genomförd, vilket leder till en viss **fördröjning** mellan beslut och utbetalning.

4.1 Stödets omfattning

Under 2018 beviljades 81 miljoner kronor från anslag 1:1 till kommersiell service. Här ingår servicebidrag, hemsändningsbidrag, investeringsbidrag, investeringslån samt särskilt driftstöd. Om vi även räknar in det investeringsstöd för kommersiell service som utgår ifrån Landsbyggsprogrammet 2014–2020, så uppgår stödet till **168 miljoner kronor**.

Om vi dessutom lägger till den projektverksamhet som finansieras via regionala medel eller Landsbyggsprogrammet, så hamnar den totala summan på hela 205 miljoner kronor, vilket för tredje året i rad utgör en **historiskt** hög nivå av resurser till kommersiell service. Förklaringen bakom denna trend är dels att nya stöd till kommersiell service har införts under uppföljningsperioden (se nedan), dels att volymerna för dessa satsningar har ökat gradvis över tid.

Sedan 2016 finns ett särskilt driftstöd till försäljningsställen för dagligvaror i sårbara lägen. Under samma år blev det också möjligt att, inom ramen för Landsbyggsprogrammet, besluta om investeringsstöd för kommersiell service samt projektmedel kring utveckling av lokal service. Dessa stödtyper belastar inte anslaget 1:1, men de har ungefär samma **syfte** som investeringsbidraget i förordning (2000:284) och de regionala projektmedlen, varför de redovisas i tabell 28.

Tabell 28: Beviljat stöd till kommersiell service, fördelat på olika stödtyper, i miljoner kronor

Stödtyper	2014	2015	2016	2017	2018
Servicebidrag	9,5	8,4	6,3	5,5	5,3
Hemsändningsbidrag	11,1	11,2	12,3	13,1	13,3
Investeringsbidrag	40,3	31,1	12,4	0,3	9,8
Investeringslån	0	0,2	0	0,3	0,1
Särskilt driftstöd	0	0	32,3	34	52
Regionala projektmedel	7,2	7	6	10,2	4,8
Summa: stöd inom utgiftsområde 19	68,1	57,9	69,3	63,4	85,3

Stödtyper	2014	2015	2016	2017	2018
Investeringsstöd i Landsbygdsprogrammet	0	0	42,4	78,0	87,9
Projektmedel i Landsbygdsprogrammet*	0	0	28,8	32,4	31,4
Summa: stöd inom utgiftsområde 23	0	0	71,2	110,4	119,3
Totalt stöd till kommersiell service	68,1	57,9	140,5	173,8	204,6

Källor: Jordbruksverket samt Tillväxtverket (Nypps, DI-Diver och Projektmedel i Landsbygdsprogrammet)

*Avser projektmedel som beviljas av Tillväxtverket inom Landsbygdsprogrammets åtgärd 16.2.

Utvecklingen ovan kan förstås på olika sätt, i relation till olika stöd. Detta tydliggörs i de stycken som följer, där vi enligt bästa förmåga **förklarar** den förändring som har skett över tid.

Tabell 28 visar att **investeringsbidraget** är den stödtyp som varierar mest. Den minskning som kan observeras under senare år beror framförallt på att Landsbygdsprogrammet, sedan 2016, har beviljat **investeringsstöd** med ett liknande syfte. Under 2018 gavs nära 88 miljoner kronor i investeringsstöd från LBP, vilket överstiger det samlade investeringsbidraget för åren 2014–2015 tillsammans. Den höga efterfrågan på investeringsstöd kan dels förklaras av möjligheten till att få 90 procent i stöd genom Landsbygdsprogrammet, dels av ett ökat investeringsbehov i miljövänliga samt energieffektiva kyl- och frysanläggningar (se även avsnitt 4.3).

Det **särskilda driftstödet** infördes 2016. De två första åren beviljades 35 miljoner kronor, men under 2018–2019 har regeringens utökade finansieringens volym. Bestämmelsen om minsta avstånd till närmaste butik har vidare ändrats från 15 till 10 kilometer, vilket innebär en markant ökning i antalet butiker som är berättigade till driftsstöd (från omkring 180 till 280). Sedan det särskilda driftstödet infördes har fler butiker erhållit detta stöd i stället för **servicebidrag** - se även tabell 28, där det framgår att servicebidragen minskat med 45 procent mellan 2014–2018.

Hemsändningsbidraget låg slutligen på ungefär samma nivå fram till 2015. Därefter har det ökat något varje år. Detta beror främst på att flera kommuner valt att höja ersättningen för hemsändning av dagligvaror till hushåll som själva har svårt att ta sig till närmaste dagligvarubutik.

4.2 Stöd till kommersiell service fördelat på län

Efter att ha redogjort för medlens användning i relation till olika stödtyper, så presenteras fördelningen per **län** i tabell 29 på nästa sida. Antalet ärenden som visas i tabellen är fler än antalet företag som fått stöd. Detta eftersom ett och samma företag kan ges flera stöd samtidigt.

Under 2018 beviljades totalt **619 ärenden**, fördelat på sex olika stödtyper, men antalet unika företag som fått stöd är betydligt mindre. Om vi räknar bort de 109 hemsändningsbidragen till kommuner, så har 397 företag beviljats medel från någon av de övriga stödtyperna. Av dessa har 53 företag tilldelats särskilt driftstöd eller servicebidrag i kombination med investeringsbidrag eller investeringsstöd från Landsbygdsprogrammet. Vidare har 16 företag beviljats både särskilt driftstöd och servicebidrag, vilket är möjligt om det sammanlagda stödbeloppet inte överstiger 300 000 kronor. Denna dubbelfinansiering ges till dagligvarubutiker i sårbara områden som har fått ett relativt litet driftsstöd, tack vare en låg försäljningsomsättning. Servicebidraget kan då användas som ett kompletterande verktyg för att öka stödbeloppets storlek och relevans.

Tabell 29: Stöd till kommersiell service fördelat på län, stödtyp, antal ärenden och beviljat stöd, i miljoner kronor

Län	Hemsändningsbidrag		Servicebidrag		Särskilt driftstöd		Investeringsbidrag		Investeringslån		Totalt stöd Anslag 1:1		Investeringsstöd i landsbygdsprogrammet		Totalt stöd till kommersiell service 2018	
	Antal ärenden	mnkr	Antal ärenden	mnkr	Antal ärenden	mnkr	Antal ärenden	mnkr	Antal ärenden	mnkr	Antal ärenden	mnkr	Antal ärenden	mnkr	Antal ärenden	mnkr
Stockholm					22	4,6					22	4,6	15	6,3	37	10,8
Uppsala	2	0,1			5	1,1					7	1,2	3	1,3	10	2,5
Södermanland					4	0,9					4	0,9	3	1,1	7	2,0
Östergötland	11	0,8	4	0,4	13	2,5					28	3,7	8	1,5	36	5,1
Jönköping	4	0,3	2	0,3	16	3,3					22	3,9	5	2,4	27	6,3
Kronoberg	4	0,8	1	0,3	9	2,0	4	5,1			18	8,1	12	4,2	30	12,3
Kalmar	12	1,9	1	0,1	14	2,8	1	0,04			28	4,8	9	3,3	37	8,1
Gotland						-					0	-		-	0	-
Blekinge	3	0,3			1	0,1					4	0,5	5	1,9	9	2,3
Skåne					2	0,4					2	0,4	8	2,9	10	3,3
Halland					3	0,8					3	0,8	2	1,5	5	2,3
Västra Götaland	7	0,4			26	5,3					33	5,7	22	8,4	55	14,2
Värmland	10	1,4	1	0,3	11	2,1					22	3,8	9	6,4	31	10,2
Örebro	3	0,1			5	0,6	10	0,2			18	0,9	3	0,4	21	1,4
Västmanland	3	0,2	1		5	0,8					9	1,0	1	0,0	10	1,0
Dalarna	4	0,3	1		14	3,1					19	3,4	14	4,3	33	7,7
Gävleborg	7	1,3	2	0,4	9	1,8	5	4,5			23	8,1	7	4,6	30	12,6
Västernorrland	6	0,9	8	1,2	20	3,5					34	5,5	10	5,4	44	10,9
Jämtland	8	1,4			25	4,3			1	0,1	34	5,7	16	14,1	50	19,9
Västerbotten	13	1,9	2	0,1	40	7,5					55	9,5	15	9,0	70	18,5
Norrbottnen	12	1,1	11	2,3	30	4,7					53	8,2	14	9,0	67	17,2
Summa	109	13,3	34	5,3	274	52,0	20	9,8	1	0,1	438	80,5	181	87,9	619	168,5
Antal unika företag som beviljats bidrag/stöd*			32		264		15		1		290		168		397	

Källor: Jordbruksverket (Investeringsstöd i Landsbygdsprogrammet) samt Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver)

* Här inkluderas inte kommuner med hemsändningsbidrag. Med företag avses aktiebolag, ekonomiska föreningar, enskilda firmor eller ideella föreningar.

En närmare granskning av själva **1:1-anslaget** visar att antalet ärenden uppgår till 329 år 2018 och att stödet når ut till 298 olika arbetsställen (se tabellen nedan). Detta motsvarar en ökning med 97 ärenden och 81 arbetsställen från i fjol. I tabell 30 redovisas även antal anställda, såväl totalt som uppdelat i män och kvinnor, i de företag som fått stöd till kommersiell service.

Tabell 30: Ärenden, arbetsställen och anställda i företag som fått stöd till kommersiell service*

Län	Antal ärenden	Antal arbetsställen	Antal anställda**		
			Män	Kvinnor	Totalt
Stockholm	22	22	27	38	65
Uppsala	5	5	4	5	9
Södermanland	4	4	2	11	13
Östergötland	17	14	12	27	39
Jönköping	18	16	14	30	44
Kronoberg	14	13	19	35	54
Kalmar	16	16	10	29	39
Gotland	0	0	-	-	-
Blekinge	1	1	0	1	1
Skåne	2	2	2	2	4
Halland	3	3	2	3	5
Västra Götaland	26	26	30	70	100
Värmland	12	12	5	42	47
Örebro	15	8	8	19	27
Västmanland	6	6	10	7	17
Dalarna	15	14	13	42	55
Gävleborg	16	12	9	25	34
Västernorrland	28	25	15	61	76
Jämtland	26	25	19	54	73
Västerbotten	42	40	30	88	118
Norrbotten	41	34	32	78	110
Summa	329	298	263	667	930

Källor: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver) samt SCB RAMS.

* Följande stödtyper ingår i tabellen: servicebidrag, särskilt driftstöd, investeringsbidrag och investeringslån.

** Här presenteras antalet anställda, exklusive investeringsstöd i LBP och hemsändningsbidrag till kommuner. För 23 arbetsställen saknas uppgift. Detta beror dels på att vissa arbetsställen inte har några anställda enligt RAMS, dels på att flera arbetsställen har registreringsdatum under 2018.

4.3 Vad händer framöver?

Tillväxtverket har bett de länsstyrelser, regioner och samverkansorgan som arbetar med stöd till kommersiell service att lämna en **framtidsprognos**, där de bedömer hur respektive stödtyp kommer att utvecklas framöver. Dessa framtidsprognoser redovisas kort nedan.

Tre fjärdedelar av länen bedömer att **hemsändningsbidraget** kommer ligga kvar på ungefär samma nivå som 2018. Av dessa är det fyra län (Gotland, Halland, Skåne och Stockholm) som inte använder hemsändningsbidraget idag. Ett län tror att bidraget kommer att minska på grund av ändrade riktlinjer, medan fyra förväntar sig en ökning, framförallt eftersom fler kommuner ser en ökad nytta i att finansiera den här typen av stöd.

Servicebidraget kommer troligen att vara oförändrat. Efter att det särskilda driftstödet till dagligvarubutiker infördes år 2016, så har flera butiker erhållit driftstödet istället för servicebidraget (se avsnitt 4.1). Vissa menar därför att servicebidraget kan komma att fasas ut helt.

Det **särskilda driftstödet** till dagligvarubutiker ligger sannolikt kvar på samma nivå år 2019 som 2018, då Tillväxtverket har ett oförändrat uppdrag att fördela driftstöd till länen. Mellan år 2020–2025 är det oklart hur den exakta tillgången på medel kommer att se ut, men det rör sig om åtminstone samma volymer som för 2016–2017, dvs. omkring 35 miljoner kronor per år.

Investeringsbidrag enligt förordning (2000:284) om stöd till kommersiell service har använts relativt lite de senaste tre åren jämfört med tidigare. Detta eftersom liknande insatser istället har finansierats via investeringsstödet i Landsbygdsprogrammet 2014–2020. Under 2018 har några län åter börjat använda investeringsbidraget, då budgeten för investeringsstöd i Landsbygdsprogrammet tagit slut. Det är möjligt att denna utveckling fortsätter under 2019.

Cirka en tredjedel tror att **investeringsstödet** från Landsbygdsprogrammet kommer att ligga kvar på samma nivå år 2019. En tredjedel tror att stödet kommer öka och en tredjedel säger att länets budget för investeringsstöd antingen är slut eller kommer ta slut under 2019.

Med detta sagt kan en omfördelning i Landsbygdsprogrammets länsbudgetar öka **utrymmet** för investeringsstöd framöver. Om så blir fallet kommer efterfrågan att kunna mötas bättre, eftersom det fortfarande finns ett omfattande investeringsbehov bland både dagligvarubutiker och drivmedelsstationer runt om i landet. Det handlar främst om byte av kyl- och frysanläggningar till mer energieffektiva lösningar, men även om framtida krav på köldmedier i anläggningarna. Därutöver finns ett växande behov av att förstärka cisterner för drivmedel. Den så kallade reduktionsplikten medför en större inblandning av HVO (hydrerad vegetabilisk olja) i bensin och diesel, vilket kan kräva en ökad inplastning av drivmedelscisterner för att de inte ska skadas.

Investeringslån är, avslutningsvis, en stödform som används mycket sällan i dagsläget och det finns inget som tyder på att detta kommer förändras till nästa år.

5. Stöd till projektverksamhet

I detta kapitel redovisas stöd till projektverksamhet med hjälp av 1:1-medel under **2018**. Beslut om projektstöd fattas av såväl regionala aktörer som av Tillväxtverket. I den fortsatta texten beskrivs dessa beslutsnivåer var för sig och vi redogör för verksamhetens inriktning i förhållande till både den nationella strategin (se tabell 5) och de ämneskategorier som visas i bilaga 4.

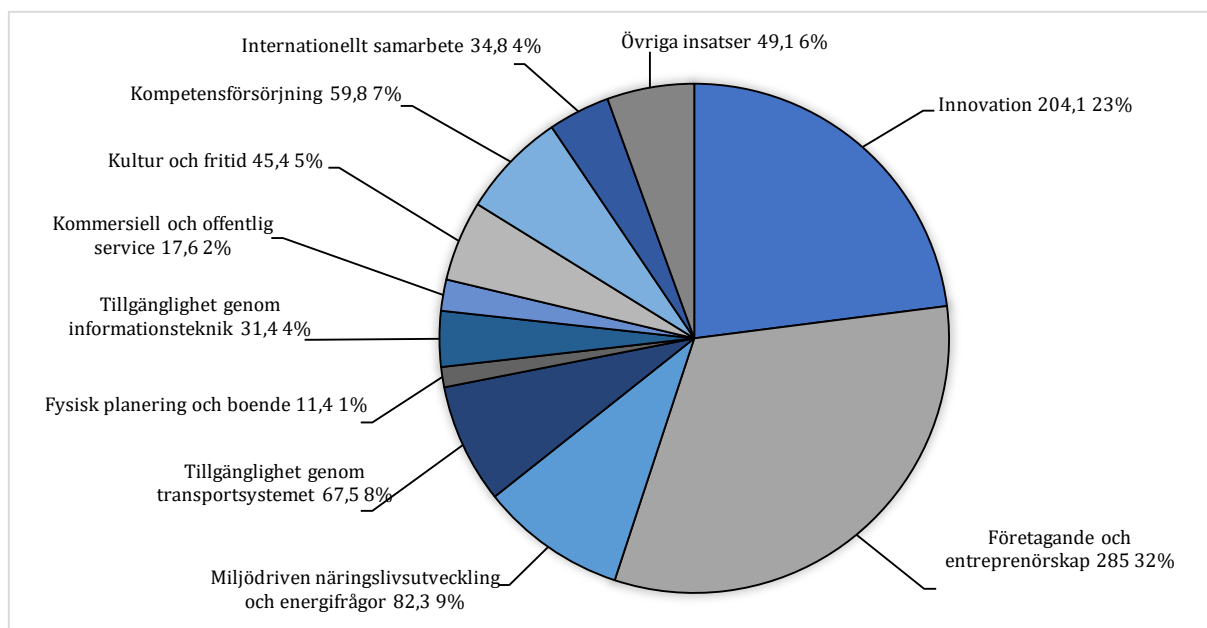
5.1 Regionalt beslutad projektverksamhet

Det regionala projektstödet omfattade ca 888 miljoner kronor under 2018. Detta motsvarar en ökning med 83 miljoner jämfört med 2017, men det ligger inom ramen för normalvariationen, då stödet har fluktuerat mellan 801 miljoner år 2011 och 860 miljoner år 2016. En anledning till varför utbetalningarna är något större än i fjol har att göra med EU-programmens **cykler**. En betydande del av de regionala projektmedlen används till att medfinansiera ERUF-satsningar och flera insatser avslutades 2018, vilket har skapat utrymme för nya 3-årsbeslut under årets gång.

5.1.1 Den nationella strategin

Figur 4 illustrerar hur de regionala besluten förhåller sig till fokusområdena i den nationella strategin, både vad gäller totalsummor och andelar. I figuren framgår det att stöden framförallt riktas mot företagande och entreprenörskap samt innovation. Dessa fokusområden svarar för totalt **55 procent** av medlen, vilket motsvarar omkring 489 miljoner kronor.

Figur 4: Beviljat stöd till regionala projekt, per fokusområde, i miljoner kronor och procent

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

Våra uppföljningsdata visar att sju län prioriterar innovationsfrågor, medan företagande och entreprenörskap utgör det viktigaste fokusområdet i resterande 14 län. Detta indikerar att det regionala tillväxtarbetet bedrivs på ett likartat sätt runt om i landet, åtminstone på ett övergripande plan, trots betydande skillnader i demografi och näringslivsstruktur. En mer detaljerad bild av projektens innehåll och dess **länsvisa** fördelning ges i tabell 31 nedan.

Tabell 31: Beviljat stöd till regionala projekt, per län och fokusområde, i miljoner kronor

Län	Innovation och företagande			Attraktiva miljöer och tillgänglighet					Kompetensförsörjning	Internationellt samarbete	Övriga insatser	Totalt beviljat stöd (mnkr)
	Innovation	Företagande och entreprenörskap	Miljödriven näringslivsutveckling & energifrågor	Tillgänglighet genom transportsystemet	Fysisk planering och boende	Kultur och fritid	Tillgänglighet genom informationsteknik	Kommersiell och offentlig service				
Stockholm	1,3	0,5	-	1,8	0,5	1,0	0,8	1,0	1,6	-	0,1	8,6
Uppsala	3,2	14,6	1,1	0,1	-	0,9	0,1	-	0,1	0,3	0,6	21,0
Södermanland	2,4	9,2	0,4	0,8	2,6	2,9	1,2	3,8	1,4	-	1,9	26,6
Östergötland	9,0	7,8	1,2	-	2,5	0,3	0,2	-	0,4	0,1	2,1	23,6
Jönköping	3,6	8,5	0,7	2,3	-	0,7	3,7	-	2,5	-	5,1	27,1
Kronoberg	9,3	2,4	-	0,1	0,8	-	-	-	3,8	-	0,8	17,2
Kalmar	6,9	16,5	2,2	1,2	-	1,6	0,1	1,5	2,2	4,3	4,8	41,3
Gotland	0,3	3,6	7,4	7,5	-	1,0	1,9	-	0,5	0,3	1,7	24,2
Blekinge	10,4	10,8	0,6	1,5	-	4,3	0,3	0,7	-0,2	1,0	1,5	30,9
Skåne	2,2	9,9	0,2	0,7	-	0,3	-	0,1	6,6	0,2	-	20,2
Halland	0,2	4,4	-	-	-	0,1	-	-	0,2	-	0,1	5,0
Västra Götaland	9,1	6,4	10,3	-	-	-	-	-	9,7	4,0	2,1	41,6
Värmland	18,2	23,7	6,3	0,3	0,3	5,9	-0,2	2,7	5,4	5,8	2,9	71,3
Örebro	1,6	4,3	1,3	1,0	-	0,2	1,3	-	3,1	-	3,5	16,3
Västmanland	10,8	5,7	-	0,1	-	-	-	-	0,4	-	0,9	17,9
Dalarna	8,0	25,1	7,9	2,4	1,8	0,5	1,9	0,2	4,5	3,8	8,5	64,6
Gävleborg	36,5	22,1	7,2	0,5	-	4,4	-	-	4,1	2,2	3,3	80,3
Västernorrland	22,4	21,6	6,3	-	0,2	5,2	1,5	0,9	1,1	4,6	3,0	66,8
Jämtland	3,2	20,8	3,0	41,4	1,5	11,7	-	1,1	0,7	-	0,8	84,2
Västerbotten	34,1	43,9	4,7	5,7	-	2,1	6,9	0,2	8,4	5,4	3,2	114,6
Norrbottnen	11,4	23,2	21,5	0,1	1,2	2,3	11,7	5,4	3,3	2,8	2,2	85,1
Summa	204,1	285,0	82,3	67,5	11,4	45,4	31,4	17,6	59,8	34,8	49,1	888,4

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

Not: Minusposter uppstår när ett tidigare beslut reduceras

Små skillnader över tid

Med tabell 31 för handen kan vi konstatera att det skett få tematiska förändringar under 2014-2018. Detta innebär att den procentuella fördelningen mellan olika **fokusområden** ser ut som tidigare år, vilket kan exemplifieras med att innovationssatsningar stod för 23 procent av den totala projektfinansieringen både i år och i fjol. Den huvudsakliga förklaringen bakom detta mönster har återigen att göra med Regionalfonden. De regionala projekten används ofta som en hävstång och ett medfinansieringsinstrument för att kunna lösgöra EU-medel. ERUF har, i sin tur, ett särskilt fokus på företagande och entreprenörskap (genom TM3) samt innovationer (genom TM1). Det är därför naturligt att dessa tematiska områden präglar den regionala projektverksamheten och att inriktningen är förhållandevis konstant under programperioden.

En stabil **träffbild** framträder även när vi granskar stöden i respektive län. Tabell 32 visar således att den regionala projektverksamheten, över en fem-årsperiod, genomförs med relativt små medel i Stockholm, Uppsala och Halland samt att betydligt större summor finns att tillgå i:

- Norrbotten
- Västerbotten
- Gävleborg

Däremot finns det förstås vissa **variationer** mellan olika år och de största skillnaderna mot 2017 kan spåras till Uppsala, Västernorrland och Västerbotten. Vi har kontaktat relevanta företrädare för dessa län och våra efterforskningar ger en något splittrad bild. Region Västerbotten hänvisar till exempel till ett lägre söktryck under 2017, medan Region Uppsala genomfört en större omorganisering. Denna omorganisering tog mycket resurser i anspråk under fjolåret, men den har möjliggjort ett mer strategiskt och proaktivt arbete med 1:1-medlen under 2018.

Tabell 32: Beviljat stöd till regionala projekt, per län och mellan olika år, i miljoner kronor*

Län	2014	2015	2016	2017	2018
Stockholm	8	11	15,6	11,4	8,6
Uppsala	14	11	12,0	8,0	21
Södermanland	21	14	20,8	22,6	26,6
Östergötland	17	41	27,3	24,6	23,6
Jönköping	23	29	27,3	14,3	27,1
Kronoberg	19	19	15,5	31,7	17,2
Kalmar	33	41	34,6	32,2	41,3
Gotland	27	32	29,7	53,1	24,2
Blekinge	38	43	48,3	38,6	30,9
Skåne	21	15	19,3	19,7	20,2
Halland	0	9	7,1	13,8	5,0
Västra Götaland	89	29	44,6	38,6	41,6
Värmland	58	81	43,2	59,7	71,3
Örebro	44	28	26,4	27,4	16,3
Västmanland	27	30	28,4	21,3	17,9
Dalarna	32	94	72,3	68,7	64,6

Län	2014	2015	2016	2017	2018
Gävleborg	83	77	104,7	61,4	80,3
Jämtland	36	102	47,6	86,3	84,2
Västernorrland	88	46	80,0	26,6	66,8
Västerbotten	67	103	92,6	51,2	114,6
Norrbottn	120	67	62,5	94,2	85,1
Totalt	865	921	860	805,5	888,4

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver) samt budgetpropositionerna för år 2016-2018

* Statistiken för 2014 och 2015 redovisas utan decimaler i aktuella budgetpropositioner.

Ett starkt fokus på innovation och företagande

Den nationella strategin (2015–2020) består, sammanfattningsvis, av fem prioriteringar och åtta fokusområden. I tabellerna ovan har vi presenterat den regionala projektverksamheten utifrån aktuella fokusområden, vilket ger en detaljerad, men relativt svåröverskådlig bild av det arbete som bedrivs. Som ett komplement till denna uppföljning visar tabell 33 hur medlen används på ett mer **övergripande** plan, med utgångspunkt i strategins prioriteringar och dess geografiska tonvikt. I tabellen konstateras det bland annat att finansieringen till innovation och företagande (571,4) överstiger det stöd som tilldelas övriga prioriteringar tillsammans (267,9).

Tabell 33: Beviljat stöd till regionala projekt, per prioritering, i miljoner kronor

Prioritering	Beviljat stöd	Högsta belopp (län)
Innovation och företagande	571,4	Västerbotten (44)
Attraktiva miljöer och tillgänglighet	173,3	Jämtland och Norrbotten (12)
Kompetensförsörjning	59,8	Västra Götaland (10)
Internationellt samarbete	34,8	Värmland (6)

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

Begränsade resurser används till uppföljning och utvärdering

Utöver prioriteringarna ovan, så ingår kategorin ”**Övrigt**” i den nationella strategin. År 2018 uppgick denna post till 49 miljoner kronor, eller till runt 6 procent av den totala finansieringen. Projektens inriktning inom denna kategori varierar, men de fokuserar bland annat på uppföljning, utvärdering och licenskostnader för Nyps. Andra insatser handlar om ledarskap, regionbildning, ungdomsfrågor, integration och miljö.

Det stöd som ges till utvärdering, uppföljning och Nyps-användning redovisas i tabell 34. Denna tabell presenterar kostnader per län och beslutsfattare via en uppdelning i länsstyrelser, regioner och samverkansorgan. En möjlig **slutsats** från dessa uppgifter är att arbetet med analys och lärande är något underfinansierat. De samlade utgifterna uppgår nämligen till 26 miljoner, vilket endast motsvarar 2,6 procent av den regionala projektverksamheten.

Med detta sagt vill vi åter hänvisa till den brasklapp som nämndes i kapitel 1. Vår uppföljning är begränsad till 1:1-medlen och vi kan inte uttala oss om det regionala tillväxtarbetet i stort. Det är därför möjligt att regionerna stödjer relevanta aktiviteter med hjälp av andra medel än dem som redovisas här. Det bör även nämnas att regionernas villkorsrapportering (dnr Å 2018-144) visar på en **positiv trend**, där arbetet med uppföljning och utvärdering har stärkts över tid.

Tabell 34: Beviljat stöd till uppföljning och utvärdering samt Nyps, per län, i tusen kronor*

Län	Organisation	Total kostnad	Varav Nyps
Stockholm	Länsstyrelsen		97
Uppsala	Länsstyrelsen	100	58
	Regionen	396	110
Södermanland	Länsstyrelsen		74
	Samverkansorgan	290	132
Östergötland	Länsstyrelsen	150	60
	Regionen	279	163
Jönköping	Länsstyrelsen	100	61
	Regionen	1 000	174
Kronoberg	Länsstyrelsen	200	60
	Regionen	600	150
Kalmar	Länsstyrelsen	80	65
	Samverkansorgan	1 000	259
Gotland	Länsstyrelsen	100	61
	Regionen	410	234
Blekinge	Länsstyrelsen	600	115
	Samverkansorgan	900	194
Skåne	Länsstyrelsen		59
	Regionen		145
Halland	Länsstyrelsen	58	58
	Regionen		109
Västra Götaland	Länsstyrelsen		72
	Regionen	2 000	384
Värmland	Länsstyrelsen	900	203
	Samverkansorgan	1 500	368
Örebro	Länsstyrelsen	200	65
	Regionen	1 100	253
Västmanland	Länsstyrelsen		63
	Regionen	900	216
Dalarna	Länsstyrelsen	900	210
	Samverkansorgan	1 500	287
Gävleborg	Länsstyrelsen		77
	Regionen	2 000	477
Västernorrland	Länsstyrelsen	500	83
	Regionen	2 000	601
Jämtland	Länsstyrelsen		35
	Regionen	1 854	622
Västerbotten	Länsstyrelsen	1 000	385
	Samverkansorgan	1 500	340
Norrbotten	Länsstyrelsen		41
	Regionen	2 000	702
Summa	Länsstyrelser	4 888	2 002
	Regioner	14 539	4 340
	Samverkansorgan	6 690	1 580
	Totalt	26 117	7 922

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

* Avser uppgifter som inte går att finna i Nyps. Dessa data har i stället hämtats från en separat utdebiteringslista. Det är därför inte helt säkert att kostnaderna finansierats av anslag 1.1.

5.1.2 Nationella ämnesområden

Vi har hittills redogjort för hur projektverksamheten förhåller sig till den **nationella strategin**, både vad gäller övergripande prioriteringar och mer detaljerade fokusområden. Vi har även beskrivit hur 1:1-medlen fördelas mellan olika län och organisationer samt redovisat hur det regionala arbetet ser ut med avseende på uppföljning, utvärdering och Nyps-användning.

I den fortsatta texten fokuserar vi på de nationella ämneskategorierna istället. Dessa kategorier har vissa beröringspunkter med fokusområdena ovan, men de utgör en **separat** klassificeringsgrund, med egna definitioner och avgränsningar (se även bilaga 4). De nationella ämneskategorierna erbjuder, i korthet, breddade presentationsalternativ och de möjliggör en särredovisning av satsningar inom bland annat:

- Energi
- Turism
- Förnyelse av städer
- Service i gles- och landsbygder

Ett lågt stöd till kompensförsörjningsfrågor

Det största ämnesområdet år 2018 är **innovation** med en total stödvolym på ca 346 miljoner kronor (se tabell 35). Detta motsvarar 39 procent av den regionala projektverksamheten. Inom ramen för de innovationssatsningar som genomförs läggs mest pengar på olika former av samarbete, kunskapsutveckling och kunskapsutbyte. Tillväxtverket konstaterar därför att det innovationsfrämjande arbetet utgår ifrån mjuka styrmedel, snarare än hårda investeringar i till exempel tjänster, produkter eller infrastruktur.

Tabell 35 visar även att kompetensförsörjningsinsatser erhåller ett relativt lågt stöd, 42,4 miljoner kronor, vilket möjligen aktualiserar ett glapp mellan upplevda behov och finansieringens storlek. Med jämna mellanrum genomför Tillväxtverket genomför en stor enkät kring företagens villkor och verklighet och i den senaste undersökningen (2017) konstateras det att bristen på lämplig **arbetskraft** utgör det allvarligaste tillväxthindret för svenska företag.

Kategorin ”**Övrigt**” uppgår till knappt 39 miljoner kronor och här återfinns de insatser som vi inte kan sortera in under de andra ämneskategorierna. Dessa projekt fokuserar till exempel på jämställdhetsfrågor, integration och en samverkan kring klimatanpassning.

Tabell 35: Beviljat stöd till projektverksamhet, per ämnesområde och kategori, i miljoner kronor

Ämnesområden och kategorier	Stöd år 2018
01 - Innovation, varav	345,6
01a - Stöd till FoU i små och medelstora företag	36,2
01b - FoU-verksamhet i forskningscentrum	23,4
01c - Utveckling av förutsättningar för innovation	78,1
01d - Främjande av samarbete, kunskapsutveckling och kunskapsutbyte	128,6

Ämnesområden och kategorier	Stöd år 2018
01e - Investeringar i företag som är direkt kopplat till forskning och innovation	10,9
01f - Främjande av miljövänliga tjänster, produkter och produktionsprocesser i små och medelstora företag	60,8
01g - Övriga aktiviteter som bidrar till att främja innovation	7,6
02 - Entreprenörskap, varav	209,6
02a - Information och rådgivning till små och medelstora företag	39,7
02b - Insatser för att underlätta start av företag	18,2
02c - Insatser för ökat internationellt affärsutbyte och stärkta positioner på utländska marknader	38,1
02d - Kompetensutvecklingsinsatser för små och medelstora företag	11,3
02e - Kapitalförsörjningsinsatser för små och medelstora företag	9,9
02f - Insatser för utveckling av existerande företag	53,6
02g - Övriga åtgärder för att stimulera entreprenörskap	38,7
03 - Informationssamhället	20,6
04 - Transport/Regionförstoring	74,8
05 - Energi	29,8
06 - Turism	57,9
07 - Fritid	8,6
08 - Kultur	20,6
09 - Fysisk planering och boende	7,2
10 - Förnyelse av städer	4,9
11 - Service i gles- och landsbygder	4,8
12 - Kompetensförsörjning	42,4
13 - Insatser vid utformning och genomförande av uppföljningar och utvärderingar	22,8
Övrigt	38,8
Totalsumma	888,4

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

Få förändringar mellan 2014-2018

Tabellen ovan redogör för projektens innehåll under 2018, mot bakgrund av nationella ämnesområden och kategorier. Som ett komplement till denna ögonblicksbild sammanställer Tillväxtverket, i tabellen på nästa sida, förändringen över en fem-årsperiod. För att öka **läsbarheten** utgår statistiken ifrån övergripande ämnesområden och vi redovisar inga underkategorier.

Det mönster som visas påminner om det som beskrivs i avsnitt 5.1.1. Detta innebär att projekten fokuserar på ungefär samma saker, med samma intensitet, under uppföljningsperioden samt att den inbördes relationen mellan olika ämnesområden är relativt jämn över tid. Vi ser därför att mest pengar läggs på **innovation** under fyra av fem år och att satsningar på entreprenörskap ligger stabilt på en god andraplats. Anledningen till detta är densamma som tidigare. Projektverksamheten är tätt sammanknuten med de regionala utvecklingsfonderna och dessa program prioriterar vissa tematiska områden (särskilt TM1 och TM3) framför andra.

Tabell 36: Beviljat stöd till projektverksamhet, mellan 2014-2018, i miljoner kronor*

Ämnesområden	2014	2015	2016	2017	2018
Innovation	260	245	346	265,8	345,6
Entreprenörskap	206	331	211	176,7	209,6
Informationssamhället	26	84	29	39,2	20,6
Transport/Regionförstoring	44	41	22	56,1	74,8
Energi	12	16	17	16,9	29,8
Turism	139	62	58	79,2	57,9
Kultur och fritid	20	20	24	38,8	29,2
Förnyelse av städer, boende	4	14	17	10,2	12,1
Service i gles- och landsbygder	3	5	4	6,8	4,8
Kompetensförsörjning	40	40	45	42,6	42,4
Uppföljning och utvärdering	27	26	60	14,3	22,8
Övrigt	83	39	26	58,8	38,8
Totalsumma	865	921	860	805,5	888,4

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver) samt budgetpropositionerna för år 2016-2018

* De ämnesområden som redovisas här skiljer sig från dem som presenteras i tabell 35. Detta beror på att vissa siffror är hämtade från tidigare budgetpropositioner, där klassificeringen ser något annorlunda ut.

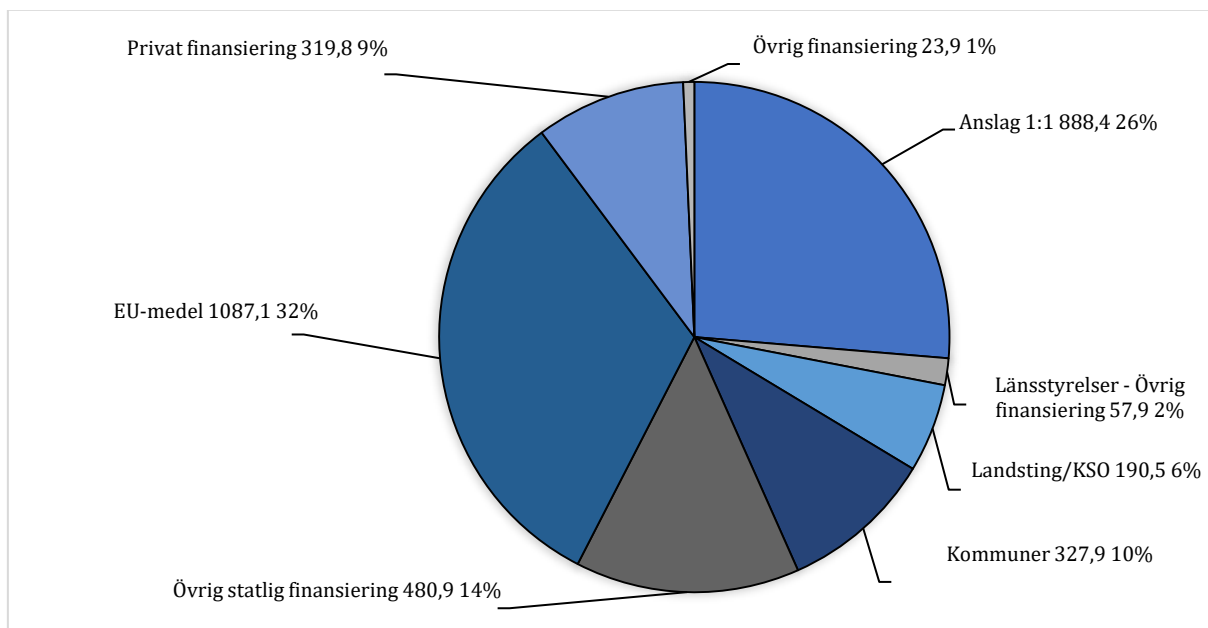
5.1.3 Finansiering

Efter att ha redogjort för den regionala projektverksamheten utifrån både den nationella strategin och relevanta ämneskategorier, så ger den fortsatta texten en bild av hur insatserna finansieras, med ett särskilt fokus på utgiftsfördelningen mellan olika **aktörsgupper**.

EU-medel finansierar en tredjedel av den regionala projektverksamheten

Inklusive medfinansiering omfattar de regionala projekten en investering på **3 376** miljoner kronor i regional tillväxt och utveckling. Dessa finansieringskällor beskrivs närmare i figur 5, där det framgår att EU-medel utgör den största utgiftsposten med 32 procent av totalsumman, följt av anslag 1:1 (26 procent). Andelen EU-medel har vidare ökat med 6 procentenheter sedan ifjol, vilket är naturligt med tanke på den programrytm som vi hänvisat till tidigare. Tillväxtverket kan alltså konstatera: a) att många ERUF-projekt inleddes 2015, vilket b) legat till grund för nya 3-årsbeslut under 2018 samt c) att detta stärkt EU-finansieringens roll under året som gått.

Figur 5: Total finansiering per aktörsgrupp, i miljoner kronor och procent

Källa: Tillväxtverket (Nypps och DI-Diver)

Det faktum att 1:1-medlen bara står för en femtedel av den totala projektfinansieringen åskådliggör den **hävstångsprincip** som beskrivs i kapitel 2. Detta innebär att projektverksamheten ska växla upp och samordna det regionala utvecklingsarbetet genom att attrahera ytterligare medel från såväl offentliga som privata aktörer.

Statens finansiering uppgår till 42 procent

Mot bakgrund av figur 5 kan vi fastslå att **staten** svarar för 42 procent av den regionala projektverksamheten. Denna sammanräkning utgörs av 1:1-anlaget, medel från Länsstyrelserna samt kategorin "Övrig statlig finansiering". I tabell 37 ges en mer ingående beskrivning av de statliga utgifterna och hur de fördelar sig mellan olika aktörer. Denna tabell visar att det skett marginella förändringar sedan 2017 samt att 1:1-medel från Landstingen utgör den största kostnadsposten.

Tabell 37: Statlig finansiering per aktörsgrupp, i miljoner kronor och procent

Aktörsgrupp	Beviljade medel (mnkr)	Andel
Anslag 1.1 Länsstyrelse	107,4	8%
Anslag 1.1 KSO	290,5	20%
Anslag 1.1 Landsting	490,3	34%
Länsstyrelser övrig	57,9	4%
Övrig statlig finansiering	480,9	34%
Totalt	1 427,0	100%

Källa: Tillväxtverket (Nypps och DI-Diver)

Universiteten stödjer regionala projekt med 148 miljoner kronor

Tabell 38 ger slutligen en fördjupad bild av kategorin "Övrig statlig finansiering". Utifrån de uppgifter som redovisas nedan kan vi fastslå att universiteten är en viktig finansiär av den regionala projektverksamheten (med 148 miljoner kronor under 2018). Därutöver bistår Vinnova, Almi och Tillväxtverket med betydande summor varje år. De aktörer som listas nedan har medfinansierat det regionala tillväxtarbetet med mer än 1 miljon kronor. För en fullständig lista över samtliga medfinansiärer på statlig nivå hänvisas läsaren till bilaga 6.

Tabell 38: Aktörer inom "Övrig statlig finansiering", år 2018, i miljoner kronor

Statlig finansiär	Belopp mnkr
Universitet	147,8
Vinnova	76,6
Almi	76,2
Tillväxtverket	62,2
Swedavia AB	38,5
Havs- och vattenmyndigheten	24,7
Migrationsverket	11,8
Statens energimyndighet	10,4
Swedish Space Corporation, Eorange	7,5
Statens kulturråd	5,1
RISE	4,6
Arbetsförmedlingen	3,2
Naturvårdsverket	1,8
Skogsstyrelsen	1,8
Vattenfall AB	1,5
Stiftelsen världsnaturfonden	1,1
Allmänna arvsfonden	1,1

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver)

5.1.4 Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att den regionalt beslutade projektverksamheten har ökat sedan i fjol (med omkring 83 miljoner kronor). Även om finansieringen varierar mellan enstaka år, så är vår bedömning att arbetet präglas av en **förutsägbarhet**. Detta innebär: a) att kostnadsvolymerna går i tre-årscykler, där nivåerna är högst under 2015 och 2018, b) att verksamheten framförallt fokuserar på frågor kring innovation, företagande och entreprenörskap samt c) att den finns slagsida mot norra Sverige i allmänhet och Norrbotten-Västerbotten i synnerhet. Det bör även nämnas att när projektmedlen stiger, så minskar företagsstöden och vice versa. Detta stärker bilden av att 1:1-medlen används med en viss systematik, trots årsvisa fluktuationer.

Med detta sagt kompletteras de regionala projekten med en skildring av **Tillväxtverkets** arbete i avsnitten nedan. Också ändringsbeslut kring tidigare ärenden (gjorda under 2018) är med i sammanställningen. Den fortsatta texten inleds med en övergripande presentation av myndighetens projektportfölj. Därefter beskrivs respektive insats på ett mer detaljerat plan.

5.2 Tillväxtverkets projektverksamhet

Tillväxtverket beviljade projektstöd på runt 73 miljoner kronor under 2018, vilket bör jämföras med 35 miljoner året innan. Det mer än **fördubblade** stödbeloppet år 2018 kan förklaras av ökade satsningar på fysisk planering, boende och kompetensförsörjning i allmänhet och på en starkt prioritering av insatser gällande innovation och företagande i synnerhet. Det faktum att Tillväxtverket, liksom regionerna (se tabell 35), framförallt stödjer innovation och företagande indikerar att myndigheten förstärker, snarare än kompletterar det arbete som redan genomförs.

Tabell 39 visar, i ett nästa steg, att träffbilden är något **begränsad**, då få insatser fokuserar på:

- Kultur och fritid
- Kommersiell och offentlig service
- Internationellt samarbete
- Tillgänglighet genom såväl transportsystem som informationsteknik

5.2.1 Störst stöd ges till Västerbotten, Östergötland och Blekinge

De största summorna ges till Västerbotten (7,8 miljoner), Östergötland (8,4 miljoner) och Blekinge (8,8 miljoner). Detta representerar en tydlig förändring gentemot år 2017, då **Gotland** erhöll 77 procent av Tillväxtverkets projektmedel (27,2 miljoner). Förklaringen bakom denna minskning har att göra med satsningen på "Hållbara Gotland". I projektet fattades inga nya finansieringsbeslut under 2018, eftersom alla medel är uppbundna i befintlig verksamhet.

Tabell 39: Beviljat stöd till projektverksamhet, per län, prioritering och fokusområde, i miljoner kronor

Län	Innovation och företagande			Attraktiva miljöer och tillgänglighet					Kompetensförsörjning	Internationellt samarbete	Övriga insatser	Totalt beviljat stöd (mnkr)
	Innovation	Företagande och entreprenörskap	Miljödriven näringslivsutveckling & energifrågor	Tillgänglighet genom transportsystemet	Fysisk planering och boende	Kultur och fritid	Tillgänglighet genom informationsteknik	Kommersiell och offentlig service				
Stockholm	2,8	1,2	0,1	0,4	-	-	-	-	-	-	1,9	6,4
Uppsala	-0,5	0,5	0,2	-	-	0,7	-	-	-	-	2,4	3,3
Södermanland	-	0,2	-	-	0,7	-	-	-	-	-	0,5	1,4
Östergötland	2,0	1,2	0,7	-	1,0	-	-	-	-	-	3,5	8,4
Jönköping	1,0	-0,3	0,7	-	-	-	-	-	-	-	-	1,4
Kronoberg	-	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3
Kalmar	-	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	0,5	0,8
Gotland	-	0,8	1,6	-	-	0,8	-	-	-	-	1,3	4,5
Blekinge	0,9	0,7	-	-	-	-	-	-	6,7	-	0,5	8,8
Skåne	2,0	0,6	1,7	-	0,8	-	-	-	-	-	1,5	6,6
Halland	-	1,9	-	-	-	-	-	-	-	-	0,5	2,4
Västra Götaland	2,0	0,4	-	1,0	-	-	-	-	-	-	-	3,3
Värmland	-	0,5	-	-	-	-	-	-	-	-	0,5	1,0
Örebro	-	1,0	0,7	-	-	-	-	-	1,9	-	0,5	4,1
Västmanland	1,0	0,5	-	-	0,7	-	-	-	1,4	-	0,5	4,0
Dalarna	1,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,5	1,5
Gävleborg	-	-0,7	-	-	-	-	-	-	-	-	0,5	-0,2
Västernorrland	0,9	1,0	-	-	0,4	-	-	-	-	-	0,5	2,8
Jämtland	-	0,2	0,4	-	1,0	-	-	-	-	-	0,5	2,0
Västerbotten	0,8	1,2	-	0,6	1,5	-	-	-	3,2	-	0,5	7,9
Norrbottnen	-	0,8	-	-	1,0	-	-	-	-	-	0,5	2,3
Summa	13,9	12,0	6,1	2,0	7,1	1,5	-	-	13,3	-	17,0	73,0

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

Not: Minusposter uppstår när ett tidigare beslut reduceras

5.2.2 Fokus på innovation och kompetensförsörjning

De **73 miljoner** kronor som Tillväxtverket förfogar över har fördelats till 11 insatser. Dessa insatser har olika fokus, men de genomförs framförallt av regionala aktörer, utifrån två övergripande syften. Tillväxtverket vill dels öka styrningen av det arbete som sker runt om i landet, dels stärka samverkan mellan regional och nationell nivå inom prioriterade områden.

De **största beloppen** under 2018 tilldelades ”Kunskapsstöd Innovation” (14,4 miljoner) samt Integration i regional kompetensförsörjning” (13,1 miljoner), vilket även framgår i tabell 40.

Tabell 40: Beviljat stöd till projektverksamhet, fördelat på program och län, i miljoner kronor

Län	Jämställd regional tillväxt	Hållbara Gotland	Integration i regional kompetensförsörjning	Kunskapsstöd Innovation	Kunskapsstöd Miljö	Regional kapacitet	Regionala exportcentra 1-1	Strategiska utvecklingsprojekt	Stärkt lokal attraktionskraft 2015-2018	Tillväxtskapande samhällsplanering	Timbanken	Totalt beviljat stöd
Stockholm		1,4		2,8	0,1	0,5	1,2			0,4		6,4
Uppsala		2,6			0,2	0,5	0,5	-0,5				3,3
Södermanland						0,4	0,2		0,1	0,7		1,4
Östergötland	0,8			2,0	0,7	0,5	0,4	3,0		1,0		8,4
Jönköping	-0,4			1,0	0,7		0,1					1,4
Kronoberg							0,3					0,3
Kalmar						0,5	0,3					0,8
Gotland	0,5	4,3					0,3		-0,5			4,5
Blekinge	0,2		6,7	0,9		0,5	0,5					8,8
Skåne	-1,7			2,0	1,7	0,5	0,3	1,0		0,8	2,1	6,6
Halland	0,6					0,5	0,5				0,8	2,4
Västra Götaland				2,0			0,4			1,0		3,3
Värmland						0,5	0,5					1,0
Örebro			1,9		0,7	0,5	0,5				0,5	4,1
Västmanland			1,4	1,0		0,5	0,5			0,7		4,0
Dalarna				1,0		0,5						1,5
Gävleborg	-0,9					0,5	0,2					-0,2
Västernorrland				0,9		0,5	0,5			0,4		2,3
Jämtland	-0,8				0,4	0,5	0,5			1,0	1,0	2,6
Västerbotten	0,2		3,2	0,8		0,5	1,0			2,1		7,9
Norrbottnen	0,3					0,5	0,5			1,0		2,3
Summa	-1,3	8,3	13,3	14,4	4,5	8,4	9,1	3,5	-0,4	9,1	4,3	73,0

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

Not: Minusposter uppstår när ett tidigare beslut reduceras

De projekt som redovisas i tabell 40 presenteras, på ett mer **detaljerat plan**, i de avsnitt som följer, där Tillväxtverket redogör för verksamheternas mål, syfte och genomförande.

Jämställd regional tillväxt

Regeringen har gett Tillväxtverket i uppdrag att utveckla arbetet med jämställd regional tillväxt under åren 2016–2018. Denna satsning riktas mot regionalt utvecklingsansvariga och den syftar dels till att ge kvinnor och män samma **förutsättningar** att nå inflytande, dels till att fördela de regionala tillväxtmedlen på ett mer jämställt sätt. För att nå dessa mål har Tillväxtverket avsatt 36 miljoner per år, fördelat på samtliga län, varav 2 miljoner används till myndighetens eget arbete med kunskapsinhämtning och erfarenhetsspridning. Med detta sagt redovisas enbart ändringsbeslut i tabell 40, då själva grundfinansieringen är treårig (med start från 2016.)

Arbetet med en jämställd regional tillväxt har utvärderats av Kontigo. Denna utvärdering visar på positiva resultat och den finns tillgänglig via myndighetens hemsida.

Hållbara Gotland

Tillväxtverket stödjer Region Gotland i arbetet med att skapa en hållbar regional tillväxt och näringslivsutveckling 2016–2020. Detta regeringsuppdrag omfattar 100 miljoner kronor och det **syftar** till att stärka det gotländska näringslivet inom fem insatsområden:

- Ny industriell utveckling
- Hållbara livsmedel och maritima näringar
- Besöksnäring och kultur
- Digitalisering
- Kompetensförsörjning

I arbetet med dessa områden ska följande **mål** uppnås:

- Stärkt samverkan, lärande och genomförandestruktur i det regionala tillväxtarbetet
- Stärkt innovations- och utvecklingskraft
- Utvecklingen främjas i riktning mot fyra innovationsmiljöer kring satsningar på:
 - Ny industriell utveckling
 - Livsmedel och maritima näringar
 - Besök och kultur
 - Digitalisering

Tillväxtverket har under 2018 beviljat **8,3 miljoner** kronor till projekt inom tre av programmets fem insatsområden. I och med dessa satsningar har Tillväxtverket fattat beslut kring de medel som kvarstod i projektet. Nedan ges några korta exempel på den verksamhet som genomförts.

Inom insatsområdet Hållbara **livsmedel och maritima näringar** driver Lantbrukarnas Riksförbund projektet Fossilfritt kött på Gotland. Syftet är att undersöka och synliggöra möjligheten att ställa om till en fossilfri produktions- och förädlingskedja av kött på Gotland.

Inom insatsområdet **Besök och kultur driver** Gotlands Museum projektet Auktorisation av guider. Syftet är att stärka Gotland som besöksmål för nationella och internationella gäster genom att auktorisera gotländska guider enligt Sveguides standard.

Inom insatsområdet **Digitalisering** driver Uppsala Universitet projektet Digital Innovation Gotland. Syftet är att skapa en arena där en digital innovation- och kompetensutveckling sker i samverkan mellan akademi, lokalt näringsliv och offentlig förvaltning.

Integration i regional kompetensförsörjning

Tillväxtverket fick i mars 2018 Regeringens uppdrag att genomföra en satsning på ett stärkt **integrationsperspektiv** i det regionala kompetensförsörjningsarbetet. Satsningens fokus är regional samverkan, metodutveckling och lärande. Särskilda hänsyn ska tas till hur utrikes födda kvinnors kompetens kan tas tillvara för att möta arbetslivets behov. Uppdraget ska pågå under perioden 2018 – 2021 med en total budget på 32 miljoner kr.

En riktad **utlysning** av projektmedel genomfördes under juni-september 2018. Totalt fem ansökningar lämnades in av relevanta aktörer och fyra projekt beviljades medel, där aktörer med regionalt utvecklingsansvar fungerar som projektägare i samtliga fall. Inga resultat finns ännu att rapportera från projekten.

Projekten har olika **inriktning** beroende på regionala förutsättningar. I Blekinge genomförs en samverkanssatsning med bland annat alla kommuner och Arbetsförmedlingen kring konkreta insatser för att förkorta tiden till arbete. I de övriga regionerna ska projekten bidra till stärkta analyser, underlag för regionala handlingsplaner samt till en ökad dialog och samverkan för att stärka integrationsperspektivet i kompetensförsörjningsarbetet. Långsiktighet och mer ändamålsenliga arbetsformer står i fokus, men projekten innehåller också konkreta insatser för att underlätta kompetensförsörjningen och därigenom skapa fler jobb för utrikes födda.

Bedömningen är att det finns ekonomiskt utrymme för 3–5 nya projekt, varför ytterligare en utlysning öppnades i november. **Beslut** om vilka projekt som ska beviljas stöd kommer att fattas i mars 2019. Utlysningen föregicks av dialog med företrädare för regioner om hur projekten kan utformas för att stärka det pågående arbetet inom kompetensförsörjningsområdet.

Kunskapsstöd Innovation

Tillväxtverket vill stärka innovation, nätverkande och konkurrenskraft genom en satsning på 22 **kluster** inom ramen för den så kallade S3-piloten. År 2018 beviljade Tillväxtverket medel till 15 av dessa organisationer, i syfte att stärka det strategiska arbetet samt kopplingen mellan mål och aktiviteter. De kluster som finansieras ska stärka företagens förmågor genom till exempel:

- Dataanalys
- Kommersialisering via en första referenskund
- Affärsutveckling mot nya produktmarknader och fler kunder
- Samarbete mellan gruv- och metallindustrin samt de digitala näringarna

De utvalda klustren har prioriterats utifrån regionernas strategier för **smart specialisering** och de omfattar runt 2 400 organisationer, varav 1 000 deltar på ett aktivt sätt. Målgruppen utgörs huvudsakligen av små och medelstora företag. Därutöver medverkar större bolag, forsknings- och utbildningsaktörer samt offentliga organisationer av olika slag.

Kunskapsstöd Miljö

Enligt regeringens uppdrag ska Tillväxtverket samarbeta med Energimyndigheten, Jordbruksverket och Naturvårdsverket för att stödja RUAs arbete med miljödriven näringslivsutveckling. Som en del i uppdraget genomförde Tillväxtverket år 2018 en **utlysning** för pilotprojekt med fokus på cirkulär ekonomi och resurseffektivitet. Syftet med utlysningen var att testa nya arbets-sätt, stödja en hållbar affärsutveckling i SMFs samt att bidra till en stärkt konkurrenskraft.

Projektet arbetar bland annat med följande **fokusområden**: a) resurseffektivisering av affärsmodell för matsvinnåtervinning, b) ökad kunskap om cirkulära affärsmodeller samt c) effektivt utnyttjande av produktionsspill från plastindustrin.

Målgruppen för satsningen är företag, nätverk, samverkansplattformar och andra relevanta aktörer. Högsta belopp att söka är 700 000 kronor för ett år, där en medfinansiering krävs på minst 50 procent. En förutsättning för att medel ska beviljas är att projektet är väl förankrat hos den regionalt utvecklingsansvariga aktören. Under 2018 beviljade Tillväxtverket projektstöd på cirka **4,5 miljoner** kronor, fördelat på 9 projekt, vilket motsvarar en snittkostnad på 500 000.

Projekten startade den 1 januari 2019 och pågår till och med december 2019. Det finns inga **resultat** att redovisa ännu, men en första lägesrapportering kommer att ske i april/juni 2019.

Regional kapacitet

Under 2018 investerade Tillväxtverket i RUAs genomförandekapacitet. Myndigheten beviljade sammanlagt 8,4 miljoner till 17 regioner för satsningar med ett eller flera av följande **syften**:

- Goda förutsättningar att ta fram analyser om länets framtida prioriteringar
- Kunskapsutvecklande insatser som höjer den regionala analysförmågan
- Framtagande av analysplaner och en förbättrad uppföljning av det regionala tillväxtarbetet

Regionala exportcentra 1-1

Tillväxtverket fick 2016 Regeringens uppdrag att **samordna** inrättandet av regionala exportcentra i: Skåne, Kronoberg, Östergötland, Västra Götaland, Dalarna samt Västerbotten.

Regionala **exportcentra** ska erbjuda företag stöd för exportsatsningar och internationalisering samt underlätta för företagen att hitta rätt bland offentliga aktörer inom området.

Uppdraget kring de regionala exportcentra **utökades** under 2018 till att omfatta alla län och regioner. För detta ändamål avsatte Regeringen 15 miljoner, vilket kompletterades med cirka 9 miljoner kronor i regionala 1:1-anslag från Tillväxtverket.

Strategiska utvecklingsprojekt

Inom programmet "Stärkt regional näringslivsutveckling" har beslut om två utvecklingsprojekt fattats under året. **Målsättningen** med dessa projekt är dels att effektivisera det regionala tillväxtarbetet genom ett starkt ledarskap, dels att stärka förmåga till att hantera struktur-omvandlingar, varsel och större omställningar i näringslivet.

På ett mer konkret plan har **Region Skåne** beviljats medel till projektet "Ett internationellt referens- och försökscentrum för cirkulär biobaserad livsmedelsproduktion i Food Valley of Bjuv". Syftet med detta projekt är att minska näringslivets sårbarhet efter nedläggningen av en större livsmedelsanläggning i Bjuv.

Region Östergötland har vidare beviljats medel till projektet "Utveckling av regionalt investering- och etableringsarbete". Projektet fokuserar på regionens arbete med strategisk platsutveckling och det genomförs med hjälp av pilotfallet Lalandia A/S i Motala kommun. Lalandia är ett danskt företag som bland annat utvecklar semesterhus och vattenland.

Erfarenheter från året som gått är att de strategiska utvecklingsprojekten har lett till förbättrade processer, både vad gäller intern organisation och extern samverkan. Länen har dessutom fått en stärkt samsyn kring möjligheter och hinder i det regionala tillväxtarbetet.

Stärkt lokal attraktionskraft

Inom regeringsuppdraget Stärkt lokal attraktionskraft har tio **pilotkommuner** påbörjat ett systematiskt och långsiktigt arbete kring en stärkt attraktionskraft. Efter ett ansökningsförfarande antogs tio kommuner till satsningen. Dessa kommuner är: Flen, Gotland, Haninge, Härjedalen, Kramfors, Munkedal, Surahammar, Vimmerby, Östhammar samt Överkalix.

Processerna påbörjades 2016 och avslutades under hösten 2018. Under arbetets gång har kommunerna utvecklat arbetssätt för en ökad attraktionskraft inom sådana områden som de själva kan **påverka**, däribland: a) den fysiska miljön, b) den kommunala servicen samt c) kultur och attityder, dels inom den egna förvaltningen, dels bland medborgare och företagare.

I genomförandet har Tillväxtverket bistått med metod- och kunskapsstöd, erfarenhetsmöten, löpande dialoger samt besök hos varje kommun två gånger under projektperioden. Följeforskare från Centrum för kommunstrategiska studier (vid Linköpings universitet) har vidare bidragit med kunskap till både kommunerna och Tillväxtverket under processens gång. Utvärderingen visar att framförallt följande delar är **betydelsefulla** för att stärka den lokala attraktionskraften:

- En sektorsövergripande samverkan
- Ett tillvaratagande av platsen förutsättningar
- En flernivåsamverkan inom regionen

Tillväxtskapande samhällsplanering

I växande regioner utgör tillgången på mark, i många fall, en begränsning för näringslivets möjligheter att växa. Mot denna bakgrund verkar projektet "Tillväxtskapande samhällsplanering" för en bättre **samordning** mellan lokala och regionala planeringsprocesser.

Under **2018** har Tillväxtverket bland annat finansierat en satsning där offentliga och privata aktörer, med hjälp av nya och samskapande metoder, tagit fram gemensamma kartbilder kring framtida etableringar i stråket Göteborg-Borås. Tillväxtverket har även gett stöd till Härnösand, Kramfors, Sollefteå och Örnsköldsvik. Dessa kommuner driver ett gemensamt destinationsbolag för den strategiska utvecklingen av Höga Kusten och de vill, i ökad utsträckning, säkerställa att besöksnäringen blir en naturlig del av samhällsplaneringen och översiktsplanearbetet.

Ett resultat av projekten är att nya underlag utarbetas, till exempel i form av strukturbilder samt stråk- och ortsanalyser. Detta ökar **kunskapen** om olika platsers möjligheter samt stärker samverkan mellan kommuner och regioner, vilket är en förutsättning för ett effektivt tillväxtarbete.

Timbanken

Timbanken är ett koncept utvecklat av Region Halland, där alla entreprenörer och företag i regionen får tillgång till fem timmars behovsstyrt **konsultstöd** inom relevanta områden. En stor del av det affärsutvecklingsstöd som Tillväxtverket och många andra främjandeaktörer erbjuder riktar sig till så kallade tillväxtföretag. Timbanken är ett intressant komplement till detta arbete genom att det breddar målgruppen för olika affärsutvecklingsinsatser. Under 2018 fattade Tillväxtverket beslut om 4,3 miljoner kronor i stöd till Timbanken i fyra regioner, nämligen:

- Halland
- Jämtland Härjedalen
- Skåne
- Örebro

6. Fördjupad finansieringsbild av den regionala projektverksamheten

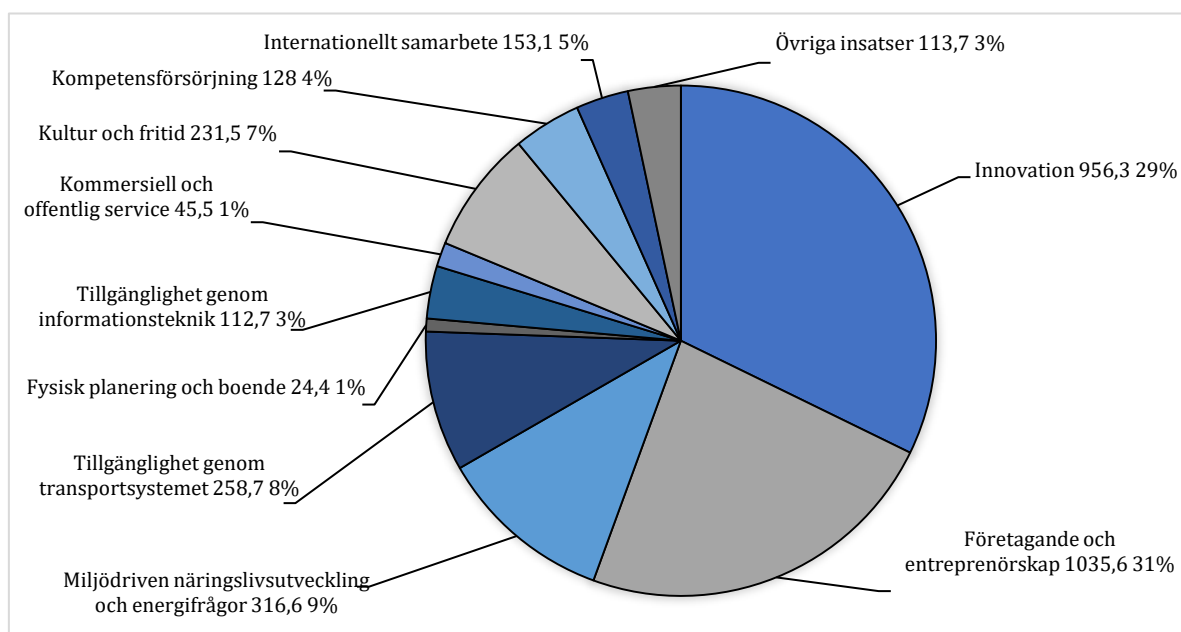
Detta kapitel redogör för den totala finansieringen av de projekt som beviljats 1:1-medel under 2018. Genomgången baseras på regionala beslut och de fokusområden som ligger till grund för den nationella strategin. Den fortsatta texten utgår ifrån tre teman: a) samlad finansiering, b) stöd från anslag 1:1 samt c) medel från EU-programmen. En viktig slutsats i de stycken som följer är att det finns tydliga **beröringspunkter** mellan ERUF, 1:1-anslaget och projektarbetet i stort. Vi betonar även att Regionalfonden, i hög utsträckning, styr verksamhetens inriktning.

6.1 Störst summor till innovation, företagande och entreprenörskap

Figur 6 visar ett bekant **mönster**, där insatser knutna till innovation (956,3 miljoner) samt företagande och entreprenörskap (1035,6 miljoner) erhåller merparten av det stöd som ges. Dessa fokusområden står tillsammans för 59 procent av den regionala projektverksamheten under 2018 (3 376 miljoner). Andra fokusområden som ges ett omfattande stöd är:

- Miljödriven näringslivsutveckling och energifrågor (316,6 miljoner)
- Tillgänglighet genom transportsystemet (258,7 miljoner)
- Kultur och fritid (231,5 miljoner)

Figur 6: Total finansiering (anslag 1:1 och medfinansiering), per fokusområde, år 2018

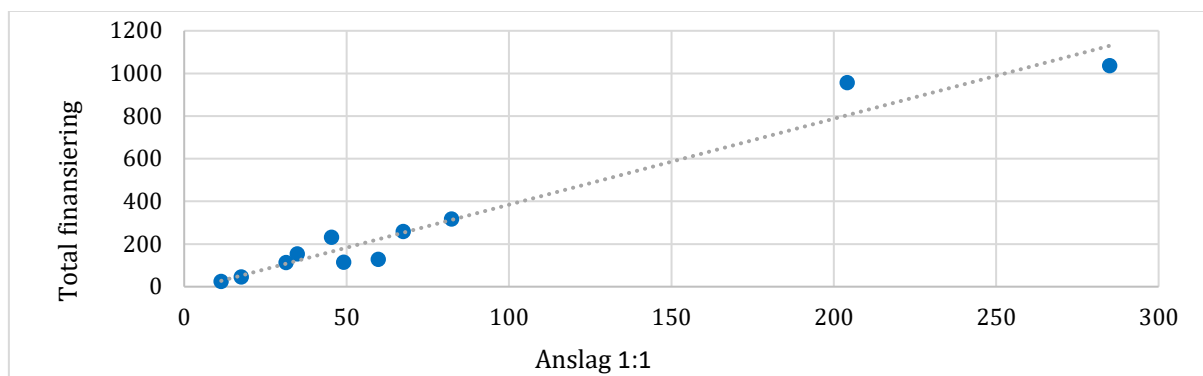

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver)

6.2 1:1-anslaget och den totala projektfinsieringen hänger tätt samman

Förhållandet mellan två faktorer kan mätas med hjälp av **korrelationer**. Korrelationskoefficienten har ett värde mellan 1 och -1, där 1 anger ett maximalt positivt samband. När vi jämför 1:1-medlen och den totala finansieringen utifrån de belopp som beviljas till respektive fokusområde, så framgår det att korrelationen ligger på 0,98, vilket tydliggörs i figur 7.

Figur 7: Korrelation mellan den totala finansieringen och 1:1-anslaget, per fokusområde, år 2018*

* Datapunkterna i figur 7 representerar de olika fokusområdena i den nationella strategin. Punkten längst ner till vänster motsvarar till exempel fysisk planering och boende, medan punkten längst upp till höger utgörs av företagande och entreprenörskap. Den vertikala placeringen av respektive punkt bestäms av den totala finansieringen, i miljoner kronor, och den horisontella av de 1:1-medel som beviljats. Vi har valt att inte skriva ut fokusområdena och deras värden, eftersom detta påverkar läsbarheten negativt, men den intresserade läsaren kan enkelt ta fram denna information genom att kombinera figur 6 med tabell 41.

Den starka, nästan linjära, relationen mellan anslag 1:1 och projektverksamheten i stort kan förstås utifrån den hävstångsprincip som vi redogjort för tidigare, där 1:1-medlen samordnar det regionala utvecklingsarbetet genom att växla upp annan finansiering. Denna **uppväxling** framgår i tabell 41 som illustrerar hur 1:1-medlen fyrdubblas med hjälp av andra finansieringskällor, däribland EU-medel, statliga stöd och privat medfinansiering. Uppväxlingen förekommer inom alla områden, men den är högre vid till exempel kultur och fritid (5) än övriga insatser (2).

Tabell 41: Uppväxling av anslag 1:1, per fokusområde, i miljoner kronor*

Fokusområde	Anslag 1.1	Total finansiering	Uppväxling
Företagande och entreprenörskap	285	1 035,6	4
Innovation	204,1	956,3	5
Miljödriven näringslivsutveckling	82,3	316,6	4
Tillgänglighet genom transportsystemet	67,5	258,7	4
Kompetensförsörjning	59,8	128,0	2
Kultur och fritid	45,4	231,5	5
Internationellt samarbete	34,8	153,1	4
Tillgänglighet genom informationsteknik	31,4	112,7	4
Kommersiell och offentlig service	17,6	45,5	3
Fysisk planering och boende	11,4	24,4	2
Övriga insatser	49,1	113,7	2
Totalt	888,4	3 376,2	4

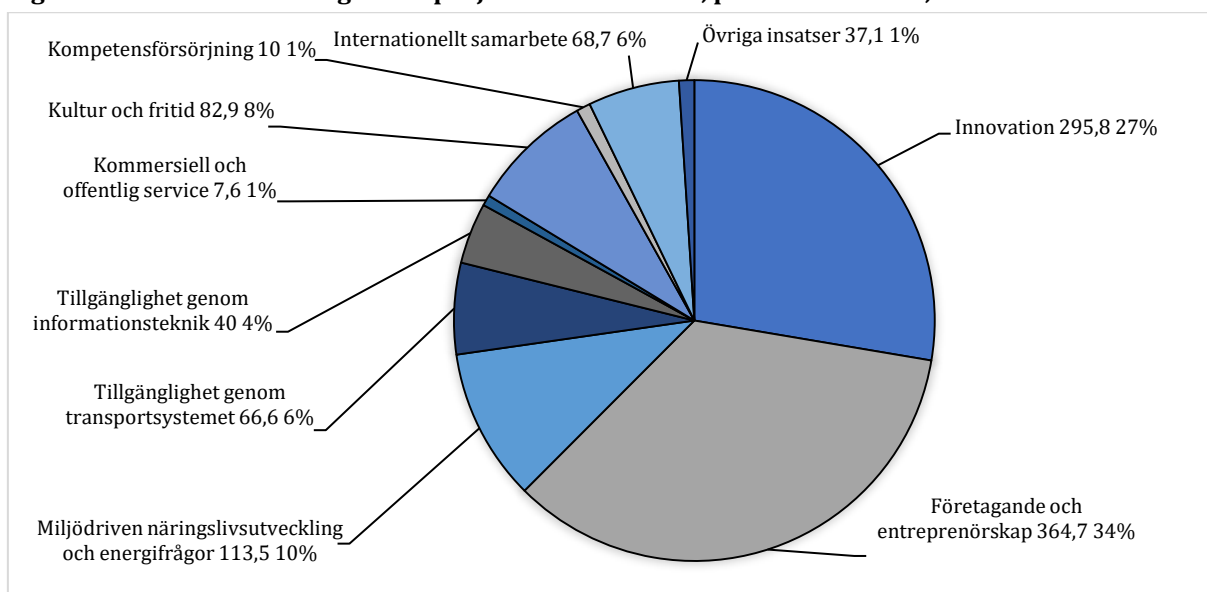
Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

* Redovisningen av medfinansiering i NYPS lider av kvalitetsbrister. Bland annat förekommer dubbla finansieringsposter i olika ärenden som tillhör samma projekt. Detta kan inte fullt ut korrigeras i vår rapportering, vilket innebär att medfinansieringen till anslag 1:1 förmodligen är något överskattad.

6.3 EU-programmen har en styrande funktion

Det finns inte bara beröringspunkter mellan 1:1-medlen och den totala finansieringen, utan även mellan Regionalfonden och anslag 1:1, där **korrelationen** ligger på 0,93. Detta samband tydliggörs i figur 8 som illustrerar hur EU-finansieringen i de regionala projekten förhåller sig till den nationella strategin. Figur 8 påminner starkt om det mönster som lyfts fram i tabell 41, vilket innebär att fokusområdena innovation, företagande och entreprenörskap har en särställning också i de insatser som finansieras med europeiska pengar. Andra likheter handlar om det betydande stöd som går till miljödriven näringslivsutveckling (10 procent av totalbeloppet) samt de begränsade resurser som tillfaller kommersiell service och tillgänglighet genom It-teknik.

Figur 8: EU-medel* i den regionala projektverksamheten, per fokusområde, år 2018

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver).

* Med EU-medel avses investeringar i de åtta ERUF-programmen på regional nivå.

Sammanfattningsvis kan vi konstatera att det löper en röd tråd mellan EU-programmen, 1:1-anslaget och den totala projektfinansieringen på regional nivå. **Styrkedjan** i detta kan, något förenklat, förstås på följande sätt. 1) ERUF-programmen utgår ifrån regionala utvecklingsstrategier. 2) De mål och prioriteringar som betonas i Regionalfonden har en agendasättande effekt, tack vare de omfattande belopp som Bryssel fördelar. Denna effekt är tydligare i norra Sverige, där ERUF svarar för en större del av projektfinansieringen. 3) Mot bakgrund av den hävstångsprincip som vi beskriver ovan, så används 1:1-anslaget ofta, men inte bara, till att hämta hem EU-medel för att växla upp det regionala tillväxtarbetet. 4) Finansiering har en tendens att locka finansiering. Detta innebär att de satsningar som genomförs i samverkan mellan EU-fonder och statliga 1:1-medel, förhållandevis enkelt, mobiliserar ytterligare stöd från både privat och offentlig sektor. Exempel på sådana medfinansierare är:

- Universitet och högskolor
- Privata investerare
- Vinnova
- Almi
- RISE

7. Jämställdhet inom företagsstöden

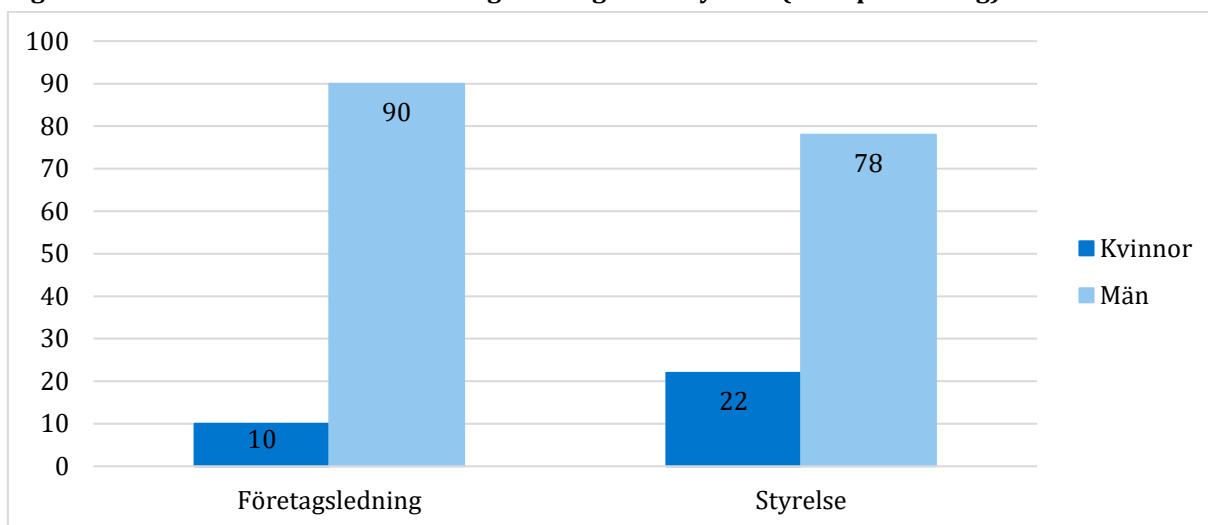
Tillväxtverket granskar årligen företagsstöden utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Denna analys vilar på två indikatorer: a) kön bland företagsledare samt b) könsfördelning i styrelsen. Precis som tidigare år visar uppföljningen att pengarna, i stor utsträckning, går till företag som drivs av män inom branscher såsom tillverkning, besöksnäring och biltestindustrin. Detta innebär, å ena sidan, att finansieringen speglar huvudnäringarna i norra Sverige, där företagsstöden är som störst (se kapitel 3). Å andra sidan kan vi konstatera att medlen fördelas på ett avgränsat sätt, till ett fåtal målgrupper och att de präglas av en bristande **jämställdhet**.

7.1 Andel kvinnor och män i företagsledning och styrelse

I detta avsnitt beskrivs könsfördelningen gällande företagsledning och styrelse hos de bolag som beviljats regionala företagsstöd under **2018**. Med företagsledning menas verkställande direktör och med styrelse avses ordinarie ledamöter samt suppleanter. I den fortsatta texten fokuserar vi på transportbidraget, investeringsstöden, främjandestöden och kommersiell service. För en mer djupgående presentation av jämställdheten inom andra stödtyper hänvisas läsaren till bilaga 8.

Andelen män i företagsledning och styrelse är, till att börja med, högst inom **transportbidraget** - 90 respektive 78 procent (se figur 9). Den ojämna fördelningen beror på att bidraget framförallt ges till företag inom trävarutillverkning, där män är överrepresenterade (se avsnitt 3.5).

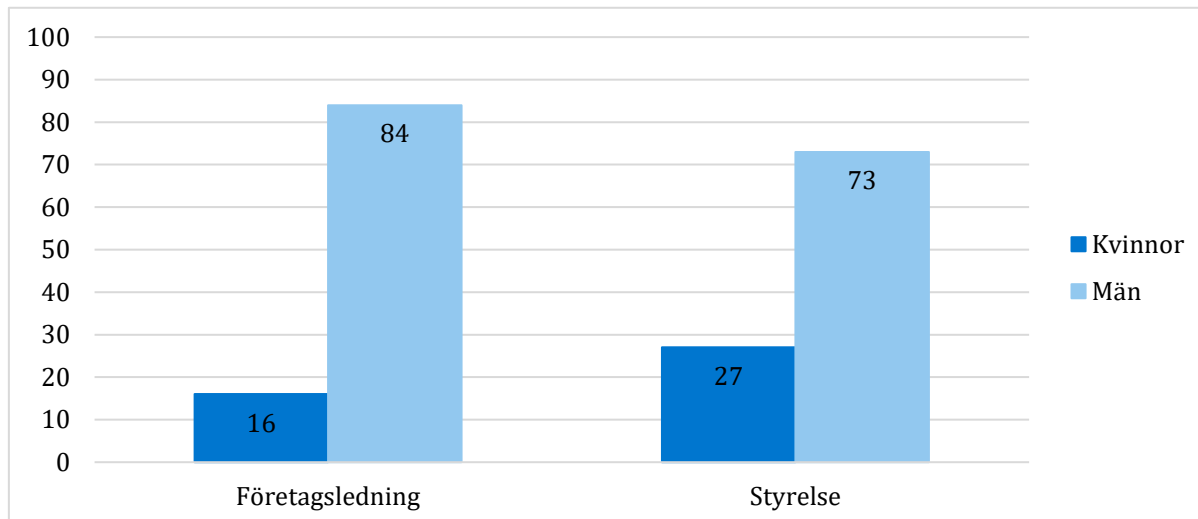
Figur 9: Andel kvinnor och män i företagsledning samt styrelse (transportbidrag)

Källa: Tillväxtverket (Nyeps och DI-Diver) samt SCB

Även **investeringsstöden** domineras av män. Figur 10 visar till exempel att endast 16 procent av bolagen har en kvinna som VD, vilket motsvarar en förändring på en procentenhet sedan ifjol.

Figur 10: Andel kvinnor och män i företagsledning samt styrelse (investeringsstöd)

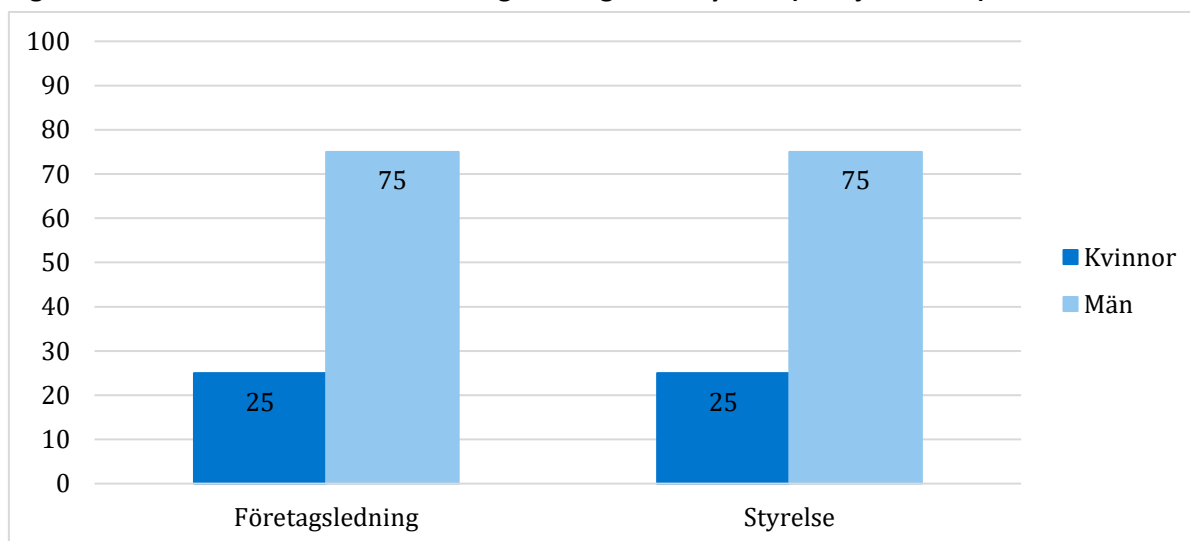

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver) samt SCB

Jämställdheten förbättras något vid **främjandestöden**, där var fjärde VD är kvinna (se figur 11). Anledningen till att fler kvinnor är företagsledare inom främjandestöden kan förklaras av insatsernas mål och syfte. Främjandestöden används till kapacitetsförstärkande åtgärder i våra storstadsregioner och de ges, i större omfattning än stöden ovan, till tjänsteföretag i branscher där kvinnor arbetar (se avsnitt 3.3). Exempel på sådana branscher är:

- Handel
- Information och kommunikation
- Juridik, ekonomi, vetenskap och teknik

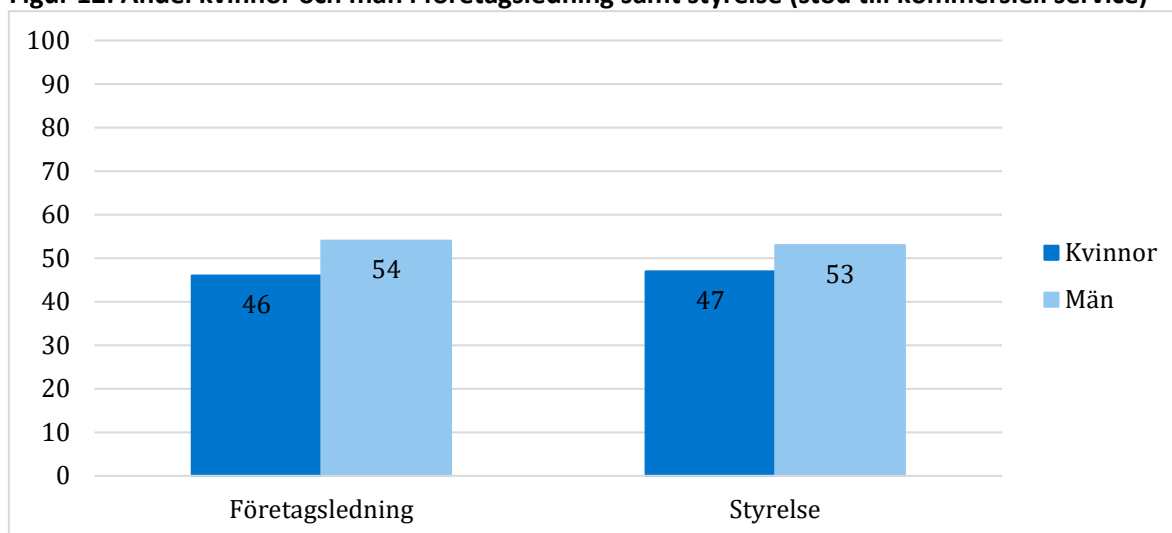
Figur 11: Andel kvinnor och män i företagsledning samt styrelse (främjandestöd)

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver) samt SCB

Jämställdheten är slutligen högst i de företag som får stöd till **kommersiell service**. Här förekommer nästan en 50/50-uppdelning, vilket även framgår i figuren nedan. Andelen kvinnor i företagsledning och styrelse har minskat med tre respektive två procent i år, men detta bör inte tolkas som en negativ trend, eftersom vi såg en ökning på fyra och fem procentenheter i fjol.

Figur 12: Andel kvinnor och män i företagsledning samt styrelse (stöd till kommersiell service)

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver) samt SCB

7.2 Sammanfattande iakttagelser

Utfallet för 2018 visar att andelen företag som drivs av kvinnor ligger mellan 10 och 46 procent, beroende på stödform. Den lägsta andelen hittar vi inom transportbidraget och den högsta inom stöd till kommersiell service. Detta påminner om resultaten från **tidigare år**.

Den varierade träffbilderna kan förstås av de **förordningar** som omger företagsstöden och dess olika syften. Transportbidraget ska kompensera för långa avstånd, vilket missgynnar kvinnor, som ofta är verksamma på lokala marknader. Investeringsstöden används i kapitalintensiva branscher (som domineras av män), medan könsfördelningen är jämnare vid kommersiell service, eftersom dagligvarubutiker på glesbygden, i relativt stor utsträckning, drivs av kvinnor.

7.3 Tillväxtverkets utvecklingsarbete

Regeringen har gett Tillväxtverket i uppdrag att utveckla företagsstöden vad gäller jämställdhet, integration, miljö och klimat. Uppdraget innebär att andra faktorer än enbart de ekonomiska ska vägas in, vilket medför en förändrad beslutsprocess, nya handlägningsrutiner och ett perspektivskifte för myndigheten i stort. Detta utvecklingsarbete drivs i **samarbete** med regionerna.

En huvudkomponent i förändringsprocessen är att stöden, på ett tydligare sätt än tidigare, ska kopplas samman med regionernas strategiska utvecklingsplaner (RUS). För att åstadkomma detta vill Tillväxtverket öka handläggarnas kunskap om dels den egna regionens mål och prioriteringar, dels de näringar och fokusområden som är av betydelse för hållbar tillväxt. Vår förhoppning är att detta informationsarbete, på sikt, ska leda till att företagsstöden ses som ett självklart **hållbarhetsverktyg** i respektive region. Vi vill även att stöden ska tillfalla en större bredd av branscher, företagarmålgrupper och affärsverksamheter framöver.

8. Jämförande analys kring företagsstöden

Detta kapitel beskriver **nyckeltal** för de företag som erhöll regionalt stöd till investeringar (RIS), utveckling (FUB), innovationer (SÅDD), kommersiell service (KS) eller transporter (TRP) under 2014. Redovisningen avser utvecklingen över tre år, inklusive beviljandeåret och den belyser:

- Omsättning
- Förädlingsvärde
- Arbetsproduktivitet
- Antal anställda
- Överlevnadsgrad

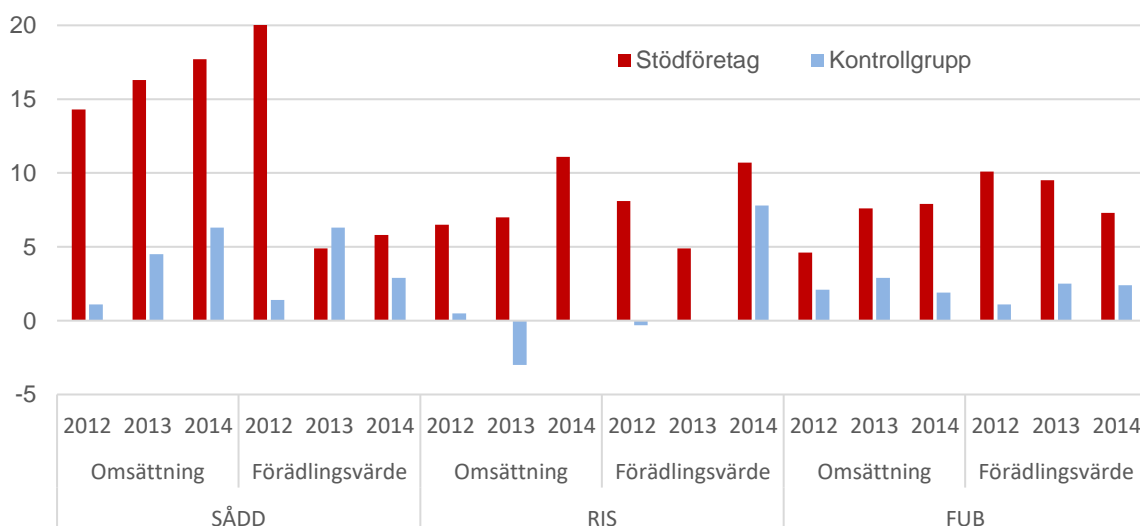
Arbetsproduktiviteten **mäts** som förädlingsvärdet delat med antalet heltidsekvivalent anställda, medan förädlingsvärdet räknas som omsättning minus inköp av förbrukningsvaror och tjänster.

Varje stödkohort jämförs mot en särskilt identifierad **kontrollgrupp** av liknande företag utan stöd (se bilaga 9). Syftet med kontrollgruppen är att spegla den generella utveckling företagen skulle haft utan bidrag. Identifieringen av kontrollgruppen sker med hjälp av storleksklass, näringsgren, region och, i fallet med investeringsstöd, investeringsnivån året före bidraget.

8.1 Överlevnad, omsättning och förädlingsvärde

De företag som erhöll stöd under 2014 har genomgående en högre överlevnadsgrad (tre år) än övriga företag (se bilaga 9). Liksom tidigare år kan vi även konstatera att omsättnings- och förädlingsvärdena utvecklas **starkare** för stödmottagarna än bland jämförbara företag, vilket tydliggörs i figurerna 13 och 14. Dessa figurer visar bland annat att företag med innovationsstöd har en kraftigare omsättningsutveckling än kontrollgruppen samt att förädlingsvärdet växer något snabbare bland de företag som ges stöd till utveckling och transportbidrag.

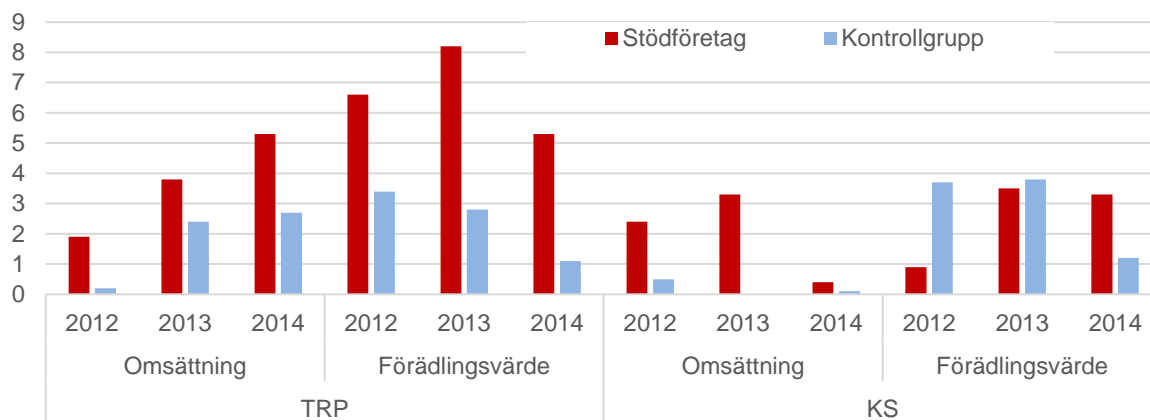
Figur 13: Utveckling av produktionsvärden i företag med stöd till innovation, investering och utveckling - Årlig förändring i procent (medianvärden)*

Källa: Tillväxtverket och Statistiska centralbyrån

* Figur 13 visar utvecklingen under tre år (inklusive stödåret), där årtalen anger beviljandeåret för stöd. Dessa utgångspunkter gäller för alla figurer som presenteras i styckena 8.2 och 8.3.

Figur 14: Utveckling av produktionsvärden i företag med stöd till transport och kommersiell service - Årlig förändring i procent (medianvärden)

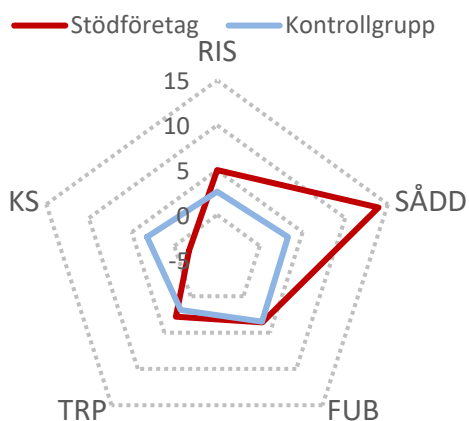

Källa: Tillväxtverket och Statistiska centralbyrån

8.2 Produktivitet

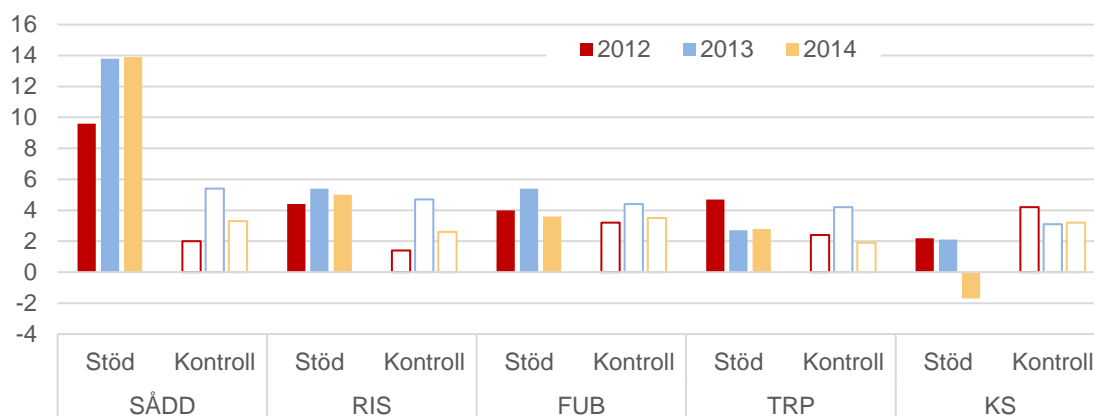
Produktivitetsutvecklingen för 2014-års stödmottagare är överlag gynnsammare än i respektive kontrollgrupp. Detta mönster är, precis som ovan, tydligast för **innovationsstödet**, men det gäller inte för stöd till kommersiell service, där företagens produktivitet går tillbaka. Detta kan illustreras i både ett spindelnäts- och stapeldiagram (se figurerna 15-16). Figur 15 beskriver den genomsnittliga utvecklingen över tre år för de företag som gavs stöd under 2014, medan figur 16 visar motsvarande uppgifter för alla de stödkohorter som ingår i uppföljningen (2012-2014).

Figur 15: Utveckling av produktivitet i företag med regionalt stöd år 2014 - Årlig förändring i procent (medianvärden)

Källa: Tillväxtverket och Statistiska centralbyrån

Figur 16: Produktivitetens utveckling i företag med regionalt stöd - Årlig förändring i procent (medianvärden)

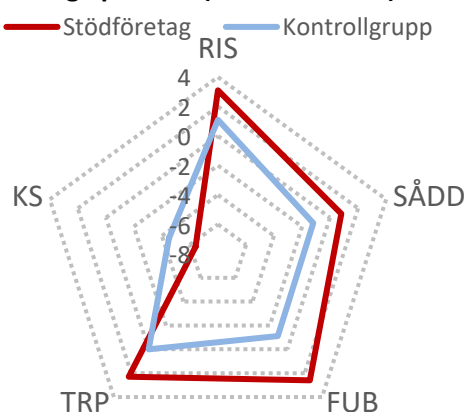
Källa: Tillväxtverket och Statistiska centralbyrån

8.3 Antal anställda

Det mönster som gäller för omsättning, förädlingsvärde och produktivitet fortsätter vid en sysselsättningsanalys (se figurerna 17-18). Detta innebär att antalet anställda utvecklas starkare i stödkohorterna än i respektive kontrollgrupper, även om vi återigen måste göra ett undantag för **kommersiell service**. Bland de företag som fick detta stöd under 2014 kan vi nämligen se en allmän tillbakagång, där antalet anställda minskar i en snabbare takt än hos jämförbara företag.

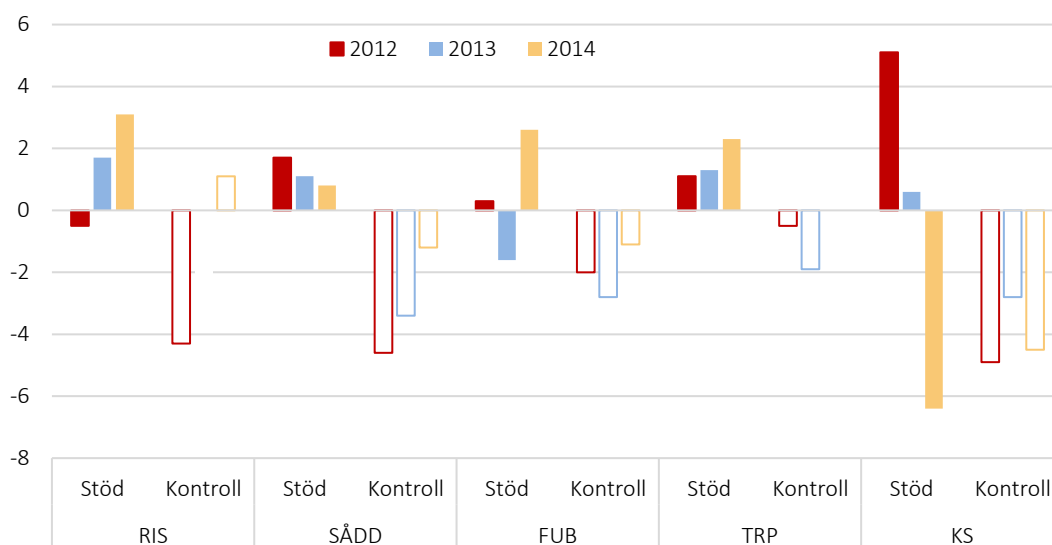
Figurerna nedan visar, i ett nästa steg, att företag med **innovationsstöd** har en högre omsättnings- och produktivitetstillväxt än övriga företagsgrupper, men att utvecklingen av antalet anställda är modest. En möjlig förklaring till detta kan vara att företagen blivit mer effektiva, till exempel på grund av nyinvesteringar, och att de därför har möjlighet att erbjuda samma mängd (eller fler) produkter till en lägre arbetsintensitet än tidigare.

Figur 17: Utveckling av antal anställda i företag med regionalt stöd år 2014 - Årlig förändring i procent (medianvärden)

Källa: Tillväxtverket och Statistiska centralbyrån

Figur 18: Utveckling av antal anställda i företag med regionalt stöd - Årlig förändring i procent (medianvärden)

Källa: Tillväxtverket och Statistiska centralbyrån

8.4 Sammanfattande slutsatser

Vår redogörelse visar att 2014-års mottagare av regionalt stöd, i många fall, utvecklas bättre än jämbördiga företag i en kontrollgrupp. Detta är särskilt tydligt för innovationsstödet. Den goda utvecklingen kan bero på en ändamålsenlig utformning av stöden, men även på en snedvriden urvalsprocess, där företag med högre tillväxt (eller tillväxtpotential) blir prioriterade. För att reda ut den här typen av **kausalitet** krävs djupgående studier som baseras på mikrodata och sådana undersökningar ligger utanför den här rapportens ramar.

De företag som ges stöd till kommersiell service utgör slutligen ett **undantag** från den generella trenden, eftersom de utvecklas sämre än kontrollgruppen vad gäller såväl produktivitet som antal anställda. Detta mönster gäller för de företag som beviljats medel under 2014 och det kan eventuellt förstås utifrån insatsernas syfte och karaktär. Medlen ska främja en god servicenivå i hela landet och bidra till den regionala tillväxtpolitiken i stort, men det finns inga tydliga mål om tillväxt och utveckling bland enskilda stödföretag, åtminstone inte i förordning (2000:284).

Bilaga 1 - Regionalt investeringsstöd beviljat av Tillväxtverket

Län	Indikatorer	2014	2015	2016	2017	2018
Kalmar	Antal ärenden	9	-	-	-	
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	345,1	-	-	-	
	Regionalt investeringsstöd (mnkr)	33,8	-	-	-	
	Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	99	-	-	-	
	Beräknad sysselsättningsökning (antal	42	-	-	-	
Västra Götaland	Antal ärenden	-	-	-	-	1
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	-	-	-	-	30,6
	Regionalt investeringsstöd (mnkr)	-	-	-	-	6,1
	Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	-	-	-	-	10
	Beräknad sysselsättningsökning (antal	-	-	-	-	2
Värmland	Antal ärenden	4	2	-	5	6
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	159,4	159	-	317,6	194,6
	Regionalt investeringsstöd (mnkr)	19,5	28	-	50,8	34,7
	Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	25	34	-	111	25
	Beräknad sysselsättningsökning (antal	10	15	-	65	20
Örebro	Antal ärenden	2	-	-	-	
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	46,6	-	-	-	
	Regionalt investeringsstöd (mnkr)	6,5	-	-	-	
	Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	9	-	-	-	
	Beräknad sysselsättningsökning (antal	12	-	-	-	
Dalarna	Antal ärenden	5	1	2	-	
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	124,2	34,5	244,3	-	
	Regionalt investeringsstöd (mnkr)	22,3	7	34,5	-	
	Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	55	0	10	-	
	Beräknad sysselsättningsökning (antal	37	3	10	-	
Gävleborg	Antal ärenden	3	-	-	1	1
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	105,7	-	-	30	27,3
	Regionalt investeringsstöd (mnkr)	18,7	-	-	6	5,5
	Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	9	-	-	4	2
	Beräknad sysselsättningsökning (antal	24	-	-	4	2

Län	Indikatorer	2014	2015	2016	2017	2018
Västernorrland	Antal ärenden	-	-	-	-	
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	-	-	-	-	
	Regionalt investeringsstöd (mnkr)	-	-	-	-	
	Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	-	-	-	-	
	Beräknad sysselsättningsökning (antal	-	-	-	-	
Jämtland	Antal ärenden	3	2	-	2	1
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	125,8	90,3	-	76,5	88,2
	Regionalt investeringsstöd (mnkr)	26,4	20,2	-	15,8	22,1
	Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	30	6	-	1	6
	Beräknad sysselsättningsökning (antal	30	4	-	1	6
Västerbotten	Antal ärenden	2	1	2	1	1
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	23	32	159,5	39,9	807,8
	Regionalt investeringsstöd (mnkr)	5,3	9,6	24,4	8	56
	Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	2	1	16	3	120
	Beräknad sysselsättningsökning (antal	4	4	12	2	80
Norrbottn	Antal ärenden	2	3	5	2	1
	Totalt godkända kostnader (mnkr))	1 430,4	207,9	867	133,2	10,4
	Regionalt investeringsstöd (mnkr)	40,1	32,1	81,7	25,2	1,6
	Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	10	18	101	9	8
	Beräknad sysselsättningsökning (antal	28	12	103	4	2
Totalt	Antal ärenden	30	9	9	11	11
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	2 360,0	523,7	1 270,8	597,2	1 158,8
	Regionalt investeringsstöd (mnkr)	172,6	96,8	140,6	105,8	125,9
	Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	238	59	127	128	171
	Beräknad sysselsättningsökning (antal	188	38	125	76	112

Bilaga 2 - Regionalt investeringsstöd beviljat av länsstyrelse och landsting

Län	Indikatorer	2014	2015	2016	2017	2018
Västra Götaland	Antal ärenden	2	2	5	-	3
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	19,3	4,4	7	-	0,4
	Regionalt investeringsstöd (mnkr)	2,9	0,7	1,3	-	0,1
	Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	20	6	17	-	2
	Beräknad sysselsättningsökning (antal kvinnor)	12	2	10	-	2
Värmland	Antal ärenden	7	5	5	7	4
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	45,1	24,2	42,4	86,5	54,1
	Regionalt investeringsstöd (mnkr)	11,7	4,7	10	16,7	8,4
	Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	36	13	47	29	12
	Beräknad sysselsättningsökning (antal kvinnor)	24	3	12	28	39
Dalarna	Antal ärenden	-	7	13	18	6
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	-	23,3	82,7	83,6	51,1
	Regionalt investeringsstöd (mnkr)	-	5,1	21,9	20,3	15,9
	Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	-	8	47	39	20
	Beräknad sysselsättningsökning (antal kvinnor)	-	6	45	26	17
Gävleborg	Antal ärenden	-	6	7	8	7
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	-	54	41,9	92,6	74,4
	Regionalt investeringsstöd (mnkr)	-	10,8	12,8	23,6	19,5
	Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	-	25	43	27	11
	Beräknad sysselsättningsökning (antal kvinnor)	-	23	29	33	18
Västernorrland	Antal ärenden	8	8	15	15	9
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	72,7	66,2	143,6	121,1	112,6
	Regionalt investeringsstöd (mnkr)	19,6	14,4	40,3	33,2	28,4
	Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	13	16	42	36	18
	Beräknad sysselsättningsökning (antal kvinnor)	7	3	11	38	15
Jämtland	Antal ärenden	15	22	23	31	21
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	138,4	145,8	247,8	288,8	190,9
	Regionalt investeringsstöd (mnkr)	35,8	43,8	67,6	73,9	47,3
	Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	55	42	38	77	54
	Beräknad sysselsättningsökning (antal kvinnor)	28	24	33	59	27
Västerbotten	Antal ärenden	9	16	17	16	12
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	69,1	108,9	138,4	121,2	106,5
	Regionalt investeringsstöd (mnkr)	19,4	30,3	41,3	28,7	28,7
	Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	19	86	39	36	42
	Beräknad sysselsättningsökning (antal kvinnor)	37	40	37	19	42

Län	Indikatorer	2014	2015	2016	2017	2018
Norrbotten	Antal ärenden	20	27	17	23	20
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	184	159	77,8	198,7	171,9
	Regionalt investeringsstöd (mnkr)	47,7	42,4	19,5	52,7	49,3
	Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	33	82	52	91	36
	Beräknad sysselsättningsökning (antal kvinnor)	45	58	30	68	36
Totalt	Antal ärenden	61	93	102	118	82
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	528,7	585,8	781,5	992,4	761,8
	Regionalt investeringsstöd (mnkr)	137,2	152,1	214,7	249,1	197,6
	Beräknad sysselsättningsökning (antal män)	176	278	325	335	194
	Beräknad sysselsättningsökning (antal kvinnor)	152	159	207	271	195

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver)

Bilaga 3 - Innovationsstöd fördelat på län

Län		2014	2015	2016	2017	2018
Stockholm	Antal ärenden	-	-	-	-	
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	-	-	-	-	
	Bidrag (mnkr)	-	-	-	-	
	Villkorslån (mnkr)	-	-	-	-	
	Antal anställda män	-	-	-	-	
	Antal anställda kvinnor	-	-	-	-	
Uppsala	Antal ärenden	-	-	-	-	
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	-	-	-	-	
	Bidrag (mnkr)	-	-	-	-	
	Villkorslån (mnkr)	-	-	-	-	
	Antal anställda män	-	-	-	-	
	Antal anställda kvinnor	-	-	-	-	
Östergötland	Antal ärenden	-	-	-	-	
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	-	-	-	-	
	Bidrag (mnkr)	-	-	-	-	
	Villkorslån (mnkr)	-	-	-	-	
	Antal anställda män	-	-	-	-	
	Antal anställda kvinnor	-	-	-	-	
Kalmar	Antal ärenden	7	5	7	2	
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	3,1	2,7	4,9	1,7	
	Bidrag (mnkr)	1,2	1,3	2,3	0,8	
	Villkorslån (mnkr)	-	-	-	-	
	Antal anställda män	8	1	1		
	Antal anställda kvinnor	2	0	1		
Blekinge	Antal ärenden	-	-	-	-	
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	-	-	-	-	
	Bidrag (mnkr)	-	-	-	-	
	Villkorslån (mnkr)	-	-	-	-	
	Antal anställda män	-	-	-	-	
	Antal anställda kvinnor	-	-	-	-	
Halland	Antal ärenden	4	-	-	-	
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	1,2	-	-	-	
	Bidrag (mnkr)	0,6	-	-	-	
	Villkorslån (mnkr)	-	-	-	-	
	Antal anställda män	28	-	-	-	
	Antal anställda kvinnor	4	-	-	-	

Län	Indikatorer	2014	2015	2016	2017	2018
Västra Götaland	Antal ärenden	86	94	81	79	25
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	46,7	50,5	51	58,5	47,5
	Bidrag (mnkr)	6,6	8,2	10,4	10,2	4,3
	Villkorslån (mnkr)	15,3	15,2	12,8	13,6	18,7
	Antal anställda män	253	433	553		
	Antal anställda kvinnor	108	149	324		
Värmland	Antal ärenden	-	2	10	6	3
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	-	0,5	1,6	1	0,6
	Bidrag (mnkr)	-	0,2	0,8	0,5	0,2
	Villkorslån (mnkr)	-	-	-	-	
	Antal anställda män	-	-	5		
	Antal anställda kvinnor	-	-	0		
Örebro	Antal ärenden	11	14	17	11	6
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	5,3	6,5	6,8	3,6	2,3
	Bidrag (mnkr)	2	2,9	3,4	1,8	1,2
	Villkorslån (mnkr)	-	-	-	-	
	Antal anställda män	2	11	7		
	Antal anställda kvinnor	2	2	1		
Västmanland	Antal ärenden	7	8	10	16	9
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	4	5,5	7,9	11,6	6,4
	Bidrag (mnkr)	1,8	2,5	3,6	5,1	2,6
	Villkorslån (mnkr)	-	-	-	-	
	Antal anställda män	9	1	7		
	Antal anställda kvinnor	2	0	1		
Dalarna	Antal ärenden	8	9	1	1	6
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	0,8	2,1	0,1	0,1	0,7
	Bidrag (mnkr)	0,4	1,1	0,06	0,1	0,6
	Villkorslån (mnkr)	-	-	-	-	
	Antal anställda män	3	2	-		
	Antal anställda kvinnor	-	0	-		
Gävleborg	Antal ärenden	8	5	4	8	7
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	0,6	0,5	0,4	2,3	1,6
	Bidrag (mnkr)	0,3	0,3	0,2	0,7	0,5
	Villkorslån (mnkr)	-	-	-	-	
	Antal anställda män	-	-	-		
	Antal anställda kvinnor	1	-	-		

Län	Indikatorer	2014	2015	2016	2017	2018
Västernorrland	Antal ärenden	56	68	65	63	40
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	24,4	10,2	7,2	7	4,4
	Bidrag (mnkr)	9,6	4,7	3,2	3,2	2,0
	Villkorslån (mnkr)	-	-	-	-	
	Antal anställda män	207	96	86		
	Antal anställda kvinnor	51	41	27		
Jämtland	Antal ärenden	15	4	15	8	16
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	6,1	5,8	8,4	1,6	29,8
	Bidrag (mnkr)	1	0,4	0,7	0,7	1,8
	Villkorslån (mnkr)	2	1	2,1	-	9,1
	Antal anställda män	21	5	11		
	Antal anställda kvinnor	2	1	3		
Västerbotten	Antal ärenden	29	25	31	30	37
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	29,5	29,1	31	51,6	25,6
	Bidrag (mnkr)	12,9	12,8	13,9	17,3	11,6
	Villkorslån (mnkr)	-	-	-	-	
	Antal anställda män	25	50	61		
	Antal anställda kvinnor	5	24	13		
Norrbottn	Antal ärenden	28	20	18	11	5
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	24,4	14,5	23,4	14,4	6,7
	Bidrag (mnkr)	11	6,5	10,5	6,5	3,0
	Villkorslån (mnkr)	-	-	-	-	
	Antal anställda män	49	53	22		
	Antal anställda kvinnor	13	17	9		
Totalt	Antal ärenden	259	254	259	235	208
	Totalt godkända kostnader (mnkr)	146,1	127,8	142,7	153,4	125,7
	Bidrag (mnkr)	47,5	40,8	49,1	46,8	27,8
	Villkorslån (mnkr)	17,3	16,2	14,9	13,6	27,8
	Antal anställda män	605	652	753		
	Antal anställda kvinnor	190	234	379		

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver)

Bilaga 4 - Nationell ämneskategorisering

Kod	Ämneskategori	Exempel på verksamhet
<i>01 Innovation</i>		
01A	Stöd till FoU i små och medelstora företag	<i>FoU-tjänster i forskningsparker, teknologiska inkubatorer, universitet, nationella laboratorier (s.k. innovationszoner).</i>
01B	FoU-verksamhet i forskningscentrum	<i>Forskning och utveckling av nya/befintliga produkter och tjänster i forskningscentrum.</i>
01C	Utveckling av förutsättningar för innovation	<i>Förbättra innovationsmiljön genom ökad tillgång på riskkapital, service- och stödtjänster, infrastrukturlösningar, utbildning och kompetensutveckling, fysisk miljö och regelverk.</i>
01D	Främjande av samarbete, kunskaps-utveckling och kunskapsutbyte	<i>Stimulera innovationsförmågan i näringslivet och i offentlig sektor. Utveckla strukturer som stimulerar samspel och kunskapsöverföring mellan företag. Klusterutveckling. Utveckla samspel och kunskapsöverföring mellan FoU, näringsliv och offentlig sektor. Stimulera internationellt kunskapsutbyte, bl.a. genom ökat deltagande i EU:s ramprogram. Öka kommersialisering av forskningsresultat.</i>
01E	Investeringar i företag som är direkt kopplat till forskning och innovation	<i>Investering i innovativ teknik till befintliga och nya företag som inrättas av universitet, befintliga FoU-centrum och FoU-företag.</i>
01F	Främjande av miljövänliga tjänster, produkter och produktionsprocesser i små och medelstora företag	<i>Stöd till hållbara nya eller bättre produkter och tjänster eller miljövänligare metoder vid framställning av produkter och tjänster.</i>
01G	Övriga aktiviteter som bidrar till att främja innovation	<i>Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier.</i>
<i>02 Entreprenörskap</i>		
02A	Information och rådgivning till små och medelstora företag	<i>Insatser för att förstärka, utveckla eller samordna utbudet av information och rådgivning.</i>
02B	Insatser för att underlätta start av företag	<i>Samordning av nationella, regionala och lokala aktörers utbud av tjänster, bl.a. "en-dörr-in"-lösningar.</i>
02C	Insatser för ökat internationellt affärsutbyte och stärkta positioner på utländska marknader	<i>Insatser för att främja internationalisering, så som att utveckla och fördjupa samspelet mellan exportrådgivare och regionala aktörer, kommuner och näringslivsorganisationer etc.</i>
02D	Kompetensutvecklingsinsatser för små och medelstora företag	<i>Stöd till mötesplatser, längre utbildningar/kurser m.m.</i>
02E	Kapitalförsörjningsinsatser för små och medelstora företag	<i>Stöd till riskkapitalfonder, lånefonder och garantifonder samt insatser vid uppbyggnad av kreditgaranti-föreningar etc.</i>
02F	Insatser för utveckling av existerande företag	<i>Insatser för att utveckla existerande företag som inte omfattas av 02C-02E.</i>
02G	Övriga åtgärder för att stimulera entreprenörskap	<i>Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier, så som attitydpåverkande insatser mm.</i>

Kod	Ämneskategori	Exempel på verksamhet
<u>03 Informationssamhället</u>		
03A	Infrastruktur för bredbandsnät och telefoni	<i>Utbyggnad av bredbandsnät (fiber, radiolänk m.m.)</i>
03B	Informations- och kommunikationsteknik	<i>Tillgång, säkerhet, samverkan, riskförebyggande åtgärder, forskning, innovation, digitalt innehåll.</i>
03C	Utveckling av produkter och tjänster för medborgarna	<i>e-hälsa, e-förvaltning, e-lärande m.m.</i>
03D	Utveckling av produkter och tjänster för små och medelstora företag	<i>Insatser som fokuserar på de möjligheter som finns i att utveckla företagets verksamheter genom ökad användning av informationsteknik. T.ex. e-handel, kompetensutveckling, nätverk.</i>
03E	Övriga åtgärder för att utveckla informationssamhället	<i>Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier.</i>
<u>04 Transport/Regionförstoring</u>		
04A	Samverkan mellan olika transportslag	<i>Insatser som leder till att trafikslagen samordnas och kompletterar varandra bättre samt leder till att de fungerar effektivt över kommun-, läns- och nationsgränser. Ex. kombiterminaler, omlastnings-centraler, bytespunkter för persontrafik (såsom resecentra och pendlarparkeringar).</i>
04B	Utveckling av persontransporter som förbättrar tillgängligheten och ökar förutsättningar för hållbar regionförstoring	<i>Åtgärder som skapar bättre resmöjligheter och ökad tillgänglighet på ett hållbart sätt. Exempelvis utformning av kollektivtrafik som bidrar till förbättrade pendlingsmöjligheter och ökat kollektivt resande t.ex. utveckling av regional tågtrafik.</i>
04C	Investering i fysisk infrastruktur	<i>Järnväg, Flygplatser, Vägar, Cykelbanor, Hamnar m.m.</i>
04D	Intelligenta transportsystem	<i>Utveckling och införande av system som möjliggör effektivare och säkrare transporter samt smartare planering av transporter. System som kommunicerar med brukaren t.ex. GPS-system som ledning för vägval.</i>
04E	Främjande av miljövänliga transporter	<i>Främjande av transporter som leder till minskad miljöpåverkan genom mindre luftföroreningar och buller. T.ex. kampanjer för övergång från bil- till tågresande.</i>
04F	Övriga åtgärder inom Transport/regionförstoring	<i>Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier.</i>
<u>05 Energi</u>		
05A	Förnybar energi: Vindkraft	
05B	Förnybar energi: Solenergi	
05C	Förnybar energi: Bioenergi	
05D	Övrig förnybar energi	<i>Vattenkraft, geotermisk energi.</i>
05E	Energieffektivisering	<i>Energieffektivitet, kraftvärme, energihantering, energiteknik.</i>
05F	Övriga åtgärder inom energi	<i>Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier.</i>

Kod	Ämneskategori	Exempel på verksamhet
<u>06 Turism</u>		
06A	Utveckling av infrastruktur för turistnäringen	<i>Transportleder och övriga fysiska investeringar för att främja företagande inom turism.</i>
06B	Utveckling av naturarvet	<i>Hållbar utveckling av destinationer i skogar, vattenleder, fjäll osv. Nationalparker.</i>
06C	Stöd till marknadsföring och profilering	<i>Destinationsutveckling, samverkansprojekt m.m.</i>
06D	Utveckling av turisttjänster	<i>Kompetensutveckling, samverkansprojekt, inkubatorer m.m.</i>
06E	Övrigt stöd inom turism	<i>Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier.</i>
<u>07 Fritid</u>		
07A	Utveckling av miljöer för fritidsaktiviteter som resurs för hållbar regional tillväxt	<i>Fysisk upprustning, marknadsföring, paketering m.m.</i>
07B	Utveckling av infrastruktur för näringar kopplat till fritidsaktiviteter	<i>Fysiska investeringar, rådgivning, finansiering, kompetensutveckling, inkubatorer m.m.</i>
07C	Främjande av samverkan mellan aktörer inom fritidssektorn och näringsliv	<i>Mötesplatser, nätverk, mellanhänder, mäklarfunktioner m.m.</i>
07D	Främjande av upplevelseindustri baserad på fritidsaktiviteter	<i>Evenemang, marknadsföring m.m.</i>
07E	Främjande av fritidsaktiviteter för social sammanhållning	<i>Insatser för fritid som t.ex. arrangeras av idéburna organisationer och idrottsföreningar som bidrar till social sammanhållning och är betydelsefullt för att livsmiljön och bostadsorten ska upplevas som attraktiv.</i>
07F	Övrigt stöd inom fritidsaktiviteter	<i>Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier.</i>
<u>08 Kultur</u>		
08A	Utveckling av kulturarv och kulturmiljöer som resurs för hållbar regional tillväxt	<i>Fysisk upprustning, marknadsföring, paketering m.m.</i>
08B	Utveckling av infrastruktur för kulturella näringar	<i>Fysiska investeringar, rådgivning, finansiering, kompetensutveckling, inkubatorer m.m.</i>
08C	Främjande av samverkan mellan kultur och näringsliv	<i>Mötesplatser, nätverk, mellanhänder, mäklarfunktioner m.m.</i>
08D	Främjande av kulturbaserad upplevelseindustri	<i>Evenemang, marknadsföring m.m.</i>
08E	Övrigt stöd inom kultur	<i>Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier.</i>

Kod	Ämneskategori	Exempel på verksamhet
<u>09 Fysisk planering och boende</u>		
09A	Främjande av samverkan/samarbete, kunskapsutveckling och erfarenhetsutbyte	<i>Stimulera möten/samspel/utbyte mellan aktörer på lokal, regional och nationell nivå för stärkt/ utvecklade samordning mellan fysisk planering och regionalt tillväxtarbete. Stimulera till framtagande av gemensamma lokala och regionala underlag, t.ex. struktur- och målbilder. Bidra till ökad lokal och regional attraktivitet samt till social integration genom insatser i den fysiska miljön.</i>
09B	Övriga åtgärder inom Fysisk planering och boende	<i>Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier.</i>
<u>10 Förnyelse av städer</u>		
10A	Insatser för stadsdelars utveckling och attraktivitet	<i>Lokala utvecklingsinsatser, social integration, upprustning, samverkan, nätverk, förebyggande åtgärder, planering av privata och offentliga mötesplatser, planering av stråk som förbinder attraktioner m.m.</i>
10B	Insatser för hållbar stadsutveckling	<i>Hållbar stadsbyggnadsplanering, systemlösningar, bostadsplanering m.m.</i>
10C	Övriga insatser för utveckling av städer	<i>Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier.</i>
<u>11 Service i gles- och landsbygder</u>		
11A	Insatser för att främja dagligvaruförsörjningen	<i>Utvecklings- och kompetensutvecklingsinsatser. Nya distributions- och logistiklösningar.</i>
11B	Insatser för att främja drivmedelsförsörjningen	<i>Utveckling av nya lösningar för drivmedelsförsörjning.</i>
11C	Samordning av kommersiell och offentlig service	<i>Utveckling av s.k. servicepunkter där en dagligvarubutik, drivmedelsstation eller annan servicegivare (kommersiell eller offentlig) används som utgångspunkt för service.</i>
11D	Övriga insatser för servicelösningar	<i>Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier.</i>

Kod	Ämneskategori	Exempel på verksamhet
<u>12 Kompetensförsörjning</u>		
12A	System och strategier för livslångt lärande i företag	<i>Samverkan mellan utbildningssystemet och det omgivande samhället, så att arbetsmarknadens behov och individers efterfrågan kan matchas. Utbildning och tjänster för anställda i syfte att ge dem bättre förutsättningar att anpassa sig till förändringar.</i>
12B	Utveckling av särskilda tjänster för anställning, utbildning och stöd i samband med omstrukturering av sektorer och företag.	
12C	Övriga insatser för kompetensförsörjning	<i>Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier.</i>
<u>13A Insatser vid utformning och genomförande av uppföljningar och utvärderingar</u>		
13A	Övriga ämnen*	

Källa: Tillväxtverket

* Övriga ämnen innehåller projekt som inte kan sorteras in under någon av de övriga kategorierna. Det rör sig bland annat om projekt med koppling till horisontella syften som jämställdhet, miljö och hållbar utveckling.

Bilaga 5 - Total finansiering av stöd till projektverksamhet per aktörsgrupp

År	Anslag 1:1		Staten övrigt		Landsting/KSO		Kommun		EU-medel		Privat finansiering		Övrig finansiering		Total
	<i>mnkr</i>	<i>% av Total</i>	<i>mnkr</i>	<i>% av Total</i>	<i>mnkr</i>	<i>% av Total</i>	<i>mnkr</i>	<i>% av Total</i>	<i>mnkr</i>	<i>% av Total</i>	<i>mnkr</i>	<i>% av Total</i>	<i>mnkr</i>	<i>% av Total</i>	mnkr
2011	897	20%	898	20%	213	5%	532	12%	1 438	33%	338	8%	74	2%	4 390
2012	814	26%	512	16%	177	6%	443	14%	754	24%	285	9%	127	4%	3 112
2013	801	30%	591	22%	149	6%	354	13%	420	16%	239	9%	74	3%	2 628
2014	865	29%	708	24%	229	8%	323	11%	493	16%	316	11%	63	2%	2 997
2015	921	19%	776	16%	123	2%	561	11%	1 873	38%	588	12%	123	2%	4 965
2016	859,6	23%	741,0	20%	157,5	4%	385,9	11%	990,9	27%	404,4	11%	125,7	3%	3 665
2017	805,5	26%	537,2	17%	352,5	11%	331,6	11%	810,1	26%	243,6	8%	16,8	1%	3 097
2018	888,2	26%	480,9	16%	190,5	6%	327,9	10%	1 087,1	32%	319,8	9%	23,9	1%	3 376

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver)

Bilaga 6 – Samtliga statliga medfinansiärer under 2018

Statlig aktör	Belopp (mnkr)
Universitet	147,8
Vinnova	76,6
Almi	76,2
Tillväxtverket	62,2
Swedavia AB	38,5
Havs- och vattenmyndigheten	24,7
Migrationsverket	11,8
Statens energimyndighet	10,4
Swedish Space Corporation, Eorange	7,5
Statens kulturråd	5,1
RISE	4,6
Arbetsförmedlingen	3,2
Naturvårdsverket	1,8
Skogsstyrelsen	1,8
Vattenfall AB	1,5
Stiftelsen världsnaturfonden	1,1
Allmänna arvsfonden	1,1
Utrikesdepartementet	0,8
Svenska Institutet	0,5
Luftfartsverket	0,5
Polismyndigheten	0,4
Statens skolverk	0,4
Övriga statliga aktörer*	2,5

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver)

*Övriga statliga aktörer avser statliga medfinansiärer som medfinansierar med små belopp.

Bilaga 7 - Länsbeskrivningar

Stockholm

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2018
Regionala investeringsstöd (mnkr)	
Totalt	-
Tillväxtverket	-
Regionalt	-
Regionala främjandestöd (mnkr)	16,9
Stöd till kommersiell service (mnkr)	4,6
Transportbidrag (mnkr)*	-
Projektmedel (mnkr)	
Totalt	15,0
Tillväxtverket	6,4
Regionalt	8,6
Totalt (mnkr)	36,5

Källa (Tillväxtverket Nyps och DI-Diver)

* Avser utbetalt belopp

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Skärgårdsmedel
Projektägare:	Länsstyrelsen Stockholms län
Beviljade projektmedel:	664 000 kronor
Projektets totala budget:	2 000 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Attraktiva miljöer - Kommersiell och offentlig service
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Samfinansiering av skärgårdsmedel, vars syfte har varit att samordna projektmedel till mindre utvecklingsprojekt i Stockholms skärgård, mellan Länsstyrelsen, Stockholms läns landsting och Haninge, Värmdö, Norrtälje samt Österåker kommun. Istället för att ansökningar för mindre projekt ska hanteras i flera olika system har samfinansieringen haft som mål att underlätta ansökningsprocessen. Hittills har projektet varit uppskattat både av sökande och finansiärer. Projektet fortsätter under 2019 med Region Stockholm som projektägare.

Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Regional dialogkonferens
Projektägare:	Länsstyrelsen i Stockholm
Beviljade projektmedel:	30 000 kronor
Projektets totala budget:	158 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Gränsöverskridande samarbete
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Den 15 maj 2018 arrangerade Länsstyrelsen i Stockholms län, i samverkan med Stockholm läns landsting, en regional dialogkonferens om framtiden för EU:s sammanhållningspolitik i Stockholmsregionen. Konferensen samlade totalt 92 deltagare från kommuner, landsting, länsstyrelse, regeringskansliet och myndigheter, Europeiska kommissionen, fackliga organisationer, civilsamhället, ett flertal EU-projekt samt akademi. Fokus för konferensen var delaktighet och dialog. Konferensen var utformad för att lyfta fram olika perspektiv och synpunkter och dela erfarenheter från den breda basen av deltagare.

Uppsala

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2018
Regionala investeringsstöd (mnkr)	
Totalt	-
Tillväxtverket	-
Regionalt	-
Regionala främjandestöd (mnkr)	2,6
Stöd till kommersiell service (mnkr)	1,2
Transportbidrag (mnkr)*	-
Projektmedel (mnkr)	
Totalt	24,3
Tillväxtverket	3,3
Regionalt	21,0
Totalt (mnkr)	28,1

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver)

* Avser utbetalt belopp

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Strategisk satsning på tech-sektorn i Uppsala
Projektägare:	Uppsala kommun
Beviljade projektmedel:	3 000 000 kronor
Projektets totala budget:	6 000 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation och företagande – Företagande och entreprenörskap
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Uppsala kommun arbetar med att utveckla tech-sektorn i Uppsala stad. Arbetet sker genom en flerårig satsning på att utveckla innovations- och entreprenörsstödet. Projektet fokuseras på tre områden: 1. Attraktiva miljöer för entreprenörer och start-ups (co-working center i Uppsala). 2. Fler och bättre samarbeten. 3. Behålla och attrahera talang.

Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Testa Center
Projektägare:	Region Uppsala
Beviljade projektmedel:	1 600 000 kronor
Projektets totala budget:	6 000 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande – Innovation
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	<p>Detta är en öppen innovationsmiljö och testbädd på Ge Health Cares site i Uppsala. Testbädden invigdes under året och ska tillgängliggöra en innovations- och produktionsmiljö som är öppen för såväl små och stora företag som akademiska FoU-projekt. Testbädden kan förenklat beskrivas som en infrastruktur för industriell utveckling i en realistisk produktionsmiljö. Syftet är att påskynda övergången från tidiga teknikkoncept till industriell uppskalning av produktionssystem för produktion av biologiska läkemedel.</p>

Södermanland

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2018
Regionala investeringsstöd (mnkr)	
Totalt	-
Tillväxtverket	-
Regionalt	-
Regionala främjandestöd (mnkr)	2,4
Stöd till kommersiell service (mnkr)	0,9
Transportbidrag (mnkr)*	-
Projektmedel (mnkr)	
Totalt	28,0
Tillväxtverket	1,4
Regionalt	26,6
Totalt (mnkr)	31,3

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver)

* Avser utbetalt belopp

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Smart specialisering Industri
Projektägare:	Regionförbundet Sörmland
Beviljade projektmedel:	825 000 kronor
Projektets totala budget:	1 651 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation och företagande – Innovation
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet avser riktade insatser för utveckling av avancerad tillverkning för krävande miljöer. Målet är att de avancerade tillverkningarna för krävande miljöer ska utvecklas och öka sin konkurrenskraft såväl nationellt som internationellt.

Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Digital destinationsutveckling
Projektägare:	Regionförbundet Sörmland
Beviljade projektmedel:	2 000 000 kronor
Projektets totala budget:	4 000 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande – Företagande och entreprenörskap
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Digital destinationsutveckling syftar till att utveckla företagen inom besöksnäringen till att kunna erbjuda produkter, service och sälja genom de bästa möjliga digitala kanalerna, en digital mognad av företagen.

Östergötland

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2018
Regionala investeringsstöd (mnkr)	
Totalt	-
Tillväxtverket	-
Regionalt	-
Regionala främjandestöd (mnkr)	12,1
Stöd till kommersiell service (mnkr)	3,7
Transportbidrag (mnkr)*	-
Projektmedel (mnkr)	
Totalt	32,0
Tillväxtverket	8,4
Regionalt	23,6
Totalt (mnkr)	47,8

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver)

* Avser utbetalt belopp

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	#jagmed
Projektägare:	Region Östergötland
Beviljade projektmedel:	2 100 000 kronor
Projektets totala budget:	8 400 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Kompetensförsörjning.
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Riktat sig till ungdomar 15–24 år som riskerar hamna i utanförskap på grund av ej påbörjade/fullföljda gymnasiestudier. Målet är att minska avhoppet från gymnasieskolan, att alla elever ska lämna skolan med godkända resultat och att få ungdomar som inte har gymnasieexamen att vilja komma tillbaka till studier. Fem län samverkar för att utveckla metoder som bland annat tidigt synliggör risken för och motverkar studiemisslyckanden. Resultaten ska bidra till att unga lyckas med sina studier och kan få långvarig tillhörighet till arbetsmarknaden. Praktiskt utvecklingsarbete sker i trettio lokala delprojekt.

Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Visual Sweden (VS)
Projektägare:	Linköpings Universitet
Beviljade projektmedel:	3 562 000 kronor
Projektets totala budget:	14 250 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande – Innovation
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Visual Sweden är ett initiativ med bas i Östergötland som är inriktat på att möjliggöra, driva på och främja innovation, förnyelse och tillväxt med utgångspunkt i regionens styrkor inom visualisering, bild- och dataanalys. Bärande för idén är förtätningen av forskning, kompetens och utvecklande näringsliv som finns i regionen, samtidigt som näringsliv och statliga myndigheter står inför att hantera alltmer data. Centrala aktörer är Region Östergötland, Linköpings universitet, Linköpings och Norrköpings kommuner, statliga institutioner samt näringsliv.

Jönköping

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2018
Regionala investeringsstöd (mnkr)	
Totalt	-
Tillväxtverket	-
Regionalt	-
Regionala främjandestöd (mnkr)	5,8
Stöd till kommersiell service (mnkr)	3,9
Transportbidrag (mnkr)*	-
Projektmedel (mnkr)	
Totalt	28,5
Tillväxtverket	1,4
Regionalt	27,1
Totalt (mnkr)	38,2

Källa (Tillväxtverket Nyps och DI-Diver)

* Avser utbetalt belopp

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	FASTR - snabbare omställning till fossilfria transporter i Jönköpings län
Projektägare:	Energikontoret Norra Småland/Region Jönköpings län
Beviljade projektmedel:	3 900 000 kronor
Projektets totala budget:	19 342 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Övriga insatser. Främjande av miljövänliga transporter.
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Syftet är att tillsammans med länets kommuner, kommunala bolag, energibolag, små- och medelstora företag, Region Jönköpings län samt länets medborgare ge Jönköpings län bättre förutsättningar till att nå prioriteringen om en fossiloberoende fordonsflotta 2030 och med ambitionen att bli ett Plusenergilän till 2050. Målet är att Jönköpings län har tillgång till en mångfald av förnybara och icke fossila drivmedels- och laddningsalternativ där regional infrastruktur, upphandlingar och drivmedelsproduktion främjar näringslivet och företags möjligheter att verka och utvecklas.

Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	E-handel och logistik i Jönköpings län
Projektägare:	Region Jönköpings län
Beviljade projektmedel:	4 660 000 kronor
Projektets totala budget:	19 853 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande – Företagande och entreprenörskap
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	<p>Vision: Jönköpings län är ett nationellt ledande kunskaps- och utvecklingscentrum inom digitala affärer och logistik. Projektet ska stödja de befintliga företagens arbete med att utveckla sina affärsmodeller, samt stödja utveckling av nya företag inom modern handel och logistik.</p> <p>Projektets mål: Jönköpings län med en basnäring inom logistikområdet, framför allt drivet av det geografiskt fördelaktiga läget, har förstärkt länets position och attraktionskraft ur ett kunskapsperspektiv så att forskning, talanger och företag i framkant vill utvecklas här och söker sig hit.</p>

Kronoberg

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2018
Regionala investeringsstöd (mnkr)	
Totalt	-
Tillväxtverket	-
Regionalt	-
Regionala främjandestöd (mnkr)	5,5
Stöd till kommersiell service (mnkr)	8,1
Transportbidrag (mnkr)*	-
Projektmedel (mnkr)	
Totalt	17,5
Tillväxtverket	0,3
Regionalt	17,2
Totalt (mnkr)	31,1

Källa (Tillväxtverket Nyps och DI-Diver)

* Avser utbetalt belopp

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	CRKKL
Projektägare:	Region Kronoberg
Beviljade projektmedel:	2 959 000 kronor
Projektets totala budget:	8 951 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation och företagande – Miljödriven näringslivsutveckling
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektets primära målgrupp är små och medelstora företag samt offentliga aktörer. Upptagningsområdet är Kronobergs och Kalmar län. Syftet med projektet är att bidra till en hållbar omställning i Kronoberg och Kalmar län som gagnar både regionens miljö, tillväxt och konkurrenskraft. Projektets mål är att fler företag och organisationer i region Kronoberg och Kalmar ska implementera det cirkulärekonomiska perspektivet i sina verksamheter. För att få till en stark cirkulär utveckling är det viktigt att länens aktörer samverkar över bransch- och sektorsgränser.

Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Smart-IAT
Projektägare:	Linnéuniversitetet
Beviljade projektmedel:	4 605 000 kronor
Projektets totala budget:	13 201 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande – Innovation
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	<p>Projektet Demonstrationsmiljö för Smart och Innovativ Automatisering i Tillverkningsindustrin (Smart-IAT) syftar till att genom att etablera en demonstrationsmiljö för kunskapsöverföring och experiment på högsta nationella såväl som internationella nivå, möta utmaningen att höja innovationsnivån och konkurrenskraften hos tillverkande små och medelstora företag i Kronobergs län. Det regionala näringslivet medverkar på olika sätt; i referensgrupp och i experiment i demonstratorerna, vilket ger kompetens, resultatöverföring samt innovationer. LNU:s projektägarskap säkrar också kopplingen mot FoU.</p>

Kalmar

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2018
Regionala investeringsstöd (mnkr)	
Totalt	0,04
Tillväxtverket	-
Regionalt	0,04
Regionala främjandestöd (mnkr)	16,2
Stöd till kommersiell service (mnkr)	4,8
Transportbidrag (mnkr)*	-
Projektmedel (mnkr)	
Totalt	42,1
Tillväxtverket	0,8
Regionalt	41,3
Totalt (mnkr)	63,14

Källa (Tillväxtverket Nyps och DI-Diver)

* Avser utbetalt belopp

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Linneuniversitetets betydelse i regionens utveckling. Kalmar 2020
Projektägare:	Kalmar kommun
Beviljade projektmedel:	2 143 000 kronor
Projektets totala budget:	12 499 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Övriga insatser. Främjande av samarbete, kunskapsutveckling och kunskapsutbyte.
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet ska dra nytta av universitetets nyetablering genom att skapa nya mötesplatser där näringsliv, offentlig sektor och civilsamhället möts. Projektet ska också positionera Kalmar län som en attraktiv universitetsregion. "Kalmarmöten" är arrangemang som höjer kunskapen och ökar dialogen mellan universitetet och det omgivande samhället. Det ska sedan leda till fortsatta möten, ökad kunskap och dialog. Följande teman finns; Regional utveckling och framtidens universitetsstäder, En historisk region i kunskapens tecken, Bo och Leva, Hållbar utveckling och framtiden – Agenda 2030.

Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Proteiner i fokus
Projektägare:	Regionförbundet i Kalmar län
Beviljade projektmedel:	3 045 000 kronor
Projektets totala budget:	13 112 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande – Innovation
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet syftar till att etablera en regional samverkansplattform som stödjer regionens livsmedelsföretag i deras arbete för innovation, värdeutveckling och hållbar förnyelse. Projektet är en viktig del i arbetet med att genomföra länets livsmedelsstrategi. I projektet finns en bred samverkan mellan näringslivsorganisationer, branschorganisationer, akademi och offentlig sektor i form av LRF, Hushållningssällskapet, Almi, SLU, Linneuniversitetet, Länsstyrelsen och Regionförbundet.

Gotland

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2018
Regionala investeringsstöd (mnkr)	
Totalt	12,7
Tillväxtverket	-
Regionalt	12,7
Regionala främjandestöd (mnkr)	3,0
Stöd till kommersiell service (mnkr)	-
Transportbidrag (mnkr)*	-
Projektmedel (mnkr)	
Totalt	28,7
Tillväxtverket	4,5
Regionalt	24,2
Totalt (mnkr)	44,4

Källa (Tillväxtverket Nyps och DI-Diver)

* Avser utbetalt belopp

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Hållbara besök - mellan kartan och besökarens upplevelse
Projektägare:	Uppsala universitet
Beviljade projektmedel:	1 866 000 kronor
Projektets totala budget:	4 162 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Attraktiva miljöer och tillgänglighet – Tillgänglighet genom informationsteknik
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet ska öka samarbetet mellan Uppsala universitet, besöksnäringsen och Region Gotland inom hållbar destinationsutveckling. Projektmålet är ökad kunskap om besöksnäringen på Gotland och Region Gotlands utvecklingsmöjligheter i relation till besökarens intressen och beteendemönster. Projektet har fyra delmoment inom vilka det planeras aktiviteter i form av kunskapsinhämtning, analys, resultatspridning och samarbete. Vid projektavslut ska aktörer på Gotland ha tillgång till kunskap om besökarens intressen och beteendemönster.

Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Hållbara transporter
Projektägare:	Länsstyrelsen i Gotlands län
Beviljade projektmedel:	4 800 000 kronor
Projektets totala budget:	10 379 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande – Miljödriven näringslivsutveckling och energifrågor
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektets mål är att effektivisera och minska utsläppen av växthusgaser från transporter på Gotland, för att bidra till det nationella målet om 70% minskning av klimatpåverkan från transporter år 2030. I detta arbete riktar sig projektet främst till små- och medelstora företag som utför vägtransporter och/eller arbete med arbetsmaskiner inom industri, bygg och anläggning. Dessa företag kommer att få vägledning för att utforma ett systematiskt energieffektiviseringsarbete genom seminarier, workshops och rådgivning av energikonsulter.

Blekinge

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2018
Regionala investeringsstöd (mnkr)	
Totalt	1,1
Tillväxtverket	-
Regionalt	1,1
Regionala främjandestöd (mnkr)	3,9
Stöd till kommersiell service (mnkr)	0,5
Transportbidrag (mnkr)*	-
Projektmedel (mnkr)	
Totalt	39,7
Tillväxtverket	8,8
Regionalt	30,9
Totalt (mnkr)	45,2

Källa (Tillväxtverket Nyps och DI-Diver)

* Avser utbetalt belopp

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	South Sweden goes world wide
Projektägare:	Invest in Skåne AB
Beviljade projektmedel:	1 345 000 kronor
Projektets totala budget:	18 000 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Internationellt samarbete inom innovation och företagande.
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet överensstämmer med den regionala utvecklingsstrategin för Blekinge inom området arbetsliv. Ett samarbete med Skåne för med sig positiva effekter. Projektet ska på sikt innebära att det ska vara enkelt för företag som vill göra affärer med andra länder att få stöd och även underlätta för utländska investerare att investera i vår region. En ökad internationalisering för företagen i Blekinge innebär en ökad tillväxt och att sårbarheten minskar i omfattning. En ökad tillväxt för även med sig att antalet arbetstillfällen ökar i vår region.

Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Smart industri i Blekinge 2.0
Projektägare:	Olofströms Näringslivs AB
Beviljade projektmedel:	857 000 kronor
Projektets totala budget:	5 862 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande – Företagande och entreprenörskap
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	<p>Detta projekt syftar till att stärka förutsättningarna för att Blekinges små och medelstora industriföretag och industrinära tjänsteföretag ska öka sin konkurrenskraft och omställningsförmåga. Projektet innehåller sex huvudaktiviteter som skapar långlivade, effektiva och samordnade "strukturer" som bidrar till ökad konkurrenskraft och omställningsförmåga hos Blekinges små och medelstora industriföretag och industrinära tjänsteföretag.</p>

Skåne

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2018
Regionala investeringsstöd (mnkr)	
Totalt	-
Tillväxtverket	-
Regionalt	-
Regionala främjandestöd (mnkr)	19,7
Stöd till kommersiell service (mnkr)	0,4
Transportbidrag (mnkr)*	-
Projektmedel (mnkr)	
Totalt	26,8
Tillväxtverket	6,6
Regionalt	20,2
Totalt (mnkr)	46,9

Källa (Tillväxtverket Nyps och DI-Diver)

* Avser utbetalt belopp

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Industriell plattform
Projektägare:	Region Skåne
Beviljade projektmedel:	1 500 000 kronor
Projektets totala budget:	4 577 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation och företagande – Företagande och entreprenörskap
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Region Skåne har sedan flera år tillbaka initierat satsningar för att få skånska företag bättre rustade att möta kvalitetskraven som behövs för att kunna bli leverantörer till ESS och MAX IV. Med den skånska regionala strukturen som förlaga har Sverige nationellt etablerat Big Science Sweden för att svenska företag ska kunna ta hem beställningar av avancerad utrustning och kvalificerade tekniktjänster från sådana anläggningar. Industriell plattform är den regionala tilläggsatsningen som kompletterar arbetet inom Big Science Sweden för att säkerställa skånsk industris leverantörsförmåga.

Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Skåne Innovation Week
Projektägare:	Region Skåne
Beviljade projektmedel:	1 183 000 kronor
Projektets totala budget:	6 183 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande – Innovation
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Skåne Innovation Week genomfördes för femte året den 28 maj – 1 juni 2018 och är ett årligt evenemang som sätter innovation och entreprenörskap i förgrunden. Evenemanget lockar besökare från hela landet och har blivit inspiration till liknande satsningar, både inom Sverige och utanför. Årets genomförande summerar ett stort engagemang med en hundra procentig ökning av antal deltagare i aktiviteterna. Totalt besökte nästan 12 000 personer någon av de 200 aktiviteterna under veckan. Aktiviteter genomfördes i alla delar av Skåne med 25 deltagande kommuner.

Halland

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2018
Regionala investeringsstöd (mnkr)	
Totalt	-
Tillväxtverket	-
Regionalt	-
Regionala främjandestöd (mnkr)	13,7
Stöd till kommersiell service (mnkr)	0,8
Transportbidrag (mnkr)*	-
Projektmedel (mnkr)	
Totalt	7,4
Tillväxtverket	2,4
Regionalt	5,0
Totalt (mnkr)	21,9

Källa (Tillväxtverket Nyps och DI-Diver)

* Avser utbetalt belopp

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Timbanken 2017-2020
Projektägare:	Region Halland
Beviljade projektmedel:	10 000 000 kronor
Projektets totala budget:	20 000 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation och företagande – Företagande och entreprenörskap
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Timbanken är Hallands kommuners och Region Hallands basutbud av affärsutveckling till entreprenörer i Halland. Systemet säkerställer att alla företag i Halland kan erbjudas en basnivå av kvalitetssäkrad rådgivning och affärsutveckling, oavsett i vilken kommun företaget eller entreprenören verkar. Timbankens erbjudande är efterfrågestyrt, behovsanpassat och kostnadsfritt för entreprenörerna och erbjuder fem timmars rådgivning/affärsutveckling. I dagsläget består systemet av cirka 50 upphandlade konsulter inom sju olika expertområden.

Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Destination Halland 2020
Projektägare:	Region Halland
Beviljade projektmedel:	4 201 000 kronor
Projektets totala budget:	24 995 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande – Företagande och entreprenörskap
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Destination Halland 2020 är ett treårigt EU-projekt som syftar till att stärka besöksnäringens utveckling i Halland med fokus på kunskap, affärsutveckling och kommunikation. Halland är en av landets mest välbesökta regioner, men bra kan bli bättre då det finns en stor potential i att ytterligare öka kännedomen om Hallands utbud och attraktivitet. Att utveckla besöksnäringen i Halland genererar fler besökare, en ökad sysselsättning och en ökad lönsamhet till näringen.

Västra Götaland

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2018
Regionala investeringsstöd (mnkr)	
Totalt	28,8
Tillväxtverket	6,1
Regionalt	22,7
Regionala främjandestöd (mnkr)	24,3
Stöd till kommersiell service (mnkr)	5,7
Transportbidrag (mnkr)*	-
Projektmedel (mnkr)	
Totalt	44,9
Tillväxtverket	3,3
Regionalt	41,6
Totalt (mnkr)	103,7

Källa (Tillväxtverket Nyps och DI-Diver)

* Avser utbetalt belopp

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Etablering i Skaraborg
Projektägare:	Skaraborgs kommunalförbund
Beviljade projektmedel:	3 600 000 kronor
Projektets totala budget:	12 000 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Internationellt samarbete – Internationellt samarbete
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet syftar till att skapa strukturer för samverkan kring etablering i Skaraborgs 15 kommuner. Projektets mål är att öka antalet etableringar och arbetstillfällen och utveckla Skaraborg till en industriregion i världsklass. Projektet ska även tillvarata det internationella intresse som ASSAR tillsammans med Gothia Science Park skapar. Målet med projektet är att skapa en samverkansorganisation och bli en regional samarbetspartner för Business Sweden som verkar för att få hit fler internationella investeringar samt attraherar kompetens till Västsverige/Skaraborg.

Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	REVERE utveckling fas 2. Chalmers fordonslabb för autonoma fordon, aktiv säkerhet och fordonsdynamik
Projektägare:	Chalmers Tekniska Högskola /SAFER
Beviljade projektmedel:	7 500 000 kronor
Projektets totala budget:	22 800 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande – Innovation
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet syftar till att etablera REVERE som ett labb med internationell lyskraft och en nod för industriellt relevant forskning och kompetensförsörjning inom autonoma fordon. Projektet ska vara en länk mellan akademi, industri och offentliga aktörer och möjliggöra banbrytande forskning inom autonoma fordon, aktiv säkerhet och fordonsdynamik. REVERE ska vara en öppen forskningsarena där akademi och industri kan mötas och få tillgång till den senaste tekniken. Det ska även tillgodose studenters och forskares behov av och tillgång till fordon med "state of art" inom teknik och infrastruktur.

Värmland

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2018
Regionala investeringsstöd (mnkr)	
Totalt	56,2
Tillväxtverket	34,7
Regionalt	21,5
Regionala främjandestöd (mnkr)	3,5
Stöd till kommersiell service (mnkr)	3,8
Transportbidrag (mnkr)*	-
Projektmedel (mnkr)	
Totalt	72,3
Tillväxtverket	1,0
Regionalt	71,3
Totalt (mnkr)	135,8

Källa (Tillväxtverket Nyps och DI-Diver)

* Avser utbetalt belopp

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Sting Bioeconomy
Projektägare:	Sting Bioeconomy AB
Beviljade projektmedel:	1 250 000 kronor
Projektets totala budget:	2 625 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation och Företagande – Företagande och entreprenörskap
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Syftet med projektet Sting Bioeconomy är att skapa förutsättningar för etablering av tillväxtföretag inom specialiseringen Skoglig bioekonomi i Värmland. Projektet ska aktivt jobba för att attrahera startup företag till inkubatorn. Värmlands innovationssystem behöver ett tydligt koncept för dess processer och funktioner. Målet är att etablera en skogsindustriell inkubator med nationell och internationell profil i Värmland inom fem år och ett internationellt attraktivt system för att utveckla affärsidéer och innovationer inom specialiseringen till hållbara tillväxtföretag.

Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Vinnväxtsatsningen - digitala välfärdstjänster 2018
Projektägare:	Stiftelsen Compare Karlstad
Beviljade projektmedel:	300 000 kronor
Projektets totala budget:	600 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande – Innovation
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Compare har tillsammans med flera aktörer drivit regionalfondsprojektet DigitalWell. Syftet med denna förstudie var att undersöka förutsättningarna inför en ansökan till Vinnova inom Vinnväxtprogrammet för att säkerställa en långsiktig satsning och positionera Värmland inom styrkeområdet "digitala välfärdstjänster". Målet var bland annat att nå en bredare och djupare förankring inför ansökan till Vinnova. Förstudien ledde till att Compare blev Vinnväxt-vinnare med satsningen DigitalWell Arena.

Örebro

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2018
Regionala investeringsstöd (mnkr)	
Totalt	15,0
Tillväxtverket	-
Regionalt	15,0
Regionala främjandestöd (mnkr)	3,7
Stöd till kommersiell service (mnkr)	0,9
Transportbidrag (mnkr)*	-
Projektmedel (mnkr)	
Totalt	20,4
Tillväxtverket**	4,1
Regionalt	16,3
Totalt (mnkr)	40,0
** Beviljade medel 0,00001 mnkr	

Källa (Tillväxtverket Nyps och DI-Diver)

* Avser utbetalt belopp

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Växtzon 2 - Inkubera
Projektägare:	Inkubera
Beviljade projektmedel:	3 000 000 kronor
Projektets totala budget:	8 582 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation och företagande - Företagande och entreprenörskap
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Växtzon 2 bygger vidare på den struktur som utarbetats i Växtzon 1 och ska resultera i en utvecklad effektiv samhandlingsplattform för innovationsstöd och hållbar konkurrenskraft i Östra Mellan-sverige. Växtzon 2 vill bygga en tydlig struktur, effektiva kanaler och arbetssätt in mot akademien som ger en fungerande och effektiv samverkan mellan aktörer och mellan bolagen och akademien storregionalt med utgångspunkt i regionala styrkeområden.

Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Smart blocks
Projektägare:	Alfred Nobel Science Park
Beviljade projektmedel:	585 000 kronor
Projektets totala budget:	1 170 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande – Innovation
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Offentlig sektor står inför utmaningen att allt fler äldre behöver omsorg. I länet finns Ängens forsknings- och innovationslägenhet. Nästa steg är att gå från en smart boendemiljö till ett helt smart kvarter, ett så kallat smart block. Det övergripande målet är att skapa ett smart block där digitala och tekniska lösningar och innovationer leder till ökad livskvalitet för många äldre samtidigt som det gynnar såväl fastigheten som de boende i dess boendemiljö. Projektet ska resultera i att 4 tekniska lösningar/innovationer är testade och klara för implementering i ett Smart block såväl ute som inne.

Västmanland

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2018
Regionala investeringsstöd (mnkr)	
Totalt	5,1
Tillväxtverket	-
Regionalt	5,1
Regionala främjandestöd (mnkr)	9,6
Stöd till kommersiell service (mnkr)	1,0
Transportbidrag (mnkr)*	-
Projektmedel (mnkr)	
Totalt	21,9
Tillväxtverket	4,0
Regionalt	17,9
Totalt (mnkr)	37,6

Källa (Tillväxtverket Nyps och DI-Diver)

* Avser utbetalt belopp

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	East Central Sweden (ECS) The Innovative Smart Region
Projektägare:	Region Västmanland
Beviljade projektmedel:	1 500 000 kronor
Projektets totala budget:	13 200 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation och företagande – Företagande och entreprenörskap
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet ska vidareutveckla och stabilisera smart specialisering inom områdena Hållbar livsmedelsförsörjning, Life Science med välfärd och hälsa, Morgondagens energilösningar och Smart industri som strategi på ÖMS-nivå. Genom att koppla ihop regionövergripande utvecklingsinsatser och aktörer, utveckla svaga delar i systemet, öka internationella samarbeten, skapa fler samverkan med SMF och forskningsmiljöer i ÖMS-regionen och utveckla förståelsen för kompetensförsörjning inom nämnda områden ska den gemensamma innovationskapaciteten och effektiviteten i innovationssystemet inom ÖMS öka.

Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Växtzon 1
Projektägare:	Västerås Science park
Beviljade projektmedel:	400 000 kronor
Projektets totala budget:	800 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande – Innovation
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet ska göra det möjligt för fler att driva framgångsrika snabbväxande och innovativa bolag i Östra Mellansverige. Målet är att fler innovativa företag i Östra Mellansverige växer och når minst 100 miljoner kronor i omsättning. Detta skall ske genom ett förbättrat nyttjande av regionens innovativa miljöer och deras specialiseringar, speciellt genom ökad samverkan mellan inkubatorer och Science Parks i Östra Mellansverige och gemensam metodutveckling och kvalitetssäkring i dessa.

Dalarna

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2018
Regionala investeringsstöd (mnkr)	
Totalt	26,2
Tillväxtverket	-
Regionalt	26,2
Regionala främjandestöd (mnkr)	4,3
Stöd till kommersiell service (mnkr)	3,4
Transportbidrag (mnkr)*	-
Projektmedel (mnkr)	
Totalt	66,1
Tillväxtverket	1,5
Regionalt	64,6
Totalt (mnkr)	100,0

Källa (Tillväxtverket Nyps och DI-Diver)

* Avser utbetalt belopp

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Hållbar och Digital tjänsteinnovation i besöksnäringen i Dalarna
Projektägare:	Visit Dalarna AB
Beviljade projektmedel:	7 420 000 kronor
Projektets totala budget:	14 841 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation och företagande – Innovation
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet ligger väl i linje med Dalastrategin-Dalarna 2020 och vägvalet Innovativa miljöer och entreprenörskap. Syftet är att genom digital transformation öka tillgängligheten av Dalarnas utbud inom besöksnäringen både nationellt och internationellt. Projektet ska även starta ett hållbarhetsarbete inom besöksnäringen så att dess upplevelseproduktion inte tär på de resurser som används i form av miljö och kulturhistoria, allt för att bidra till en hållbar samhällsutveckling i hela Dalarna.

Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	KTP Energi 2.0
Projektägare:	Högskolan Dalarna
Beviljade projektmedel:	2 119 000 kronor
Projektets totala budget:	14 753 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande – Miljödriven näringslivsutveckling och energifrågor
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	<p>Projektets syfte: Projektet skall leda till konkreta och hållbara insatser för en koldioxidsnål ekonomi genom en strategisk kunskapsväxling på akademisk nivå med små och medelstora företag inom energieffektiviseringsområdet.</p> <p>Projektets mål är att i samverkan mellan regionens högskolor och andra aktörer inom energi- och miljöområdet etablera en modell för hållbar kompetensförsörjning och kunskapsväxling mellan akademi och näringsliv. Det ska ske genom att identifiera och möta företagens behov av affärsutveckling och kompetenstillskott på strategisk nivå inom området för energieffektivisering.</p>

Gävleborg

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2018
Regionala investeringsstöd (mnkr)	
Totalt	35,4
Tillväxtverket	5,5
Regionalt	29,9
Regionala främjandestöd (mnkr)	6,4
Stöd till kommersiell service (mnkr)	8,1
Transportbidrag (mnkr)*	-
Projektmedel (mnkr)	
Totalt	80,1
Tillväxtverket	-0,2
Regionalt	80,3
Totalt (mnkr)	130,0

Källa (Tillväxtverket Nyps och DI-Diver)

* Avser utbetalt belopp

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Språket som nyckel
Projektägare:	Högskolan i Gävle
Beviljade projektmedel:	1 126 000 kronor
Projektets totala budget:	2 385 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Kompetensförsörjning
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Det behövs en ökad kunskap om hur flerspråkiga individer utvecklar sitt språk. Syftet med projektet är att skapa förutsättningar för nyttiggörande av forskningsbaserad kunskap om utbildning i flerspråkiga lärmiljöer med utgångspunkt i länets behov och förutsättningar. Projektet har som mål att främja en inkluderande och jämlik utbildning av god kvalitet, ett livslångt lärande för alla och att skapa goda förutsättningar att få tillgång till det samhällsbara språket. Den direkta målgruppen är utbildningsaktörer i länet.

Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Traineeprogram Dalarna Gävleborg
Projektägare:	Mellansvenska Handelskammaren AB
Beviljade projektmedel:	300 000 kronor
Projektets totala budget:	1 764 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Kompetensförsörjning
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	<p>Syftet med trainee-programmet är att fler nytexaminerade högskolestudenter ska tycka att det är attraktivt att bo, leva och verka i Dalarna och Gävleborg. Några av projektets mål är att:</p> <ul style="list-style-type: none"> - utforma och etablera traineeprogram för näringslivet och den offentliga sektorn i Gävleborg och Dalarna - utforma ett utbildningsprogram för deltagarna inom hållbarhet - stärka samarbete mellan näringsliv, offentliga sektorn och högskolan - rekrytera 15–20 företag och organisationer per omgång - rekrytera 15–20 nytexaminerade högskolestudenter per omgång (med jämn könsfördelning).

Västernorrland

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2018
Regionala investeringsstöd (mnkr)	
Totalt	45,4
Tillväxtverket	-
Regionalt	45,4
Regionala främjandestöd (mnkr)	14,6
Stöd till kommersiell service (mnkr)	5,5
Transportbidrag (mnkr)*	39,7
Projektmedel (mnkr)	
Totalt	69,6
Tillväxtverket**	2,8
Regionalt	66,8
Totalt (mnkr)	174,8
** Beviljade medel är 0,002437 mnkr	

Källa (Tillväxtverket Nyps och DI-Diver)

* Avser utbetalt belopp

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	SIKT, Stärkt Innovation Konkurrenskraft och Tillväxt
Projektägare:	Höga Kusten industrigrupp
Beviljade projektmedel:	7 500 000 kronor
Projektets totala budget:	36 209 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation och företagande – Företagande och entreprenörskap
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektets syfte är att stärka företagens konkurrenskraft och bidra till regional tillväxt genom att stärka företagens forskning och utveckling. Deltagande företag har genom fördjupade kunskaper och praktiska erfarenheter stärkt sitt forsknings- och utvecklingsarbete. Inriktningen har varit att utveckla nya och/eller markant förbättra befintliga produkter, processer eller tjänster samt att etablera en struktur för regional FoU-samverkan.

Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	SPRINT-Samverkansprojekt regional innovation och tillväxt 2019-2021
Projektägare:	Åkroken Science Park AB
Beviljade projektmedel:	15 538 000 kronor
Projektets totala budget:	41 173 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande - Företagande och entreprenörskap
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektets mål är att etablera en hållbar regional inkubatorsmiljö med en av de ledande inkubatorverksamheterna i Sverige för innovation och tillväxt. Inkubatorn ska attrahera idegivare/entreprenörer med fokus på att skapa nya företag och tillväxt i regionen. En modell för gemensam validering och ökad samverkan med befintliga företagsfrämjande aktörer ska processas fram.

Jämtland

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2018
Regionala investeringsstöd (mnkr)	
Totalt	78,5
Tillväxtverket	22,1
Regionalt	56,4
Regionala främjandestöd (mnkr)	11,9
Stöd till kommersiell service (mnkr)	5,7
Transportbidrag (mnkr)*	54,9
Projektmedel (mnkr)	
Totalt	86,2
Tillväxtverket	2,0
Regionalt	84,2
Totalt (mnkr)	237,2

Källa (Tillväxtverket Nyps och DI-Diver)

* Avser utbetalt belopp

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Jämtland Härjedalen - A Business region on the Move
Projektägare:	Region Jämtland Härjedalen
Beviljade projektmedel:	3 882 000 kronor
Projektets totala budget:	15 318 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation och företagande - Företagande och entreprenörskap
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Inom projektet arbetar Region Jämtland Härjedalen tillsammans med länets kommuner med etablerings- och investeringsfrämjande insatser i syfte att företag ska etablera sig eller expandera verksamhet i länet. Målet är att 300 företag ska få stöd, varav 120 nya företag. Projektet förväntas bidra till att 250 nya arbetstillfällen skapas.

Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Stolpe in för Stad och Land Mellersta Norrland
Projektägare:	Biofuel Region AB
Beviljade projektmedel:	1 400 000 kronor
Projektets totala budget:	8 001 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Attraktiva miljöer - Tillgänglighet genom transportsystemet
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet ska bidra till att skapa en fullgod publik laddinfrastruktur i regionen längs europavägen och riksvägarna. Detta ska förverkligas genom informationsinsatser och dialogmöten för fler snabbaddare längs vägarna och laddstationer på viktiga destinationer och i bostads/hyresföreningars regi som skapar ökad kunskap om elbilar och laddning. Projektet ska även ta fram nytt kunskapsunderlag och lotsa privatpersoner och aktörer till relevanta investeringsstöd.

Västerbotten

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2018
Regionala investeringsstöd (mnkr)	
Totalt	113,8
Tillväxtverket	56,0
Regionalt	57,8
Regionala främjandestöd (mnkr)	18,1
Stöd till kommersiell service (mnkr)	9,5
Transportbidrag (mnkr)*	185,2
Projektmedel (mnkr)	
Totalt	122,5
Tillväxtverket	7,9
Regionalt	114,6
Totalt (mnkr)	449,1

Källa (Tillväxtverket Nyps och DI-Diver)

* Avser utbetalt belopp

Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Testbädd för fjärrstyrda kritiska samhällsfunktioner i perifera regioner
Projektägare:	Storumans Kommunföretag AB
Beviljade projektmedel:	1 940 000 kronor
Projektets totala budget:	7 760 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Attraktiva miljöer och tillgänglighet – Tillgänglighet genom informationsteknik
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	<p>Projektansökan innefattar två testområden; den fjärrstyrda flygplatsen, koncept, för framtiden, samt vård och omsorg på distans för god och nära vård. Genom en testbädd för kritiska samhällstjänster i perifera regioner avser projektet att kunna erbjuda något som man menar näringslivet saknat. Erbjudandet består i huvudsak av två komponenter:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Access till offentlig infrastruktur. 2. Synliggörande av glesbygdens potential som innovationsyta

Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Krenova - Arctic Design of Sweden
Projektägare:	Region Västerbotten
Beviljade projektmedel:	2 255 000 kronor
Projektets totala budget:	11 133 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande – Företagande och entreprenörskap
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Projektet bidrar till att stärka den internationella konkurrenskraften hos företagen i Norr- och Västerbotten verksamma inom de kreativa och kulturella näringarna (KKN) och har som mål att få fler KKN-företag i regionen att bedriva export. Detta åstadkommes framförallt genom att tillhandahålla ett praktiskt stöd för att nå ut till de internationella marknaderna, men också genom att konkretisera en plattform/stödfunktion och etablera ett gemensamt varumärke för KKN i regionen.

Norrbottnen

Fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Stödtyp	Beviljat stöd 2018
Regionala investeringsstöd (mnkr)	
Totalt	74,9
Tillväxtverket	1,6
Regionalt	73,3
Regionala främjandestöd (mnkr)	4,4
Stöd till kommersiell service (mnkr)	8,2
Transportbidrag (mnkr)*	147,5
Projektmedel (mnkr)	
Totalt	87,4
Tillväxtverket	2,3
Regionalt	85,1
Totalt (mnkr)	322,4

Källa (Tillväxtverket Nyps och DI-Diver)

* Avser utbetalt belopp

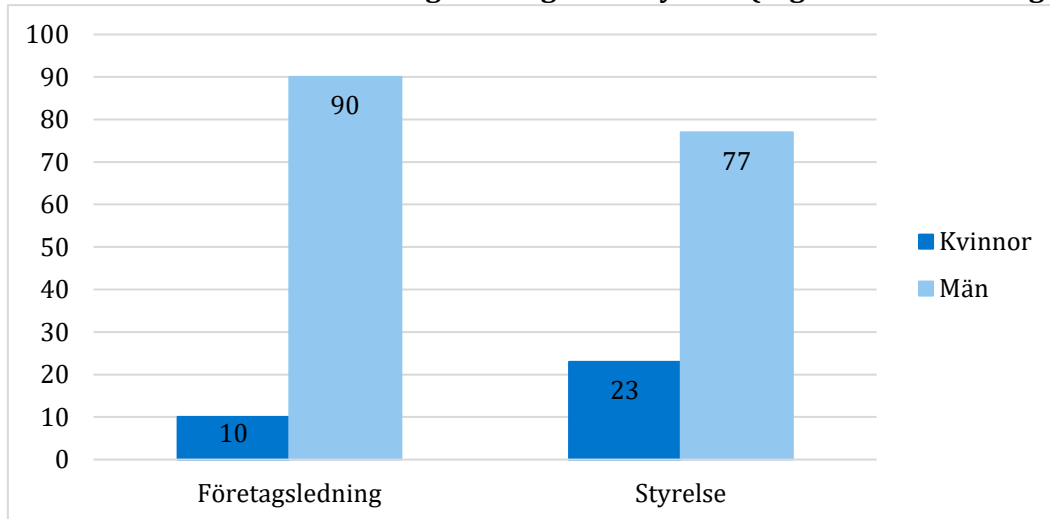
Exempel på stöd till projektverksamhet

Projekt 1	Beskrivningar
Projektnamn:	Medfinansiering till Projektet Rural ICT Testbed - #fulltäckning
Projektägare:	Luleå tekniska universitet
Beviljade projektmedel:	1 000 000 kronor
Projektets totala budget:	17 914 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde	Innovation och företagande – Innovation
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	För att nå målen för bredbandsutbyggnaden i länet behövs nya tekniska lösningar för mobilt bredband. Det krävs även att samhällsbehoven är tydliga och att nya lösningar, baserade på både samhällsintresse och vinst för områden dit marknaden inte når, testas med ett lokalt demonstratorsystem med ny teknik. Idag byggs mobilnäten "inifrån och ut", man börjar med stadsregioner och når stegvis mindre tätbefolkade områden. Metoden bygger på ett paradigm "utifrån och in", som fokuserar på teknik- och operatörlösningar med ett gemensamt landsbygdsnät som riktar sig till de mest glesbebyggda områdena.

Projekt 2	Beskrivningar
Projektnamn:	Musikvideoproduktion
Projektägare:	BD Pop AB
Beviljade projektmedel:	1 200 000 kronor
Projektets totala budget:	3 600 000 kronor
Nationell prioritering/ fokusområde:	Innovation och företagande – Företagande och entreprenörskap
Sammanfattande projektbeskrivning (Syfte, mål, etc.)	Musikvideos och distribution via nätet är en förutsättning för artister att kunna skapa en ekonomisk kundbas. Många saknar dock rätt verktyg, ekonomiskt, nätverksmässigt eller kompetensmässigt. Andra mer etablerade artister kan behöva lyfta sig till nästa nivå avseende produktion av musikvideos, distributionskanaler och affärsmodeller. Projektet är initierat av Filmpool Nord, BD Pop och Bodens Utveckling och syftar till att etablera ett regionalt centrum för musikvideo-produktion vid Boden Business Park och att genom de regionala bolagen Filmpool Nord och BD Pop stärka kulturella och kreativa näringar i regionen.

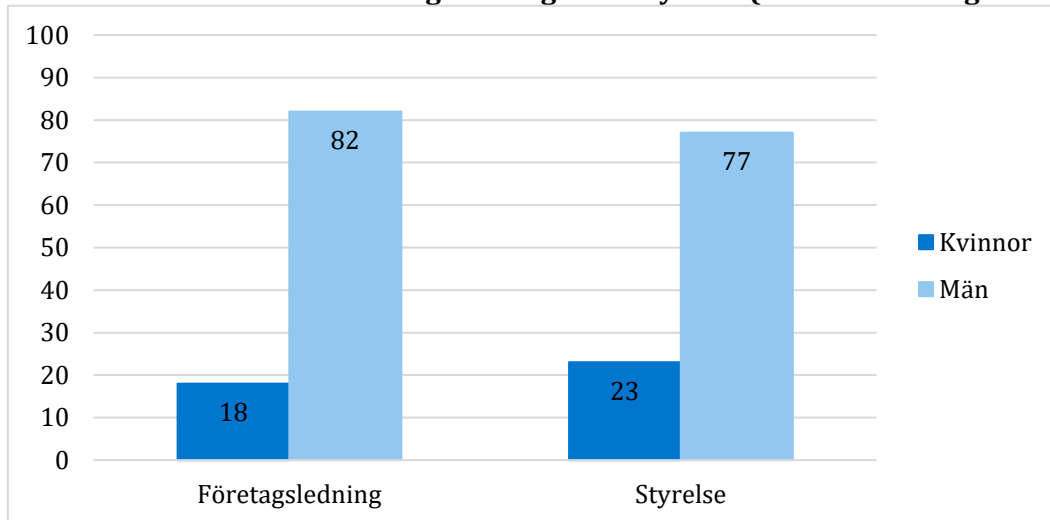
Bilaga 8 - Fördjupad jämställdhetsredovisning

Andel kvinnor och män i företagsledning samt styrelse (regionalt investeringsstöd)

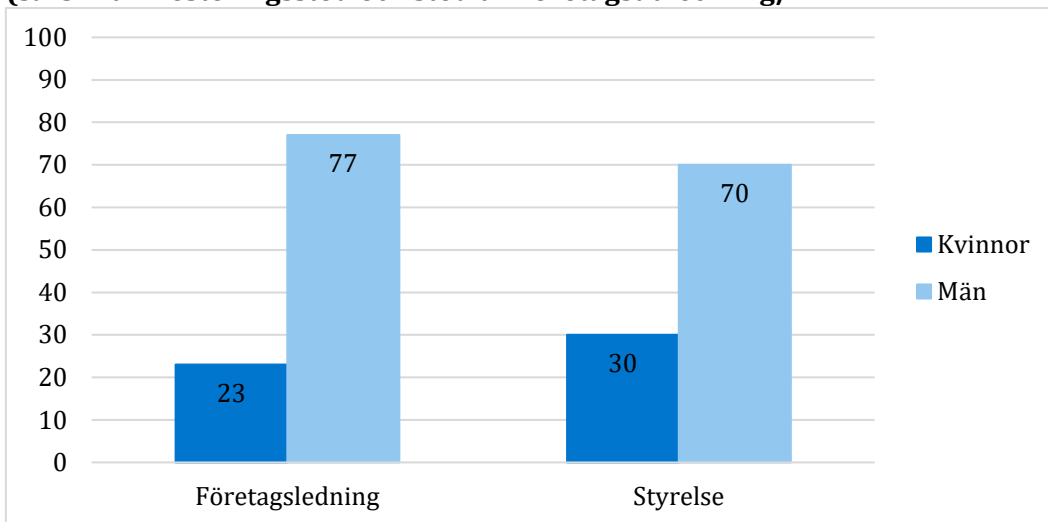
Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver) samt SCB

Andel kvinnor och män i företagsledning samt styrelse (affärsutvecklingscheckar)

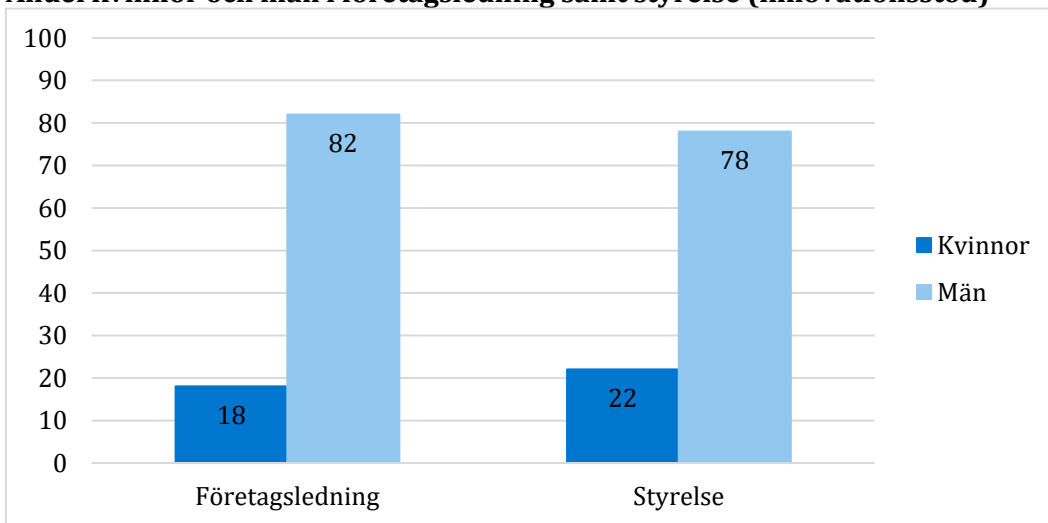
Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver) samt SCB

**Andel kvinnor och män i företagsledning samt styrelse
(särskilt investeringsstöd och stöd till företagsutveckling)**

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver) samt SCB

Andel kvinnor och män i företagsledning samt styrelse (innovationsstöd)

Källa: Tillväxtverket (Nyps och DI-Diver) samt SCB

Bilaga 9 - Utveckling i företag med regionalt stöd (i procent)

Stöd beviljade 2012		RIS		SÅDD		FUB		TRP		KS	
Årlig förändring 2012-2015		Stöd	Kontroll	Stöd	Kontroll	Stöd	Kontroll	Stöd	Kontroll	Stöd	Kontroll
Omsättning	Median	6,5	0,5	14,3	1,1	4,6	2,1	1,9	0,2	2,4	0,5
	Undre kvartil					6,0	1,2	0,7	-5,9		
	Övre kvartil					6,6	3,6	5,1	-0,1		
Förädlingsvärde	Median	8,1	-0,3	31,6	1,4	10,1	1,1	6,6	3,4	0,9	3,7
	Undre kvartil					15,8	-1,6	2,9	-6,4		
	Övre kvartil					8,0	4,7	5,9	1,1		
Arbetsproduktivitet	Median	4,4	1,4	9,6	2,0	4,0	3,2	4,7	2,4	2,2	4,2
	Undre kvartil					15,5	-0,3	1,5	2,5		
	Övre kvartil					3,5	3,3	6,0	3,4		
Antal anställda	Totalt	-0,5	-4,3	1,7	-4,6	0,3	-2,0	1,1	-0,5	5,1	-4,9
Överlevnadsgrad tre år	Totalt	100	90,9	87,7	82,6	91,5	85,5	91,7	89,4	92,7	82,4
Antal observationer		72	170	142	914	1214	4005	611	1190	191	727

Stöd beviljade 2013		RIS		SÅDD		FUB		TRP		KS	
Årlig förändring 2013-2016		Stöd	Kontroll	Stöd	Kontroll	Stöd	Kontroll	Stöd	Kontroll	Stöd	Kontroll
Omsättning	Median	7,0	-3,0	16,3	4,5	7,6	2,9	3,8	2,4	3,3	0,0
	Undre kvartil					1,1	3,4	1,0	-6,3		
	Övre kvartil					5,8	7,4	6,5	3,3		
Förädlingsvärde	Median	4,9	0,0	4,9	6,3	9,5	2,5	8,2	2,8	3,5	3,8
	Undre kvartil					10,8	5,5	0,5	-10,2		
	Övre kvartil					8,6	8,4	7,8	5,4		
Arbetsproduktivitet	Median	5,4	4,7	13,8	5,4	5,4	4,4	2,7	4,2	2,1	3,1
	Undre kvartil					9,1	6,2	2,1	2,0		
	Övre kvartil					5,3	4,2	5,4	2,5		
Antal anställda	Totalt	1,7	-3,0	1,1	-3,4	-1,6	-2,8	1,3	-1,9	0,6	-2,8
Överlevnadsgrad tre år	Totalt	100	88,6	90,6	83,3	92,6	85,4	93,7	88,5	95,6	83,1
Antal observationer		71	147	183	1045	1074	3677	554	1016	227	791

Stöd beviljade 2014		RIS		SÅDD		FUB		TRP		KS	
---------------------	--	-----	--	------	--	-----	--	-----	--	----	--

Årlig förändring 2014-2017		Stöd	Kontroll	Stöd	Kontroll	Stöd	Kontroll	Stöd	Kontroll	Stöd	Kontroll
Omsättning	Median	11,1	0,0	17,7	6,3	7,9	1,9	5,3	2,7	0,4	0,1
	Undre kvartil					3,1	1,4	4,6	-4,4		
	Övre kvartil					6,9	4,6	8,9	2,8		
Förädlingsvärde	Median	10,7	7,8	5,8	2,9	7,3	2,4	5,3	1,1	3,3	1,2
	Undre kvartil					3,3	2,1	3,5	-5,8		
	Övre kvartil					6,5	4,4	11,4	3,5		
Arbetsproduktivitet	Median	5,0	2,6	13,9	3,3	3,6	3,5	2,8	1,9	-1,7	3,2
	Undre kvartil					4,4	2,5	2,6	-1,3		
	Övre kvartil					4,9	3,9	4,0	2,7		
Antal anställda	Totalt	3,1	1,1	0,8	-1,2	2,6	-1,1	2,3	0,0	-6,4	-4,5
Överlevnadsgrad tre år	Totalt	97,5	92,1	93,2	83,8	94,1	86,6	94,1	88,4	90,9	84,5
Antal observationer		79	187	165	849	867	3095	543	1055	220	776

Källa: Tillväxtverket och Statistiska centralbyrån

Tillväxtverket

Swedish Agency for Economic
and Regional Growth

Tel 08-681 91 00
tillvaxtverket.se

Tillväxtverket arbetar för hållbar tillväxt och konkurrenskraftiga företag i alla delar av Sverige.

Det gör vi genom att stärka företag och regioner. Vi erbjuder kunskap, nätverk och finansiering. Det ger direkt nytta till företag, och också förutsättningar för företag och regioner att möta framtidens utmaningar. Tillväxtverket är nationell myndighet med regional närvaro på nio orter. Ett Sverige med fler företag som vill, kan och vågar är vår vision.